

LU-KYÜÔ DJÜN FOH-ING SHÜ. 路加傳福音

音書

Lk. I.

KYI-JÜN yiu hao-kyi-go nying dong-siu iao pô ah-lah *cong meng du* toh-jih siang-sing-go keh-sing z-ken gyin-tang-gyin sia-lôh læ shü-li;² z tsiao djün-dao-go cü-kwu dzong ky'i-deo ts'ing-ngæn k'en-kyin-ko djün-lôh-læ peh ah-lah;³ ngô, dzong-deo-ngeng-tsih long-tsong ts-si dzô-ko, yia siang a-ts'-jü sia-c'ih-læ peh ng, Di-o-fi-lo da-jing;⁴ s-teh ng hao hyiao-teh ng 'ôh-ko-go dao-li z jih-we-go.

既然有好幾個人動手要把阿拉衆門徒篤實相信個箇星事幹件打件寫落來書裏，² 是照傳道個主顧從起頭親眼看見過傳落來撥阿拉。³ 我，從頭硬節攏總仔細查過，也想挨次序寫出來撥爾，提阿非羅大人，⁴ 使得爾好曉得爾學過個道理是實惠個。

⁵ [1] HYI-LIH tso Yiu-t'a koh wông z-'eo, Üô-pi-üô keh-pæn yiu ih-go tsi-s kyiao-leh Sah-kyüô-li-üô; gyi-go lao-nyüing z Üô-leng-go 'eo-dæ, ming-z kyiao-leh Yi-li-sô-pah.⁶ Keh liang-go dziu Jing-ming k'en-læ z tsing-dzih-go; yiang-yiang tsiao Cü-go lih-fah teng li-tsih tso-

nying, m-kao hao p'i-bing.⁷ Gyi-lah m-teh ng-nô, ing-we Yi-li-sô-pah
ve sang; tsæ-wô keh liang-go nying nyin-kyi lao-de.

⁵ 希律做猶太國王時候^[1]，亞比亞箇班有一個祭司叫勒撒迦利亞，其個老嫗是亞倫個後代，名字叫勒以利沙伯。⁶ 箇兩個就神明看來是正直個，樣樣照主個律法等禮節做人，嚦告好批評。⁷ 其拉嚦得兒囡，因爲以利沙伯嬪生，再話箇兩個人年紀老了。

[1] *Pi da-ka eo “Yiæ-su kyüông-seng keh nyin,” tsao loh nyin.* 比大概謳「耶穌降生箇年」早六年。（原註）

⁸ Sah-kyüô-li-üô, tsiao gyi a-pæn-go ts'-jü, læ Jing-ming min-zin
bæn tsi-s-go z-ken; ⁹ i tsi-s-go kwe-kyü, ts'iu-ts'in ts'iu-djôh gyi tseo-
tsing Cü-go sing-din-li ky'i tin hyiang.¹⁰ Tin hyiang z-'eo, cong pah-
sing nga-deo læ-tih tao-kao.¹¹ Cü-go t'in-s yin-c'ih-læ, lih læ hyiang-
dæn-go jing-siu-pin.¹² Sah-kyüô-li-üô ih k'en-kyin, ling-ling-dong,
p'ô-ky'i-læ-de.

⁸ 撒迦利亞，照其挨班個次序，來神明面前辦祭司個事幹，⁹ 依祭司個規矩，抽籤抽着其走進主個聖殿裏去點香。¹⁰ 點香時候，衆百姓外頭來的禱告。¹¹ 主個天使現出來，立來香壇個順手邊。¹² 撒迦利亞一看見，慄慄動，怕起來了。

¹³ T'in-s teng gyi wô, “Sah-kyüô-li-üô, hao-vong p'ô: ing-we ng-go
tao-kao yi-kying t'ing-meng-de, ng-go lao-nyüing Yi-li-sô-pah we sang

ng-ts gyi, ming-z hao c'ü gyi Iah-'en.¹⁴ Ng-zi we hwun-hyi, we kw'a-weh: we-leh gyi sang-c'ih-læ, hyü-to ny ing yia we hwun-hyi.¹⁵ Dziu Cü k'en-læ gyi hao sön do; lao-tsiu siao-tsiu tu m-nao ky'üoh; dzong t'æ li-hiang, Sing-Ling ziu-leh mun-tsoh-de.

¹³ 天使等其話：「撒迦利亞，好留怕，因爲爾個禱告已經聽聞了，爾個老嫗以利沙伯會生兒子其，名字好取其約翰。¹⁴ 爾自會歡喜，會快活，爲了其生出來，許多人也會歡喜。¹⁵ 就主看來其好算大，老酒燒酒都喫得好喫，從胎裏向，聖靈受了滿足了。」

¹⁶ Gyi we s-teh Yi-seh-lih ny ing hyü-to kwe-voh Cü, ziu-z gyi-lah-go Jing-ming.¹⁷ Gyi yiu Yi-li-üô ka-go sing-dzing teng neng-ken, we tseo læ Cü-go zin-deo; s-teh tso ah-tia cü-kwu-go sing we æ-sih ng-nô, feh i-jing-go cü-kwu we 'ôh tsing-dzih ny ing-go sing-siang; hao be-bæn ih-pæn pah-sing peh Cü yüong-go.”

¹⁶ 其會使得以色列人許多歸服主，就是其拉個神明。¹⁷ 其有以色列介個性情等能幹，會走來主個前頭，使得做阿爹主顧個心會愛惜兒囡，弗依順個主顧會獲正直人個心想，好備辦一班百姓撥主用個。」

¹⁸ Sah-kyüô-li-üô teng t'in-s wô, “Ngô-zi nyin-kyi do-de, lao-nyüing yia lao-de; keh-go z-ken dza-go hao peh ngô hyiao-teh yiu-go?”

¹⁹ T'in-s we-teh gyi, wô, “Ngô z Kyüô-pah-lih, lih læ Jing-ming min-

zin go: z Gyi ts'a ngô læ teng ng wô, iao t'ong-cü ng keh-go hao-hao sing-sih.²⁰ Z-'eo ih tao, ngô-go shih-wô ziu yiu yiao-nyiæn; næn-kæn ng feh siang-sing ngô-go shih-wô, sô-yi ky'iah-leh tso ô-ts, ih-dzih tao keh-sing z-ken tso-dzing-go nyih-ts feh we kông.”

¹⁸ 撒迦利亞等天使話：「我自年紀大了，老嬤也老了，箇個事幹咋個好撥我曉得有個？」¹⁹ 天使回答其，話：「我是加百列，立來神明面前個。是其差我來等爾話，要通知爾箇個好好信息。²⁰ 時候一到，我個說話就有效驗，難間爾弗相信我個說話，所以卻勒做啞子，一直到箇星事幹做成個日子弗會講。」

²¹ Pah-sing z-'eo Sah-kyüô-li-üô, hyi-gyi gyi læ sing-din li-hyiang tæn-kôh-kæn. ²² Kyi-jün tseo-c'ih-læ-de, feh we teng gyi-lah kông; gyi-lah ziu hyiao-teh gyi læ sing-din li-hyiang yiu hyin-ling k'en-kyin-ko: gyi tsih we teng gyi-lah tsông siu-shü, kying-z-ka tso-leh ô-ts de.

²¹ 百姓侍候^[1]撒迦利亞，稀奇其來聖殿裏向耽擋間。²² 既然走出來了，弗會等其拉講，其拉就曉得其來聖殿裏向有顯靈看見過。其只會等其拉裝手勢，竟是介做勒啞子了。

[1] 侍候：等候

²³ Gyi bæn tsi-s z-ken go nyih-ts yi-kying ling-mun, ziu kyü oh-li ky'î-de. ²⁴ Ko-leh keh-sing nyih-ts, gyi-go lao-nyüing Yi-li-sô-pah yiu sing-yüing, ziu zing-zing to-bi ng-ko yüih, z-ka wô,²⁵ “Cü dæ ngô dza

hao, yin-dzæ we tsiao-kwu *ngô*, ky'i-diao *ngô* læ nying-kô min-zin go wông-k'ong."

²³ 其辦祭司事幹個日子已經臨滿，就歸屋裏去了。²⁴ 過了箇星日子，其個老嫗以利沙伯有身孕，就尋尋躲避五個月，是介話：²⁵ 「主待我咋好，現在會照顧我，棄掉我來人家面前個惶恐。」

²⁶ TAO di-loh-ko yüih, t'in-s Kyüô-pah-lih be Jing-ming ts'a tao Kyüô-li-li sang ih-go zing-li kyiao-leh Nô-sah-leh,²⁷ ky'i kyin ih-go do-kwu-nyiang ziu-z hyü peh Da-bih keh-kô-go nying kyiao-leh Iah-seh; do-kwu-nyiang ming-z Mô-li-üô.²⁸ T'in-s tseo-tsing, teng gyi wô, "Teh-djôh eng-we go nyü-nying, kong-hyi! Cü tô-hwô ng: nyü-nying li-hyiang ng ting yiu foh-ky'i."²⁹ Mô-li-üô k'en-kyin, we-leh gyi-go shih-wô sing-li yiah-yiah-dong, ts'eng-ts'eng keh-go mông-mông shih-wô tao-ti dza i-s?

²⁶ 到第六個月，天使加百列被神明差到加利利省一個城裏叫勒拿撒勒，²⁷ 去見一個大姑娘就是許撥大闢箇家個人叫勒約瑟，大姑娘名字馬利亞。²⁸ 天使走進，等其話：「得着恩惠個女人，恭喜！主朵化爾。女人裏向爾頂有福氣。」²⁹ 馬利亞看見，爲了其個說話心裏咁咁動，忖忖箇個望望說話到底咋意思？

³⁰ T'in-s teng gyi wô, "Mô-li-üô, hao-vong p'ô: Jing-ming yiu eng-we tao ng de;³¹ ng we ziu-t'æ, sang Ng-ts, ming-z hao c'ü Gyi YIÆ-

SU.³² Gyi tsiang-læ yiu do gyün-ping; hao eo Gyi ting kao Cü-kwu-go Ng-ts: Gyi tsu-tsong Da-bih-go zo-we, Cü Jing-ming we s-peh Gyi.³³ Gyi tso Yüô-kôh keh-dzoh shü-shü-dæ-dæ-go Wông-ti; Gyi-go koh-kô üong-yün feh we mah.”

³⁰ 天使等其話：「馬利亞，好留怕。神明有恩惠到爾了，³¹ 爾會受胎，生兒子，名字好取其耶穌。³² 其將來有大權柄，好謳其頂高主顧個兒子。其祖宗大關個座位，主神明會賜撥其。³³ 其做雅各箇族世世代代個皇帝，其個國家永遠弗會末。」

³⁴ Mô-li-üô teng t'in-s wô, “Ngô wa feh-zing nying-teh nen-nyüing, dza-we yiu keh-go z-ken ni?”³⁵ T'in-s we-teh gyi, wô, “Sing-Ling we kông-lôh-læ peh ng, keh ting kao Cü-kwu-go neng-ken we tsô-ing ng-noh: keh-lah sang-c'ih keh-we sing-jün-go Na-hwun, hao ts'ing-hwu Gyi z Jing-ming-go Ng-ts.³⁶ Ping-ts'ia ng-go ts'ing-kyün Yi-li-sô-pah, nyin-kyi lao-de, gyi yia yiu sing-yüing; ih-hyiang wô gyi ve sang, næn-kæn yi-kying yiu loh-ko yüih de.³⁷ Ing-we Jing-ming z m-yiu ih-tyiang feh neng-keo.”

³⁴ 馬利亞等天使話：「我還弗會認得男嬃，咋會有箇個事幹呢？」³⁵ 天使回答其，話：「聖靈會降落來撥爾，箇頂高主顧個能幹會遮蔭爾儂。箇拉生出箇位聖善個奶花，好稱呼其是神明個兒

子。³⁶ 並且爾個親眷以利沙伯，年紀老了，其也有身孕，一向話其
嬪生，難間已經有六個月了。³⁷ 因爲神明是嘸有一樣弗能夠。」

³⁸ Mô-li-üô wô, “Ngô z Cü-go ô-deo; dæn-nyün i-leh ng-go shih-wô ka dæ ngô.” T'in-s ziu bih-k'æ gyi ky'i-de. ³⁹ Keh-go z-'eo, Mô-li-üô kw'a-kw'a dong-sing tao Yiu-t'a sang, sæn li-hyiang ih-go zing-li ky'i; ⁴⁰ tseo-tsing Sah-kyüô-li-üô oh-li, mōng-mōng Yi-li-sô-pah. ⁴¹ Yi-li-sô-pah ih t'ing-meng Mô-li-üô mōng-mōng gyi go sing-hyiang, na-hwun t'æ li-hyiang ziu t'iao-ky'i-læ: Yi-li-sô-pah Sing-Ling ziu-leh mun-tsoh-de, ⁴² ziu hyiang-hyiang wô, “Nyü-nying li-hyiang ng ting yiu foh-ky'i; ng t'æ-li sang-c'ih-læ-go yia yiu foh-ky'i. ⁴³ Ngô dza-we yiu ka hao-c'ü, ngô Cü-go ah-nyiang we tao ngô u-dōng læ? ⁴⁴ Ing-we ng mōng-mōng ngô go sing-hyiang ih tseo-tsing ngô ng-to-li, na-hwun læ ngô t'æ li-hyiang ziu hwun-hwun-hyi-hyi t'iao-ky'i-læ. ⁴⁵ [1] Ng siang-sing Cü-go shih-wô, z yiu foh-ky'i; ing-we Cü teng ng kōng-go pih-ding yiu yiao-nyiæn.”

³⁸ 馬利亞話：「我是主個丫頭，但願依勒爾個說話介待我。」
天使就別開其去了。³⁹ 箇個時候，馬利亞快快動身到猶太省，山裏
向一個城裏去，⁴⁰ 走進撒迦利亞屋裏，望望以利沙伯。⁴¹ 以利沙伯
一聽聞馬利亞望望其個聲響，奶花胎裏向就跳起來。以利沙伯聖靈
受了滿足了，⁴² 就響響話：「女人裏向爾頂有福氣，爾胎裏生出來

個也有福氣。⁴³ 我咋會有介好處，我主個阿嬨會到我烏蕩來？⁴⁴ 因爲爾望望我個聲響一走進我耳朵裏，奶花來我胎裏向就歡歡喜喜跳起來。⁴⁵ 爾相信主個說話，是有福氣，因爲主等爾講個必定有效驗。[1]

[1] 'Ôh wô, Ng siang-sing Cü-go shih-wô yiu yiao-nyiæn, tao yiu foh-ky'i. 或話，爾相信主個說話有效驗，倒有福氣。（原註）

⁴⁶ Mô-li-üô z-ka wô,

⁴⁶ 馬利亞是介話，

“Ngô-go sing læ-tih tseng-djong Cü; ⁴⁷ ngô-go ling-weng dzæ-ü ngô Kyiu-cü Jing-ming hwun-hwun-hyi-hyi. ⁴⁸ Cü yi-kying k'en-kwu Gyi ti-vi-go ô-deo: dzong-kying-yi-'eo shü-shü-dæ-dæ we wô ngô yiu foh-ky'i. ⁴⁹ Keh-we yiu neng-ken go Cü-kwu yiu do z-ken tao ngô: Gyi-go ming-deo z sing-jün-go. ⁵⁰ P'ô-gyü Gyi cü-kwu, Cü we æ-lin gyi-lah tao shü-shü-dæ-dæ. ⁵¹ Gyi-go siu-kwang hyin-c'ih do gying-dao læ; sing-li kyiao-ngao cü-kwu, long gyi ts'ih-ting-pah-tao. ⁵² Yiu gyün-ping cü-kwu, dzong gyi zo-we ka t'e gyi lôh; ti-vi cü-kwu, kyü gyi zōng-ky'i. ⁵³ Du-kyi cü-kwu, coh hao tong-si peh gyi ky'üoh-pao; fu-tsoh-go cü-kwu, peh gyi k'ong-siu kyü-ky'i. ⁵⁴ Cü kyi-nyiæn sô ing-hyü Üô-pah-lah-hen teng gyi ts-seng go eng-we tao shü-shü-dæ-dæ,

ziang tōng-ts'ū wō hyiang ah-lah tsu-tsong dao-go; keh-lah vu-dzu
Gyi-go nu-boh Yi-seh-lih nying.”

「我個心來的尊重主，⁴⁷ 我個靈魂在於我救主神明歡喜喜。
⁴⁸ 主已經看顧其低微個丫頭。從今以後世世代代會話我有福氣。⁴⁹
箇位有能幹個主顧有大事幹到我。其個名頭是聖善個。⁵⁰ 怕懼其主
顧，主會哀憐其拉到世世代代。⁵¹ 其個手梗顯出大勁道來，心裏驕
傲主顧，弄其七丁八倒。⁵² 有權柄主顧，從其座位介推其落，低微
主顧，舉其上去。⁵³ 肚飢主顧，給好東西撥其喫飽，富足個主顧，
撥其空手歸去。⁵⁴ 主記念所應許亞伯拉罕等其子孫個恩惠到世世代
代，像當初話向阿拉祖宗道個，箇拉扶助其個奴僕以色列人。」

⁵⁶ Mô-li-üô teng Yi-li-sô-pah da-iah deng-leh sæn-ko yüih, 'eo-deo kyü oh-li ky'i-de.

⁵⁶ 馬利亞等以利沙伯大約庵了三個月，後頭歸屋裏去了。

⁵⁷ YI-LI-SÔ-PAH tso sang-m nyih-ts tao-de, ziu sang-c'ih ng-ts læ.
⁵⁸ Ling-sô-kô teng ts'ing-kyün t'ing-meng Cü do-nyiang s eng-we peh
gyi, keh-lah dô-kô hwun-hyi-siang.

⁵⁷ 以利沙伯做生姆日子到了，就生出兒子來。⁵⁸ 鄰舍家等親眷
聽聞主大樣賜恩惠撥其，箇拉大家歡喜相。

⁵⁹ Tao di-pah nyih, gyi-lah læ teng na-hwun 'ang tsiu-keh-li,
tang-tsiang tsiao gyi ah-tia ming-z c'ü gyi Sah-kyüô-li-üô. ⁶⁰ Gyi ah-

nyiang z-ka wô, “Feh-z ka: iao c'ü gyi Iah-'en.”⁶¹ Gyi-lah wô, “Ng-go ts'ing-kyün li-hyiang m-nying kyiao-leh keh-go ming-z.”⁶² Ziu tsông-tsông siu-shü, meng gyi ah-tia, iao c'ü gyi soh-go ming-z.⁶³ *Gyi ah-tia iao ih-kw'e feng-pæn, ziu sia-c'ih-læ, z-ka wô, “Gyi-go ming-z z Iah-'en.”* Gyi-lah long-tsong tu hyi-gyi.

⁵⁹ 到第八日，其拉來等奶花行周割禮，打賬照其阿爹名字取其撒迦利亞。⁶⁰ 其阿嬪是介話：「弗是介。要取其約翰。」⁶¹ 其拉話：「爾個親眷裏向嚟人叫勒箇個名字。」⁶² 就裝裝手勢，問其阿爹，要取其啥個名字。⁶³ 其阿爹要一塊粉板，就寫出來，是介話：「其個名字是約翰。」其拉攏總都稀奇。

⁶⁴ Sah-kyüô-li-üô cü-pô teng zih-deo lih-k'eh k'æ-k'æ; ziu kông-ky'i-læ, coh-tsæn Jing-ming.⁶⁵ Cong ling-sô-kô tu p'ô-ky'i-læ: ping-ts'ia læ Yiu-t'a sæn li-hyiang kôh-tao-c'ü keh-sing z-ken tu wô-k'æ-ky'i-de. ⁶⁵ Væn-pah z t'ing-meng cü-kwu tu pô keh-sing z-ken kyi-leh sing-li, z-ka wô, “Keh-go na-hwun tsiang-læ we dza-go!” Ping-ts'ia Cü ts'ing-siu tô-hwô gyi.

⁶⁴ 撒迦利亞嘴巴等舌頭立刻開開，就講起來，祝讚神明。⁶⁵ 衆鄰舍家都怕起來。並且來猶太山裏向各到處箇星事幹都話開去了。

⁶⁵ 凡百是聽聞主顧都把箇星事幹記勒心裏，是介話：「箇個奶花將來會咋個！」並且主親手朵化其。

⁶⁷ Gyi ah-tia Sah-kyüô-li-üô Sing-Ling ziu-leh mun-tsoh-de, ziu kông sin-cü shih-wô, z-ka wô,

⁶⁷ 其阿爹撒迦利亞聖靈受了滿足了，就講先知說話，是介話，

⁶⁸ “Kæ coh-tsæn Cü Yi-seh-lih-go Jing-ming; ing-we yi-kying læ k'en-kwu c'ü-joh Zi-go pah-sing, ⁶⁹ læ, Gyi nu-boh Da-bih keh-kô kyü-zông peh ah-lah ^[1]ih-tsah kyiу-shü-go kôh; ⁷⁰ (tsiao Cü t'ôh keh-sing dzong k'æ-bih yi-læ sing-jün sin-cü-nying sô wô-go;) ⁷¹ hao kyiу ah-lah t'eh-c'ih dziu-dih, teng long-tsong u-su ah-lah cü-kwu-go siu-li.
⁷² Keh z Cü s eng-we peh ah-lah tsu-tsong, kyi-nyiæn Gyi sing-jün-go iah; ⁷³ ziu-z Gyi-zi teng ah-lah tsu-tsong Üô-pah-lah-hen sô vah-ko-go tsiu, z-ka wô, ⁷⁴ tsiang-læ we s-teh ah-lah t'eh-c'ih dziu-dih-go siu-li; ⁷⁵ læ Cü-go min-zin, tsing-dzih teng ts'ing-kyih ih-sang-ih-si fông-tæn voh-z Gyi.

⁶⁸ 「該祝讚主以色列個神明，因爲已經來看顧取贖自個百姓，
⁶⁹ 來，其奴僕大闢箇家舉上撥阿拉一隻救世個角^[1]，⁷⁰ （照主託箇星從開闢以來聖善先知人所話個），⁷¹ 好救阿拉脫出仇敵，等攏總惡愫阿拉主顧個手裏。⁷² 箇是主賜恩惠撥阿拉祖宗，記念其聖善個約，⁷³ 就是其自等阿拉祖宗亞伯拉罕所罰過個咒，是介話，⁷⁴ 將來會使得阿拉脫出仇敵個手裏，⁷⁵ 來主個面前，正直等清潔一生一世放膽服侍其。」

[1] *I-s ziu-z, ih-go yiu neng-ken go Kyiu-cü.* 意思就是，一個有能幹個救主。

(原註)

⁷⁶ “Ng keh-go na-hwun, nying-kô we eo ng ting kao Cü-kwu-go sin-cü-nying: ing-we ng iao tseo læ Cü-go zin-deo, hao be-bæn Gyi-go lu; ⁷⁷ peh Gyi pah-sing hao hyiao-teh kyiу-go fông-fah, ziu-z ah-lah Jing-ming yüong dz-pe-sing sô-diao gyi-lah ze. ⁷⁸ Ky'ü-leh Gyi dz-pe, s-teh ^[1]keh c'ih-ky'i-go Nyih-kwông dzong zôn-deo hyiang-djôh ah-lah; ⁷⁹ tsiao-djôh keh-sing deng læ heh-en ziang ing-s ka tsô-en di-fông go cü-kwu; s-teh ah-lah kyiah hao pih-dzih tseo t'a-bing-go lu.”

⁷⁶ 「爾箇個奶花，人家會謳爾頂高主顧個先知人。因爲爾要走來主個前頭，好備辦其個路，⁷⁷ 撥其百姓好曉得救個方法，就是阿拉神明用慈悲心赦掉其拉罪。⁷⁸ 虧勒其慈悲，使得箇出去個日光^[1]從上頭向着阿拉，⁷⁹ 照着箇星庵來黑暗像陰司介遮暗地方個主顧，使得阿拉腳好筆直走太平個路。」

[1] *Peng-veng-go z-ngæn yiu-teh u-sen fæn Ts'ô-hong; k'en Y. 11. 1. Sk. 3. 8: 6.*

12. 本文個字眼有得烏碎翻岔蕪；看 Y. 11. 1. Sk. 3. 8: 6. 12. (原註)

⁸⁰ Keh-go na-hwun do-ky'i-læ, ling-sing yia to-ky'i-læ; ih-dzih læ kw'ông-iæ di-fông deng tao hyin-c'ih peh Yi-seh-lih pah-sing k'en keh-go nyih-ts.

80 箇個奶花大起來，靈性也多起來，一直來曠野地方庵到顯出
撥以色列百姓看箇個日子。

Lk. II.

KEH-GO z-'eo, [1]Kæ-sah Üô-kwu-z-toh yiu zōng-yü pæn-lôh-læ,
eo t'in-'ô-nying t'ong zao a-wu-ts'ah. ² (Kyü-li-nyiu tso Jü-li-üô tsong-
toh z-'eo, keh a-wu-ts'ah kông-kông zao ky'i-deo.) ³ Kôh-nying ziu tao
zi-go peng-zing, long-tsong ky'i zōng ts'ah-ts ky'i. ⁴, ⁵ [2]Iah-seh z Da-
bih dzoh-li keh-p'a nyiing, keh-lah ta gyi ding-kæn-go lao-nyüing Mô-
li-üô, yi-kying do-du-go, dô-kô dzong Kyüô-li-li Nô-sah-leh zing-li,
zōng Yiu-t'a sang, tao Da-bih-go zing-li kyiao-leh Pah-li-'eng, ky'i
zōng ts'ah-ts ky'i.

箇個時候，該撒亞古士督有上諭頒落來，謳天下人通造挨戶
冊。² (居里扭做敘利亞總督時候，箇挨戶冊剛剛造起頭。) ³ 各人
就到自個本城，攏總去上冊子去。⁴, ⁵ 約瑟是大闢族裏箇派人，箇拉
帶其定間個老嫗馬利亞，已經大肚個，大家從加利利拿撒勒城裏，
上猶太省，到大闢個城裏叫勒伯利恆，去上冊子去。

⁶ Gyi-lah keh-deo deng-kæn z-'eo, Mô-li-üô iao tso sang-m nyih-
ts tao-de: ⁷ ziu sang-c'ih deo-ih-go Ng-ts læ, do-leh pu ko-hao-ts, peh

Gyi kw'eng-leh [1]mô-zao-li; ing-we 'ô-c'ü-li m-ts'æ hao deng-de.

⁶ 其拉箇頭庵間時候，馬利亞要做生姆日子到了。⁷ 就生出頭一個兒子來，馱勒布裏好仔，撥其睂勒馬槽裏^[1]，因爲下處裏嚸采好庵了。

[1] 'Ôh wô, mô-vông-li. 或話，馬房裏。（原註）

⁸ Keh-t'ah di-fông yiu k'en-yiang-go nyding, yia-deo læ t'in-nga
[1]diao-pæn jing-kang kwu-djôh gyi-lah yiang. ⁹ Hweh-r-jün Cü-go
t'in-s lih læ gyi-lah min-zin, Cü-go yüong-wô dön-ky'ün tsiao-djôh
gyi-lah: gyi-lah long-do hah-tao-de. ¹⁰ T'in-s teng gyi-lah wô, “Hao-
vong p'ô: ngô læ t'ong-cü ng-lah do hwun-hyi-go sing-sih, keh-go sing-
sih yia z kwæn-djôh cong pah-sing go. ¹¹ Kyih-mih-ts læ Da-bih-go
zing-li yiu ih-go Kyiu-cü t'i ng-lah sang-c'ih-læ, ziu-z Cü Kyi-toh. ¹²
Ng-lah we zing-djôh ih-go na-hwun, yiu pu ko-tih, mô-zao-li kw'eng-
kæn: keh-go peh ng-lah tso kyi-nying.” ¹³ Hweh-r-jün yiu hyü-to t'in-
li-go ping-tsiang, teng keh-go t'in-s dô-kô læ-tih tsæn-me Jing-ming, z-
ka Wô, ¹⁴ “Læ ting kao t'in yiu yüong-wô kwe peh Jing-ming; læ di-'ô
yiu t'a-bing; læ nyding-go cong-nyiang yiu eng-we.”

⁸ 箇墳地方有看羊個人，夜頭來天外調班巡更顧着^[1]其拉羊。⁹
忽然主個天使立來其拉面前，主個榮華團圈照着其拉，其拉弄大
嚇倒了。¹⁰ 天使等其拉話：「好留怕。我來通知爾拉大歡喜個信

息，箇個信息也是關着衆百姓個。¹¹ 今末子來大闢個城裏有一個救主替爾拉生出來，就是主基督。¹² 爾拉會尋着一個奶花，有布裹的，馬槽裏睱間，箇個撥爾拉做記認。」¹³ 忽而然有許多天裏個兵將，等箇個天使大家來的讚美神明，是介話，¹⁴ 「來頂高天有榮華歸撥神明，來地下有太平，來人個中央有恩惠。」

[1] 'Ôh wô, læ-tih kwu-djôh. 或話，來的顧着。（原註）

¹⁵ Keh-sing t'in-s li-k'æ gyi-lah, zōng t'in ky'i-de; k'en-yiang-go nyung ziu dô-kô z-ka wô, "Ah-lah hao tao Pah-li-'eng ky'i, ky'i k'en Cü t'ong-cü ah-lah keh-go z-ken." ¹⁶ Gyi-lah ziu kw'a-kw'a ky'i-de; ko-jün p'ong-djôh Mô-li-üô teng Iah-seh, wa-yiu mô-zao-li kw'eng-kæn-go Na-hwun. ¹⁷ K'en-ko-ts, ziu pô t'in-s kông-tao keh Na-hwun z-ken sô t'ong-cü gyi-lah go shih-wô, dziang-si wô-c'ih-læ-de. ¹⁸ Væn-pah t'ing-meng-go cü-kwu tu hyi-gyi k'en-yiang-go nyung sô kông-go shih-wô. ¹⁹ Mô-li-üô pô keh-sing long-tsong z-ken sing-li dzeng-tih, peh-djöng læ-tih ts'eng. ²⁰ K'en-yiang-go nyung kyü-ky'i; we-leh sô t'ing-meng sô k'en-kyin keh-sing væn-pah z-ken, tsing-ziang t'in-s t'ong-cü gyi-lah ka, keh-lah i-lu læ-tih tsæn-me kwe yüong-wô peh Jing-ming.

¹⁵ 箇星天使離開其拉，上天去了。看羊個人就大家是介話：「阿拉好到伯利恆去，去看主通知阿拉箇個事幹。」¹⁶ 其拉就快快去了，果然碰着馬利亞等約瑟，還有馬槽裏睱間個奶花。¹⁷ 看過

仔，就把天使講到箇奶花事幹所通知其拉個說話，詳細話出來了。

¹⁸ 凡百聽聞個主顧都稀奇看羊個人所講個說話。¹⁹ 馬利亞把箇星攏總事幹心裏存的，不常來的忖。²⁰ 看羊個人歸去，爲了所聽聞所看見箇星凡百事幹，正像天使通知其拉介，箇拉依路來的讚美歸榮華撥神明。

²¹ [1] Tao-leh di-pah nyih, peh Na-hwun ziu tsiu-keh-li go z-'eo, Gyi-go ming-z c'ü YLÆ-SU: ziu-z feh-zing ziu-t'æ zin-deo t'in-s c'ü peh Gyi go.

²¹ 到了第八日^[1]，撥奶花受周割禮個時候，其個名字取耶穌，就是弗曾受胎前頭天使取撥其個。

[1] *Pi da-kæ eo “Yiæ-su kyüông-seng keh nyin” tsao s nyin.* 比大概謳「耶穌降生箇年」早四年。（原註）

²² TSIAO Mo-si lih-fah, gyi-lah kyih-zing-go nyih-ts yi-kying mun-de, ziu bao-leh Na-hwun tao Yiæ-lu-sah-leng iao hyin-zōng peh Cü go; ²³ (ziang sia-lôh læ Cü-go lih-fah-li, wô, Væn-pah deo-ih-t'æ sang-c'ih-go nen, hao sön tseng-ky'i peh Cü go;) wa-yiu iao hyin tsi-veh, tsiao Cü-go lih-fah sô wô, “Oh-tsia ih-shông pæn-kyiu, 'oh-tsia liang-tsah siao beh-keh.” [Lv. 12. 8.]

²² 照摩西律法，其拉潔淨個日子已經滿了，就抱勒奶花到耶路撒冷要獻上撥主個，²³（像寫落來主個律法裏，話，凡百頭一胎生

出個男，好算尊起撥主個）還有要獻祭物，照主個律法所話，「或者一雙斑鳩，或者兩隻小鵠鵠。」 [Lv. 12. 8.]

²⁵ Læ Yiæ-lu-sah-leng yiu ih-go ny ing, ming-z kyiao-leh Si-min; tso-ny ing yi tsing-dzih yi gyin-sing, z siang-vông Yi-seh-lih pah-sing-go en- e l  : Sing-Ling yia ken-dong gyi. ²⁶ Ping-ts ia Sing-Ling yi-kying en-en t ong-c  gyi, feh-zing si-go zin-deo, we k en-kyin C -go Kyi-toh. ²⁷ Si-min i-leh Sing-Ling-go ken-dong, tseo-tsing sing-din-li ky i: Yi -su tia-nyiang bao-leh Na-hwun tseo-tsing-l  , iao teng Gyi tsiao lih-fah-go kwe-ky  ka tso; ²⁸ Si-min ziu p  Na-hwun siu-li bao-ts, coh-ts   Jing-ming, z-ka w ,

²⁵ 來耶路撒冷有一個人，名字叫勒西面，做人又正直又虔心，是想望以色列百姓個安慰來。聖靈也感動其。²⁶ 並且聖靈已經暗暗通知其，弗曾死個前頭，會看見主個基督。²⁷ 西面依勒聖靈個感動，走進聖殿裏去。耶穌爹娘抱勒奶花走進來，要等其照律法個規矩介做，²⁸ 西面就把奶花手裏抱仔，祝讚神明，是介話，

²⁹ “C , n n-k n tsiao Ng-go shih-w , hao sih-f ng Ng-go nu-boh en-en- eng- eng ky -sh ; ³⁰ ing-we ng  ts ing-ng n k en-kyin Ng-go kyiu-sing; ³¹ ziu-z Ng l   v n-koh pah-sing min-zin s  shih-lih-go; ³² z tsiao-dj h bih-koh-ny ing go liang-kw ng, yi z Ng Yi-seh-lih pah-sing-go y ong-w .”

²⁹ 「主，難間照爾個說話，好釋放爾個奴僕安安穩穩去世，³⁰
因爲我親眼看見爾個救星。³¹ 就是爾來萬國百姓面前所設立個，³²
是照着別國人個亮光，又是爾以色列百姓個榮華。」

³³ Gyi ah-nyiang teng Iah-seh hyi-gyi keh tin-djôh Na-hwun
kông-go shih-wô.³⁴ Si-min coh-foh gyi-lah, yi teng Gyi ah-nyiang Mô-
li-üô wô, “Keh-go Ng-ts lih-lôh-læ, s-teh Yi-seh-lih hyü-to nying tih-
tao bô-ky'i, yi tso ih-go ziao-deo be nying-kô pæn-poh;³⁵ s-teh hyü-to
ning-go sing-siang tu lu-c'ih-læ: wa-yiu ng-zi-go sing ziang pao-kyin
c'ün-ko ka.”

³³ 其阿嬢等約瑟稀奇箇點着奶花講個說話。³⁴ 西面祝福其拉，
又等其阿嬢馬利亞話：「箇個兒子立落來，使得以色列許多人跌倒
爬起，又做一個兆頭被人家扳駁，³⁵ 使得許多人個心想都露出來。
還有爾自個心像寶劍穿過介。」

³⁶ Yiu ih-go sin-cü nyü-nying kyiao-leh Üô-nô, z Üô-sih keh-p'a,
Fah-ne-lih-go nön; nyin-kyi lao-lao-de; gyi dzong tso sing-vu 'eo, teng
nen-nyüing ts'eo-de ts'ih nyin kong-fu:³⁷ gyi z mao pah-jih s shü go
kwu-sông; feh li-k'æ sing-din, nyih-yia kying-zih tao-kao voh-z Jing-
ming.³⁸ Keh-go z-'eo tseo-long-læ, zia-zia Cü; teng Yiæ-lu-sah-leng
ih-ts'ih siang-vông joh-ze go nying kông keh-go Na-hwun z-ken.

³⁶ 有一個先知女人叫勒亞拿，是亞設箇派，法內力個因，年紀老老了。其從做新婦後，等男嬃湊隊七年工夫。³⁷ 其是毛八十四歲個孤孀，弗離開聖殿，日夜禁食禱告服侍神明。³⁸ 箇個時候走攏來，謝謝主，等耶路撒冷一切想望贖罪個人講箇個奶花事幹。

³⁹ *Iah-seh teng Mô-li-üô tsiao Cü-go lih-fah yiang-yiang tso-hao, ziu kyü Kyüô-li-li sang, tao zi-go zing-li Nô-sah-leh ky'i-de.* ⁴⁰ *Keh-go Na-hwun do-ky'i-læ, ling-sing yia to-ky'i-læ, ts'ong-ming tsoh-tsoh-go-de: ping-ts'ia Jing-ming yiu eng-we tao Gyi.*

³⁹ 約瑟等馬利亞照主個律法樣樣做好，就歸加利利省，到自個城裏拿撒勒去了。⁴⁰ 箇個奶花大起來，靈性也多起來，聰明足足個了。並且神明有恩惠到其。

⁴¹ *ME-NYIN, p'ong-djôh Yü-yüih-tsih, Gyi-go do-nying zōng Yiæ-lu-sah-leng ky'i.* ^{42 [1]} *Yiæ-su jih-nyi shü z-'eo, tsiao tsih-k'eng-go kwe-kyü, gyi-lah zōng Yiæ-lu-sah-leng:* ⁴³ *nyih-ts mun-de, kyü-ky'i z-'eo, Yiæ-su keh Siao-nying wa læ Yiæ-lu-sah-leng tæn-köh-kæn: Gyi ah-nyiang teng Iah-seh tu feh teh-cü.* ⁴⁴ *Tsih dao-z Gyi læ dong-de cong-nyiang læ-tih: teng tseo-leh ih-nyih-go lu, ziu læ ts'ing-kyün teng joh-nying u-dông zing Gyi:* ⁴⁵ *zing-feh-djôh, ziu tao-tseo-cün Yiæ-lu-sah-leng ky'i, læ-tih zing Gyi.*

⁴¹ 每年，碰着逾越節，其個大人上耶路撒冷去。⁴² 耶穌十二歲時候^[1]，照節肯個規矩，其拉上耶路撒冷。⁴³ 日子滿了，歸去時候，耶穌箇小人還來耶路撒冷耽擱間。其阿嬪等約瑟都弗得知。⁴⁴ 只道是其來同隊中央來的。等走勒一日個路，就來親眷等熟人烏蕩尋其。⁴⁵ 尋弗着，就倒走轉耶路撒冷去，來的尋其。

[1] Y. 'E. 8. 耶（穌）後（頭）8（年）。（原註）

⁴⁶ Ko-leh sən nyih læ sing-din-li zing-djōh-de, zo læ sin-sang cong-nyiang, ih-min t'ing, ih-min meng gyi-lah. ⁴⁷ T'ing-meng Gyi cü-kwu tu hyi-gyi Gyi-go ts'ong-ming, teng teh-ing-go *ling-ky'iao*. ⁴⁸ Do-nying k'en-kyin, hyi-gyi: ah-nyiang teng Gyi wô, “Siao-nying, dza-we z-ka dæ ah-lah? Ng-go ah-tia teng ngô zing-leh Ng sông-sing ni.” ⁴⁹ Gyi z-ka wô, “Zing Ngô tso soh? ky'i feh hyiao-teh Ngô ing-kæ liu-sing Ah-tia z-ken?” ⁵⁰ Teng do-nying kōng keh-kyü shih-wô, gyi-lah feh ming-bah.

⁴⁶ 過勒三日來聖殿裏尋着了，坐來先生中央，一面聽，一面問其拉。⁴⁷ 聽聞其主顧都稀奇其個聰明，等答應個靈巧。⁴⁸ 大人看見，稀奇。阿嬪等其話：「小人，咋會是介待阿拉？爾個阿爹等我尋勒爾傷心呢。」⁴⁹ 其是介話：「尋我做啥？豈弗曉得我應該留心阿爹事幹？」⁵⁰ 等大人講箇句說話，其拉弗明白。

⁵¹ Yiæ-su ziu dô-kô kyü Nô-sah-leh ky'i, læ-kæn voh-z gyi-lah.
Gyi ah-nyiang pô keh-sing ih-ts'ih-go z-ken kyi-leh sing-li. ⁵² Yiæ-su-
go [1]nyin-kyi do-ky'i-læ, ts'ong-ming yia to-ky'i-læ; Jing-ming teng
nying yüih-long yüih hwun-hyi Gyi.

⁵¹ 耶穌就大家歸拿撒勒去，來間服侍其拉。 其阿嬢把箇星一切
個事幹記勒心裏。 ⁵² 耶穌個年紀大起來[1]， 聰明也多起來， 神明等
人越弄越歡喜其。

[1] 'Ôh wô, nyining do-ky'i-læ. 或話，人大起來。（原註）

Lk. III.

KÆ-SAH Di-pi-liu tso wông-ti di-jih-ng nyin, (Peng-tiu Pe-lah-to
tso Yiu-t'a-go tsong-toh, Hyi-lih tso Kyüô-li-li-go væn-wông, gyi
hyüong-di Fi-lih tso Yi-t'u-li-üô teng Deh-lah-k'o-nyi-di di-fông-go
væn-wông, Li-sah-nyih tso Üô-pi-li-nyi-go væn-wông, ² Üô-nô teng
Kæ-üô-fah tso tsi-s-deo,) keh-go z-'eo Sah-kyüô-li-üô-go ng-ts Iah-'en
læ kw'ong-iæ di-fông læ-kæn, tsih-djôh Jing-ming-go 'ao-ling; ³ ziu
tseo tao Iah-dæn 'o s-deh-lön-ky'ün di-fông, djün we-sing-cün-i-go si-
li, s-teh ze hao sô-diao. ⁴ Ziu-z tsiao sin-cü Yi-sæ-üô-go shü-li sia-tih,
wô, “Kw'ong-iæ di-fông yiu nyining-go sing-hyiang læ-kæn eo, z-ka wô,

‘Ng-lah hao ky’i be-bæn Cü-go lu, p’u-dzih Gyi-go ka-dao.’⁵ Sæn-li-go ao, long-tsong we din-leh mun; sæn teng ling, long-tsong we long-leh ti: ḫwæn-ky’üoh-go di-fōng, we long dzih; ky’i-ky’iao-go lu, we long bing.⁶ Væn-pah yiu hyüih-ky’i go cü-kwu, we k’en-kyin Jing-ming-go kyiu-sing.” [Y. 40. 3-5.]

該撒提庇留做皇帝第十五年，（本丟·彼拉多做猶太個總督，希律做加利利個藩王，其兄弟腓力做以土利亞等特拉可尼提地方個藩王，呂撒聶做亞比利尼個藩王，²亞拿等該亞法做祭司頭，）箇個時候撒迦利亞個兒子約翰來曠野地方來間，接着神明個號令。³就走到約但河四凸亂圈地方，傳回心轉意個洗禮，使得罪好赦掉。⁴就是照先知以賽亞個書裏寫的，話：「曠野地方有人個聲響來間謳，是介話：『爾拉好去備辦主個路，鋪直其個街道。』⁵山裏個壑，攏總會填勒滿；山等嶺，攏總會弄勒低；彎曲個地方，會弄直；蹊蹻個路，會弄平。⁶凡百有血氣個主顧，會看見神明個救星。」 [Y. 40. 3-5.]

⁷ *Iah-’en teng keh-do-dziao tseo-c’ih-læ iao ziu gyi si-li go nying z-ka wô, “Doh-dzô-go cong-tông! jü ts-ying ng-lah to-bi tsiang-læ-go ô-wông?*⁸ Ka-ni, hao kyih we-sing-cün-i cü-kwu kæ kyih go ko-ts. Yia hao-vong zi læ-tih wô, ‘Üô-pah-lah-hen z ah-lah-go tsu-tsong:’ ngô wô hyiang ng-lah dao, Ziu-z keh-sing zah-deo, Jing-ming yia neng-keo

peh gyi tso Üô-pah-lah-hen-go ts-seng.⁹ Tsæ-wô, fu-deo yi-kying en-leh jü keng-deo: væn-pah feh kyih hao ko-ts go jü, pih iao tsôh-tao tiu-leh ho-li.”

⁷ 約翰等箇大潮走出來要受其洗禮個人是介話：「毒蛇個種黨！誰指引爾拉躲避將來個悶惶？⁸ 介呢，好結回心轉意主顧該結個果子。也好留自來的話：『亞伯拉罕是阿拉個祖宗。』我話向爾拉道，就是箇星石頭，神明也能夠撥其做亞伯拉罕個子孫。⁹ 再話，斧頭已經安勒樹根頭。凡百弗結好果子個樹，必要斫倒丟勒火裏。」

¹⁰ Keh-do-dziao ny ing ziu meng Iah-'en, wô, “Ka-ni, ah-lah kæ dza tso-fah?” ¹¹ Gyi we-teh gyi-lah, wô, “Yiu liang-gyin i-zông cü-kwu, hao feng ih-gyin peh m-neh-go; yiu ky'üoh-zih go cü-kwu, yia kæ z-ka tso.”

¹⁰ 箇大潮人就問約翰，話：「介呢，阿拉該咋做法？」¹¹ 其回答其拉，話：「有兩件衣裳主顧，好分一件撥嗰得個；有喫食個主顧，也該是介做。」

¹² Yia yiu siu-zin-liang ny ing læ iao ziu si-li, teng gyi wô, “Sin-sang, ah-lah kæ dza tso-fah?” ¹³ Iah-'en teng gyi-lah wô, “Ngah-nga zin-liang m-nao do.”

¹² 也有收錢糧人來要受洗禮，等其話：「先生，阿拉該咋做法？」¹³ 約翰等其拉話：「額外錢糧喰得好馱。」

¹⁴ Wa-yiu ky'üoh-zin-liang ny ing læ meng gyi, z-ka wô, “Ah-lah kæ dza tso?” *Iah-'en* teng gyi-lah wô, “[1]M-nao tang pô-shü long ny ing-kô; m-nao hwông-kao soh-tsô ny ing-kô; do-leh meng-veng zin-liang, kæ cü-tsoh.”

¹⁴ 還有喫錢糧人來問其，是介話：「阿拉該咋做？」約翰等其拉話：「喰得好打把勢弄人家^[1]；喰得好謊告索詐人家；馱勒門份錢糧，該知足。」

[1] 'Ôh wô, M-nao hah ny ing-kô. 或話，喰得好嚇人家。（原註）

¹⁵ Pah-sing læ-tih [1]siang-vông *Kyi-toh* læ, sing-li tu ts'eng *Iah-'en* feh-tsiao ziu-z *Gyi* feh: ¹⁶ *Iah-'en* ziu k'æ k'eo, teng cong-nying wô, “Ngô z yüong shü teng ng-lah 'ang si-li: dæn-z yiu ih-go neng-ken do-jü ngô go Cü-kwu læ-gyi; ziu-z ka *Gyi* 'a-ta, ngô yia ky'in hao; *Gyi* we yüong Sing-Ling teng ho, 'ang si-li peh ng-lah. ¹⁷ *Gyi* siu-li yiu feng-kyi do-tih, we yiang ken-zing *Gyi* sa-dziang-li-go koh: koh, siu-tsing *Gyi*-go ts'öng-li; k'öng-nyiæn, yüong feh we u go ho siao-diao.” ¹⁸ *Iah-'en* yi yüong hyü-to bih-yiang ky'ün-hwô shih-wô, djün foh-ing peh pah-sing t'ing.

¹⁵ 百姓來的想望基督來^[1]，心裏都忖約翰弗照就是其弗。¹⁶ 約翰就開口，等衆人話：「我是用水等爾拉行洗禮，但是有一個能幹大如我個主顧來其，就是解其鞋帶，我也欠好，其會用聖靈等火，行洗禮撥爾拉。¹⁷ 其手裏有糞箕駄的，會揚乾淨其曬場裏個穀。穀，收進其個倉裏；糠驗，用弗會鳩個火燒掉。」¹⁸ 約翰又用許多別樣勸化說話，傳福音撥百姓聽。

[1] 'Ôh wô, nyi-'ôh-peh-kyüih. 或話，疑惑不決。（原註）

¹⁹ [1] Hyi-lih væn-wông, we-leh gyi hyüong-di Fi-lih-go lao-nyüing Hyi-lo-ti-go z-ken, teng gyi yang-yiang tso-ko-go ūa-c'ü, peh Iah-'en tsah-vah; ²⁰ gyi ziu ling-nga yi kô-ts'eo ih-yiang, ziu-z, kwæn Iah-'en læ lao-kæn-li.

¹⁹ 希律藩王，爲了其兄弟腓力個老嬪希羅底個事幹^[1]，等其樣樣做過個壞處，撥約翰責罰；²⁰ 其就另外又加湊一樣，就是關約翰來牢監裏。

[1] Y. 'E. 30. 耶（鯀）後（頭）30（年）。 （原註）

²¹ [1] PAH-SING long-tsong ziu si-li ko-de, Yiæ-su si-li yia ziu-ko læ-tih tao-kao, t'in ziu k'æ-k'æ; ²² Sing-Ling yin-c'ih siang-mao ziang beh-keh ka, kōng-lôh Gyi zōng-deo; ping-ts'ia dzong t'in-li yiu sing-hiang, z-ka wô, “Ng z Ngô ts'ing-æ-go Ng-ts, Ngô ting teh-i-go.”

²¹ 百姓攏總受洗禮過了，耶穌洗禮也受過來的禱告^[1]，天就開開，²² 聖靈現出相貌像鵠鵠介，降落其上頭；並且從天裏有聲響，是介話：「爾是我親愛個兒子，我頂得意個。」

[1] Y. 'E. 27. 耶（穌）後（頭）27（年）。（原註）

²³ Yiæ-su c'ih-dao, nyin-kyi iah-læ sæn-jih shü: dziu nying-kô k'en-læ sön Iah-seh-go ng-ts; *Iah-seh* z Hyi-li-go ng-ts; ²⁴ *Hyi-li* z Mô-t'ah ng-ts; *Mô-t'ah* z Li-vi ng-ts; *Li-vi* z Mah-kyi ng-ts; *Mah-kyi* z Yüô-nô ng-ts; *Yüô-nô* z Iah-seh ng-ts; ²⁵ *Iah-seh* z Mô-da-di-üô ng-ts; *Mô-da-di-üô* z Üô-mo-z ng-ts; *Üô-mo-z* z Nô-ong ng-ts; *Nô-ong* z Yi-z-li ng-ts; *Yi-z-li* z Nô-kæ ng-ts; ²⁶ *Nô-kæ* z Mô-iah ng-ts; *Mô-iah* z Mô-da-di-üô ng-ts; *Mô-da-di-üô* z Si-me ng-ts; *Si-me* z Iah-seh ng-ts; *Iah-seh* z Yiu-da ng-ts; ²⁷ *Yiu-da* z Iah-üô-nô ng-ts; *Iah-üô-nô* z Li-sah ng-ts; *Li-sah* z Sô-lo-pô-pah ng-ts; *Sô-lo-pô-pah* z Sah-lah-t'ih ng-ts; *Sah-lah-t'ih* z Nyi-li ng-ts; ²⁸ *Nyi-li* z Mah-kyi ng-ts; *Mah-kyi* z Üô-ti ng-ts; *Üô-ti* z Ko-sông ng-ts; *Ko-sông* z Yi-mo-dông ng-ts; *Yi-mo-dông* z R-go ng-ts; ²⁹ *R* z Iah-si ng-ts; *Iah-si* z Yi-lih-sah ng-ts; *Yi-lih-sah* z Iah-ling ng-ts; *Iah-ling* z Mô-t'ah ng-ts; *Mô-t'ah* z Li-vi ng-ts; ³⁰ *Li-vi* z Si-min ng-ts; *Si-min* z Yiu-da ng-ts; *Yiu-da* z Iah-seh ng-ts; *Iah-seh* z Iah-nen ng-ts; *Iah-nen* z Yi-li-üô-kying ng-ts; ³¹ *Yi-li-üô-kying* z Mi-li-üô ng-ts; *Mi-li-üô* z Mænen ng-ts; *Mænen* z Mô-dah-t'a ng-ts; *Mô-dah-t'a* z Nô-tæn ng-ts; *Nô-*

tæn z Da-bih *ng-ts*; ³² *Da-bih* z Yiæ-si *ng-ts*; *Yiæ-si* z O-pah *ng-ts*; *O-pah* z Po-z *ng-ts*; *Po-z* z Sah-meng *ng-ts*; *Sah-meng* z Nô-jing *ng-ts*; ³³ *Nô-jing* z Üô-mi-nô-dah *ng-ts*; *Üô-mi-nô-dah* z Üô-læn *ng-ts*; *Üô-læn* z *Yi-z-leng* *ng-ts*; *Yi-z-leng* z Fah-leh-z *ng-ts*; *Fah-leh-z* z Yiu-da *ng-ts*; ³⁴ *Yiu-da* z Yüô-kôh *ng-ts*; *Yüô-kôh* z Yi-sah *ng-ts*; *Yi-sah* z Üô-pah-lah-hen *ng-ts*; *Üô-pah-lah-hen* z T'a-lah *ng-ts*; *T'a-lah* z Nô-ngôh *ng-ts*; ³⁵ *Nô-ngôh* z Sah-loh *ng-ts*; *Sah-loh* z Lah-keo *ng-ts*; *Lah-keo* z Fah-leh *ng-ts*; *Fah-leh* z Hyi-pah *ng-ts*; *Hyi-pah* z Sah-lah *ng-ts*; ³⁶ *Sah-lah* z Kæ-nen *ng-ts*; *Kæ-nen* z Üô-fah-sah *ng-ts*; *Üô-fah-sah* z Sin-go *ng-ts*; *Sin* z Nô-üô *ng-ts*; *Nô-üô* z Lah-mah *ng-ts*; ³⁷ *Lah-mah* z Mô-t'u-sah-lah *ng-ts*; *Mô-t'u-sah-lah* z Yi-nôh *ng-ts*; *Yi-nôh* z Yüô-lih *ng-ts*; *Yüô-lih* z Mô-leh-lih *ng-ts*; *Mô-leh-lih* z Kæ-nen *ng-ts*; ³⁸ *Kæ-nen* z Yi-no-z *ng-ts*; *Yi-no-z* z Shih-go *ng-ts*; *Shih* z Üô-tông *ng-ts*; *Üô-tông* z Jing-ming-go *ng-ts*.

²³ 耶穌出道，年紀約來三十歲。就人家看來算約瑟個兒子，約瑟是希里個兒子，²⁴ 希里是瑪塔兒子，瑪塔是利未兒子，利未是麥基兒子，麥基是雅拿兒子，雅拿是約瑟兒子，²⁵ 約瑟是瑪大提亞兒子，瑪大提亞是亞麼士兒子，亞麼士是拿翁兒子，拿翁是以士里兒子，以士里是拿該兒子，²⁶ 拿該是瑪押兒子，瑪押是瑪大提亞兒子，瑪大提亞是西美兒子，西美是約瑟兒子，約瑟是猶大兒子，²⁷ 猶大是約亞拿兒子，約亞拿是利撒兒子，利撒是所羅巴伯兒子，所

羅巴伯是撒拉鐵兒子，撒拉鐵是尼利兒子，²⁸ 尼利是麥基兒子，麥基是亞底兒子，亞底是哥桑兒子，哥桑是以摩堂兒子，以摩堂是珥個兒子，²⁹ 眇是約細兒子，約細是以列撒兒子，以列撒是約令兒子，約令是瑪塔兒子，瑪塔是利未兒子，³⁰ 利未是西緬兒子，西緬是猶大兒子，猶大是約瑟兒子，約瑟是約南兒子，約南是以利亞敬兒子，³¹ 以利亞敬是米利亞兒子，米利亞是買南兒子，買南是瑪達他兒子，瑪達他是拿單兒子，拿單是大闢兒子，³² 大闢是耶西兒子，耶西是阿伯兒子，阿伯是波士兒子，波士是撒門兒子，撒門是拿順兒子，³³ 拿順是亞米拿達兒子，亞米拿達是亞蘭兒子，亞蘭是以土崙兒子，以土崙是法勒士兒子，法勒士是猶大兒子，³⁴ 猶大是雅各兒子，雅各是以撒兒子，以撒是亞伯拉罕兒子，亞伯拉罕是他拉兒子，他拉是拿鶴兒子，³⁵ 拿鶴是撒鹿兒子，撒鹿是拉苟兒子，拉苟是法勒兒子，法勒是希伯兒子，希伯是撒拉兒子，³⁶ 撒拉是該南兒子，該南是亞法撒兒子，亞法撒是閃個兒子，閃是挪亞兒子，挪亞是拉麥兒子，³⁷ 拉麥是瑪土撒拉兒子，瑪土撒拉是以諾兒子，以諾是雅列兒子，雅列是瑪勒列兒子，瑪勒列是該南兒子，³⁸ 該南是以挪土兒子，以挪土是設個兒子，設是亞當兒子，亞當是神明個兒子。

Yiæ-su, Sing-Ling ziu-leh mun-tsoh, dzong Iah-dæn ka kyü-læ,
Sing-Ling ziu ling-leh Gyi tao kw'öng-iæ di-föng: ² keh-deo læ-kæn s-
jih nyih kong-fu; mo-kwe s-s Gyi k'en. Keh-sing nyih-ts Gyi ih-ngæn
m-kao ky'üoh-ko; nyih-ts mun-de, 'eo-deo du-kyi-de. ³ Mo-kwe teng
Gyi wô, “Ng ziah z Jing-ming-go Ng-ts, hao eo keh-kw'e zah-deo pin
tso ky'üoh-zih.” ⁴ Yiæ-su we-teh gyi, wô, “Shü-li yiu sia-tih, ‘Nying feh
tæn-tsih k'ao-djöh ky'üoh-zih we weh; z iao k'ao-djöh Jing-ming-go
kyü-tang-kyü shih-wô.’ [Sm. 8. 3.]”

¹ 耶穌，聖靈受勒滿足，從約但介歸來，聖靈就領勒其到曠野
地方。² 箇頭來間四十日工夫。魔鬼試試其看。箇星日子其一眼嘸
告喫過，日子滿了，後頭肚飢了。³ 魔鬼等其話：「爾若是神明個
兒子，好謳箇塊石頭變做喫食。」⁴ 耶穌回答其，話：「書裏有寫
的：『人弗單只靠着喫食會活；是要靠着神明個句打句說話。』」
[Sm.8.3.]」

⁵ Mo-kwe ling-leh Gyi tseo-zöng kao-kao sæn-teng, ih-sah-z pô
t'in-'ô væn-koh tin hyiang Gyi dao, ⁶ ziu teng Gyi wô, “Ngô we pô keh
væn-koh-go gyün-ping teng yüong-wô long-tsang peh Ng; ing-we keh
z kao-dæ ngô go, ngô hwun-hyi peh jü, ziu peh jü. ⁷ Ka-ni, Ng ziah
k'eng pa-tao ngô min-zin, long-tsang hao peh Ng go.” ⁸ Yiæ-su we-teh

gyi, wô, “[^[1]Sah-dæn, tseo-ko: ing-we *Shü-li* yiu sia-tih, ‘Tōng-kæ pa Cü ng-go Jing-ming, doh-meng voh-z Gyi.’ [Sm. 6. 13.]”

⁵ 魔鬼領勒其走上高高山頂，一霎時把天下萬國點向其道，⁶ 就等其話：「我會把箇萬國個權柄等榮華攏總撥爾；因為箇是交代我個，我歡喜撥誰，就撥誰。⁷ 介呢，爾若肯拜倒我面前，攏總好撥爾個。」⁸ 耶穌回答其，話：「撒但^[1]，走過，因為書裏有寫的：『當該拜主爾個神明，獨門服侍其。』 [Sm. 6. 13.]」

[1] *Ziu-z mo-kwe ming-z.* 就是魔鬼名字。（原註）

⁹ *Mo-kwe* ling Gyi tao Yiæ-lu-sah-leng, peh Gyi lih læ sing-din-go oh-nao-tsin, teng Gyi wô, “Ng ziah z Jing-ming-go Ng-ts, hao dzong dōng-deo t'iao-lôh-ky'i: ¹⁰ ing-we *Shü-li* yiu sia-tih, ‘Gyi we feng-fu Gyi-go t'in-s pao-wu ng; ¹¹ gyi-lah siu we læ tōng ng, sæn-leh ng-go kyiah bang-djôh zah-deo.’ [S. 91. 11, 12.]” ¹² Yiæ-su we-teh gyi, wô, “*Shü-li* yiu ka wô, ‘Ng m-nao s-s Cü ng-go Jing-ming k'en.’ [Sm. 6. 16.]”

⁹ 魔鬼領其到耶路撒冷，撥其立來聖殿個屋腦尖，等其話：「爾若是神明個兒子，好從蕩頭跳落去：¹⁰ 因為書裏有寫的：『其會吩咐其個天使保護爾，¹¹ 其拉手會來擋爾，省勒爾個腳碰着石頭。』 [S. 91. 11, 12.]」¹² 耶穌回答其，話：「書裏有介話：『爾喚得好試試主爾個神明看。』 [Sm. 6. 16.]」

¹³ Mo-kwe yang-yiang s-wun, ziu dzæn-z li-k'æ Gyi ky'i-de.

¹³ 魔鬼樣樣試完，就暫時離開其去了。

¹⁴ [1] YIÆ-SU, ziu-leh Sing-Ling-go neng-ken, kyü tao Kyüô-li-li ky'i-de: Gyi-go ming-sing yang-k'æ s-deh-lön-ky'ün di-fông. ¹⁵ Læ gyi-lah jü-we-dông-li læ-kæn kông dao-li; cong-nying tu ts'ing-tsæn Gyi.

¹⁴ 耶穌^[1]，受勒聖靈個能幹，歸到加利利去了。其個名聲揚開四凸亂圈地方。¹⁵ 來其拉聚會堂裏來間講道理，衆人都稱讚其。

[1] Y. 'E. 30. 耶（穌）後（頭）30（年）。（原註）

¹⁶ Yiu ih-tsao tseo tao Nô-sah-leh, ziu-z Gyi iang-do-go u-dông: ziang 'æn-tsao ka, en-sih-nyih tseo-tsing jü-we-dông-li; ziu lih-ky'i-læ, iaoh doh shü. ¹⁷ Yiu nying kao-fu Gyi sin-cü Yi-sæ-üô-go shü. Shü t'æn-k'æ, ziu fæn tao keh-t'ah yiu ka sia-tih, wô, ¹⁸ “Cü-go Ling z læ ngô sing-zông: ing-we ziang fu yiu ka fong ngô ky'i djün foh-ing peh gyüong-nying t'ing; ts'a ngô ky'i i sông-sing-go cü-kwu, ky'i kao hyiang lo-ky'i-kæn cü-kwu we fông-cün-læ-gyi, hah-ngæn cü-kwu we k'en-kyin-gyi; yiu sông-'æ cü-kwu, hao nyiao-fông peh gyi-lah ky'i; ¹⁹ hao ky'i djün hyiang nying-kô dao Cü k'æ-eng-go nyin-veng.” [Y. 61. 1, 2.] ²⁰ Yiæ-su shü siu-long, kao-fu bæn-z-nying, ziu zo-lôh: jü-we-dông-li-go cong-nying ngæn-tsing tu ts'ing-ting k'en Gyi. ²¹ Gyi ziu

k'æ k'eo, teng gyi-lah wô, “Keh-p'in Shü kyih-mih yiu yiao-nyiæn de, ng-lah yia t'ing-meng-go.”

¹⁶ 有一遭走到拿撒勒^[1]，就是其養大個烏蕩。像閒早介，安息日走進聚會堂裏，就立起來，要讀書。¹⁷ 有人交付其先知以賽亞個書。書攤開，就翻到箇墳有介寫的，話：¹⁸ 「主個靈是來我身上。因為像傅油介封我去傳福音撥窮人聽；差我去醫傷心個主顧，去告向擄去間主顧會放轉來其，瞎眼主顧會看見其；有傷害主顧，好饒放撥其拉去；¹⁹ 好去傳向人家道主開恩個年份。」²⁰ 耶穌書收攏，交付辦事人，就坐落：聚會堂裏個衆人眼睛都清盯看其。²¹ 其就開口，等其拉話：「箇篇書今末有效驗了，爾拉也聽聞個。」

[1] Y. 'E. 31. 耶（穌）後（頭）31（年）。（原註）

²² Cong-nying tu teng Gyi tso te-tsing, hyi-gyi Gyi kōng-c'ih-læ-go eng-we shih-wô; ziu læ-tih wô, “Keh soh feh-z Iah-seh-go Ng-ts?”

²² 衆人都等其做對證，稀奇其講出來個恩惠說話，就來的話：「箇啥弗是約瑟個兒子？」

²³ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ng-lah tsong we kōng keh-kyü dzoh-wô p'i-bing Ngô, wô, 'I-sang ky'i i zi: t'ing-meng Ng læ Kyüô-pah-nong væn-pah tso-go z-ken, læ dông-deo Zi-go di-fông, yia tso-tso.”

²³ 耶穌等其拉話：「爾拉總會講箇句俗話批評我，話：『醫生，去醫自。聽聞爾來迦百農凡百做個事幹，來蕩頭自個地方，也

做做。』」

²⁴ *Yiæ-su yi wô*, “*Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Sin-cü-nying læ gyi-zi-go di-fông, nying-kô tsæ-ve hwun-hyi gyi.*” ²⁵ *Ngô jih-we wô hyiang ng-lah dao, Yi-li-üô z-‘eo, t‘in ‘en-leh sæn nyin ling loh-ko yüih, kôh-tao-c‘ü do hwÔng-nyin, keh z-‘eo læ Yi-seh-lih di-fÔng yiu hyü-to kwu-sÔng lao-nyüing:* ²⁶ *dæn-z Jing-ming m-neh ts‘a Yi-li-üô tao gyi-lah ih-go nying u-sen; tæn-tsих ts‘a gyi tao Si-teng, Sah-leh-da zing-li, ih-go kwu-sÔng lao-nyüing u-sen ky‘i.* ²⁷ *Wa-yiu sin-cü Yi-li-sÔ z-‘eo, Yi-seh-lih di-fÔng yiu hyü-to nying sang da-mô-fong:* *m-neh ih-go i ken-zing; tsих-yiu ih-go Jü-li-üô nying Næ-mæn i ken-zing-de.”*

²⁴ 耶穌又話：「我真話向爾拉道，先知人來其自個地方，人家再贍歡喜其。²⁵ 我實惠話向爾拉道，以利亞時候，天旱勒三年零落個月，各到處大荒年，箇時候來以色列地方有許多孤孀老嫗。²⁶ 但是神明喚得差以利亞到其拉一個人烏碎；單只差其到西頓，撒勒大城裏，一個孤孀老嫗烏碎去。²⁷ 還有先知以利沙時候，以色列地方有許多人生大麻瘋。喚得一個醫乾淨，只有一個敘利亞人乃幔醫乾淨了。」

²⁸ *Jü-we-dÔng-li nying t‘ing-meng keh-go shih-wô, long-tsòng do-nyiang ô-wÔng;* ²⁹ *ziu bô-ky‘i-læ, ken Gyi c‘ih zing-nga, ĩa tao sæn-*

ngæn u-dōng, (ziu-z dzing-ts kyin-kæn-go sæn,) iao t'e Gyi lôh-ky'i.³⁰
Yiæ-su læ gyi-lah cong-nyiang tseo-ko, ziu ky'i-de.

²⁸ 聚會堂裏人聽聞箇個說話，攏總大樣慳惶，²⁹ 就爬起來，趕其出城外，拉倒山岩烏蕩，（就是城子建間個山）要推其落去。³⁰
耶穌來其拉中央走過，就去了。

³¹ YIÆ-SU tseo-lôh tao Kyüô-pah-nong, z Kyüô-li-li ih-go zing-li;
en-sih nyih-ts læ-tih kao-hyüing gyi-lah. ³² Tu hyi-gyi Gyi-go kao-hyüing: ing-we Gyi-go dao-li yiu gyün-ping.

³¹ 耶穌走落到迦百農，是加利利一個城裏，安息日子來的教訓其拉。 ³² 都稀奇其個教訓。因為其個道理有權柄。

³³ Jü-we-dōng-li yiu ih-go nyung peh ao-tsao kyü-go ling vu-tih-de, wu-long hyiang-liang eo-ky'i-læ, wô, ³⁴ “E! Nô-sah-leh-go Yiæ-su, ah-lah teng Ng yiu soh-go siang-ken? Ng læ djü-mih ah-lah ma? Ngô hyiao-teh Ng z jü, ziu-z Jing-ming-go sing-jün Cü-kwu.” ³⁵ Yiæ-su heng gyi, z-ka wô, “Vong hyiang; tseo gyi c'ih-læ.” Kyü long gyi læ cong-nying min-zin tih-tao, ziu tseo-c'ih-ky'i-de; gyi nyung ih-ngæn m-neh ziu sông. ³⁶ Cong-nying tu ky'ih-hoh, dô-kô kông-læ-kông-ky'i, z-ka wô, “Keh z soh-go dao-li! Gyi yiu gyün-ping yiu neng-ken we feng-fu ao-tsao kyü, kyü ziu tseo-c'ih.” ³⁷ Gyi-go ming-sing ziu yiang-k'æ s-deh-lön-ky'ün di-fông.

³³ 聚會堂裏有一個人撥麿糟鬼個靈附的了，胡嚦響亮謳起來，話：³⁴ 「哎！拿撒勒個耶穌，阿拉等爾有啥個相干？爾來除滅阿拉嗎？我曉得爾是誰，就是神明個聖善主顧。」³⁵ 耶穌狠其，是介話：「笛響，走其出來。」鬼弄其來衆人面前跌倒，就走出去了；其人一眼喰得受傷。³⁶ 衆人都喫惱，大家講來講去，是介話：「箇是啥個道理！其有權柄有能幹會吩咐麿糟鬼，鬼就走出。」³⁷ 其個名聲就揚開四凸亂圈地方。

³³ *Yiæ-su lih-ky'i-sing, dzong jü-we-dōng tseo-c'ih, tseo-tsing Si-meng oh-li. Si-meng-go dziang-m dziao-nyih fah-leh djong: gyi-lah t'i gyi læ gyiu Yiæ-su.* ³⁹ *Yiæ-su lih læ gyi sing-pin, tsah-vah dziao-nyih bing: bing ziu t'e-de; keh-go nyü-nying lih-k'eh bô-ky'i-læ, kong-ing gyi-lah.*

³⁸ 耶穌立起身，從聚會堂走出，走進西門屋裏。西門個丈姆潮熱發勒重。其拉替其來求耶穌。³⁹ 耶穌立來其身邊，責罰潮熱病，病就退了。箇個女人立刻爬起來，供應其拉。

⁴⁰ *Nyih-deo lôh-sæn z'-eo, væn-pah nying yiu sang ze-bin soh-go bing cü-kwu læ-kæn, tu ta tao Yiæ-su u-sen læ: Yiæ-su ko-tang-ko siu en-en, i gyi-lah hao.* ⁴¹ *Wa-yiu kyü dzong hyü-to nying sing-zōng tseo-c'ih, hyiang-hyang eo-ky'i-læ wô, "Ng z Jing-ming-go Ng-ts, Kyi-toh."*

Yiæ-su heng gyi-lah, feh hyü k'æ k'eo; ing-we kyü hyiao-teh Gyi z Kyi-toh.

⁴⁰ 日頭落山時候，凡百人有生隨便啥個病主顧來間，都帶到耶穌烏碎來。耶穌個打個手按按，醫其拉好。⁴¹ 還有鬼從許多人身上走出，響響謳起來話：「爾是神明個兒子，基督。」耶穌狠其拉，弗許開口，因為鬼曉得其是基督。

⁴² Tao-leh t'in-nyiang, Yiæ-su tseo-c'ih tao kw'ong-iæ di-föng ky'i: keh-do-dziao nyiing ky'i zing Gyi, zing-tao Gyi u-döng, iao liu-djü Gyi, feh iao Gyi bih-k'æ gyi-lah ky'i. ⁴³ Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Ngô læ bih-go zing-li yia tông-kæ djün Jing-koh-go dao-li: ing-we Ngô z we-leh ka ts'a-læ-go." ⁴⁴ Ziu læ Kyüô-li-li keh-sing jü-we-döng-li læ-tih djün dao-li.

⁴² 到了天亮，耶穌走出到曠野地方去。箇大潮人去尋其，尋到其烏蕩，要留住其，弗要其別開其拉去。⁴³ 耶穌等其拉話：「我來別個城裏也當該傳神國個道理：因為我是爲了介差來個。」⁴⁴ 就來加利利箇星聚會堂裏來的傳道理。

YIU ih-dziao ny ing tu a-long Yiæ-su u-dông iao t'ing Jing-ming-go dao-li, Yiæ-su lih-leh Keh-nyi-sah-leh wu pin-yin: ² k'en-kyin liang-tsah jün læ wu-pin p'ao-kæn; k'ô-ng-go ny ing zÔng jün ky'i-de, læ-kæn gyiang mÔng. ³ Yiu ih-tsah jün z Si-meng-go: Yiæ-su t'iao-lôh-ky'i, ts'ing Si-meng ts'ang-leh k'æ ih-ngaen; ziu zo-lôh, dzong jün-li ka kao-hyüing keh-dziao ny ing.

有一潮人都挨攏耶穌烏蕩要聽神明個道理，耶穌立勒革尼撒勒湖邊沿。²看見兩隻船來湖邊拋間，柯魚個人上船去了，來間漑網。³有一隻船是西門個。耶穌跳落去，請西門撐勒開一眼，就坐落，從船裏介教訓箇潮人。

⁴ Yiæ-su kÔng-hao, ziu teng Si-meng wÔ, “Ts'ang tao sing-tin u-dÔng ky'i; mÔng gyi lÔh-ky'i hao k'ô ng.” ⁵ Si-meng we-teh Gyi, wÔ, “Sin-sang, ah-lah tsing-yia lao-loh, ih-ngaen m-neh k'ô-djÔh: næn-kæn i Ng shih-wÔ ngô mÔng 'ô-lÔh-ky'i.” ⁶ Gyi-lah 'ô-lÔh-ky'i, lah-tsing ng yiu-ho; mÔng iao pao-k'æ-de. ⁷ Ziu yiao-yiao siu, eo bih-tsah jün-li-go p'ing-ho-kyi læ pÔng-ts'eng-kyi. Gyi-lah ziu læ; liang-tsah jün ng tu tsÔng-mun-de, iao dzing-lÔh-ky'i-de. ⁸ Si-meng Pe-teh ih k'en-kyin, ziu boh-tao Yiæ-su kyiah-'Ô, z-ka wÔ, “Cü, li-k'æ ngô ky'i; ngô z-go ze-nying.” ⁹ Ing-we Si-meng teng gyi long-tsang de-ho, we-leh keh ih mÔng k'ô-djÔh-go ng, tu ky'ih-hoh-de: ¹⁰ Si-pi-t'a-go ng-ts Yüô-kÔh

Iah-'en, z teng Si-meng p'ing-ho-kyi-go, yia z-ka ky'ih-hoh. Yiæ-su teng Si-meng wô, “Hao-vong p'ô: dzong-kying-yi-'eo ng we ky'i k'ô nyiing.”¹¹ Gyi-lah jün ts'ang-long ngen, yiang-yiang ky'i-diao, keng-leh Yiæ-su ky'i-de.

⁴ 耶穌講好，就等西門話：「撐到深點烏蕩去，網其落去好柯魚。」⁵ 西門回答其，話：「先生，阿拉整夜勞碌，一眼喫得柯着，難間依爾說話我網下落去。」⁶ 其拉下落去，攔進魚有夥，網要爆開了。⁷ 就搖搖手，謳別隻船裏個拼夥計來幫襯記。其拉就來，兩隻船魚都裝滿了，要沉落去了。⁸ 西門·彼得一看見，就伏倒耶穌腳下，是介話：「主，離開我去，我是個罪人。」⁹ 因爲西門等其攏總隊夥，爲了箇一網柯着個魚，都喫惱了。¹⁰ 西庇太個兒子雅各約翰，是等西門拼夥計個，也是介喫惱。 耶穌等西門話：「好留怕。從今以後爾會去柯人。」¹¹ 其拉船撐攏岸，樣樣棄掉，跟勒耶穌去了。

¹² YIU ih-tsao Yiæ-su læ ih-go zing-li, yiu ih-go nyiing weng-sing sang da-mô-fong; ih k'en-kyin Yiæ-su, ziu p'oh-tao, gyiu Gyi, z-ka wô, “Cü, Ng ziah k'eng-go, neng-keo i ngô ken-zing.”¹³ Yiæ-su siu sing-c'ih-læ, en gyi ih-en, wô, “Ngô k'eng-go; ng hao ken-zing.” Da-mô-fong lih-k'eh t'eng-diao-de.¹⁴ Yiæ-su eo gyi m-nao wô hyiang nyiing-

kô dao: “tæn-tsih ky‘i peh tsi-s k‘en ih-k‘en; tsiao Mo-si-go feng-fu, we-leh ng ken-zing z-t‘i hao hyin *tsi-veh*, peh gyi-lah tso te-tsing.”

¹² 有一遭耶穌來一個城裏，有一個人渾身生大麻瘋，一看見耶穌，就撲倒，求其，是介話：「主，爾若肯個，能夠醫我乾淨。」

¹³ 耶穌手伸出來，按其一按，話：「我肯個，爾好乾淨。」大麻瘋立刻褪掉了。¹⁴ 耶穌誦其喚得好話向人家道：「單只去撥祭司看一看，照摩西個吩咐，爲了爾乾淨事體好獻祭物，撥其拉做對證。」

¹⁵ Yiæ-su-go ming-sing yü-kô yiang-k‘æ-de: yiu hyü-to ny ing jü-long-læ iao t‘ing Gyi kōng dao-li, yi iao Gyi i gyi-lah-go bing. ¹⁶ Yiæ-su *peh-djōng*^[1] tseo-kyi-ko, læ kw‘ong-iæ di-fōng tao-kao.

¹⁵ 耶穌個名聲愈加揚開了。有許多人聚攏來要聽其講道理，又要其醫其拉個病。¹⁶ 耶穌不常走記過^[1]，來曠野地方禱告。

[1] 走記過：避過

¹⁷ Yiu ih-nyih Gyi læ-kæn kao-hyüing; bōng-pin zo-kæn yiu Fah-li-sæ ny ing teng kao lih-fah go sin-sang, dzong Kyüô-li-li kôh hyiang-ts‘eng, dzong Yiu-t‘a teng Yiæ-lu-sah-leng ka læ-go: Cü hyin-c‘ih Gyi neng-ken læ, i gyi-lah-go bing. ¹⁸ Yiu ih-go fong-t‘æn cü-kwu, p‘u-pæn kw‘eng-ts, ny ing-kô dæ-leh-læ, tang-sön dæ-tsing-ky‘i iao fōng læ Yiæ-su min-zin. ¹⁹ We-leh ny ing to, ts‘eng-feh-c‘ih dæ gyi tsing-ky‘i-go fōng-fah; ziу tseo-zōng oh-teng, ngô-p‘in *hyiao-k‘æ-ts*, lin ny ing lin

p'u-pæn tiao-lôh cong-nyiang, k'eo-k'eo læ Yiæ-su min-zin.²⁰ Yiæ-su k'en-kyin gyi-lah yiu siang-sing-go sing, teng fong-t'æn cü-kwu wô, "Ng-noh ny ing, ng-go ze sô-diao-de."²¹ Doh-shü-nying teng Fah-li-sæ ny ing sing-li nyi-leng-ky'i-læ, z-ka wô, "Keh læ-tih kông sih-doh-go shih-wô z jü? Ziah feh-z Jing-ming doh-ih-go, jü neng-keo sô-diao ze ni?"²² Yiæ-su hyiao-teh gyi-lah nyi-leng, ziu k'æ k'eo, wô, "Ng-lah dza-we sing-li læ-tih nyi-leng?²³ Wa-z wô, Ng-go ze sô-diao-de; wa-z wô, Bô-ky'i-læ tseo; 'ah-li ih-yiang yüong-yi?²⁴ Næn-kæn peh ng-lah hao hyiao-teh Nying-go Ng-ts læ shü-kæn-zông yiu sô-ze-go gyün-ping, (ziu teng fong-t'æn cü-kwu wô,) Ngô wô hyiang ng dao, Bô-ky'i-læ, do-leh p'u-pæn, kyü oh-li ky'i."²⁵ Keh fong-t'æn cü-kwu læ gyi-lah min-zin lih-k'eh bô-ky'i, do-leh kw'eng-go tong-si, kyü oh-li ky'i, i-lu læ-tih ts'ing-tsæn Jing-ming.²⁶ Cong-nying tu kying-hyiæ, yia ts'ing-tsæn Jing-ming; ping-ts'ia do-nyiang p'ô-ky'i-læ-de, z-ka wô, "Kyih-mih-ts ah-lah yiu hyi-gyi z-ken k'en-kyin-ko-de."

¹⁷ 有一日其來間教訓，旁邊坐間有法利賽人等教律法個先生，從加利利各鄉村，從猶太等耶路撒冷介來個。主顯出其能幹來，醫其拉個病。¹⁸ 有一個風癱主顧，鋪板睂仔，人家抬勒來，打算抬進去要放來耶穌面前。¹⁹ 爲了人多，忖弗出抬其進去個方法，就走上屋頂，瓦片揀開仔，連人連鋪板吊落中央，扣扣來耶穌面前。²⁰ 耶穌看見其拉有相信個心，等風癱主顧話：「爾儂人，爾個罪赦掉

了。」²¹ 讀書人等法利賽人心裏議論起來，是介話：「箇來的講亵瀆個說話是誰？若弗是神明獨一個，誰能夠赦掉罪呢？」²² 耶穌曉得其拉議論，就開口，話：「爾拉咋會心裏來的議論？」²³ 還是話，爾個罪赦掉了；還是話，爬起來走；何裏一樣容易？²⁴ 難間撥爾拉好曉得人個兒子來世間上有赦罪個權柄，（就等風癱主顧話，）我話向爾道，爬起來，馱勒鋪板，歸屋裏去。」²⁵ 箇風癱主顧來其拉面前立刻爬起，馱勒睏個東西，歸屋裏去，依路來的稱讚神明。²⁶ 衆人都驚駭，也稱讚神明，並且大樣怕起來了，是介話：「今末仔阿拉有稀奇事幹看見過了。」

²⁷ KEH-SING z-ken 'eo-deo Yiæ-su tseo-c'ih-ky'i; yiu ih-go siu-zin-liang ny ing kyiao-leh Li-vi læ wu-liang-vông zo-kæn; Yiæ-su k'en-k'en gyi, ziu teng gyi wô, "Keng Ngô læ." ²⁸ Gyi ziu yiang-yiang ky'i-diao, bô-ky'i-sing, keng-leh Yiæ-su ky'i-de.

²⁷ 箇星事幹後頭耶穌走出去，有一個收錢糧人叫勒利未來戶糧房坐間，耶穌看看其，就等其話：「跟我來。」²⁸ 其就樣樣棄掉，爬起身，跟勒耶穌去了。

²⁹ Li-vi læ zi oh-li bæn ih-zih do-ts'æ, ts'ing Yiæ-su: yiu hyü-to siu-zin-liang ny ing teng bih-nying dô-kô zo-zih. ³⁰ Gyi-lah-go doh-shü-nying teng Fah-li-sæ ny ing mao-ün Yiæ-su meng-du, z-ka wô, "Ng-lah dza-we teng siu-zin-liang ny ing ze-nying dô-kô ky'üoh, dô-kô

hah ni?”³¹ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “M-bing-go nying hao-vong i-sang, yiu-bing-go nying iao-go.³² Ngô læ, feh-z eo tsing-dzih-go nying we-sing-cün-i, z eo ze-nying we-sing-cün-i.”

²⁹ 利未來自屋裏辦一席大菜，請耶穌。有許多收錢糧人等別人大家坐席。³⁰ 其拉個讀書人等法利賽人媚怨耶穌門徒，是介話：「爾拉咋會等收錢糧人罪人大家喫，大家喝呢？」³¹ 耶穌回答其拉，話：「喰病個人好留醫生，有病個人要個。³² 我來，弗是謳正直個人回心轉意，是謳罪人回心轉意。」

³³ Gyi-lah teng Yiæ-su wô, “Iah-'en-go meng-du peh-djōng kying-zih yi tso tao-kao, Fah-li-sæ nying-go meng-du yia z-ka; Ng-go meng-du læ-tih ky'üoh, læ-tih hah; keh z dza-go?”³⁴ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “O hao-nyih go nying-k'ah, sing-lōng wa teng gyi-lah dô-kô læ-tong, dza hao eo gyi-lah kying-zih ni?³⁵ Dæn-z tsiang-læ-go nyih-ts, sing-lōng we li-k'æ gyi-lah ky'i, keh-tsao we kying-zih-gyi.”

³³ 其拉等耶穌話：「約翰個門徒不常禁食又做禱告，法利賽人個門徒也是介，爾個門徒來的喫，來的喝，箇是咋個？」³⁴ 耶穌等其拉話：「賀好日個人客，新郎還等其拉大家來東，咋好謳其拉禁食呢？³⁵ 但是將來個日子，新郎會離開其拉去，箇遭會禁食其。」

³⁶ Yi kông ih-go pi-fông peh gyi-lah t'ing: “M-yiu nying c'ô ih-kw'e sing i-zông, ky'i pu gyiu i-zông; k'ong-p'ô sing-go yi pô gyiu-go

c'ô-k'æ, tsæ-wô pu-tih keh-kw'e sing-go teng gyiu-go feh siang-p'e. ³⁷

Yia m-yiu nying yüong gyiu bi-dæ tsi sing tsiu; k'ong-p'ô sing tsiu pao-k'æ keh bi-dæ, tsiu yia tao-diao, bi-dæ yia long-wæn. ³⁸ Tsong z yüong sing bi-dæ tsi sing tsiu; ka liang-yiang tu pao-djün-de. ³⁹ M-yiu nying lao tsiu ky'üoh-ko, ziu iao *ky'üoh* sing *tsiu*: ing-we gyi wô, 'Z lao-go hao.'"

³⁶ 又講一個比方撥其拉聽：「喺有人扯一塊新衣裳，去補舊衣裳；恐怕新個又把舊個扯開，再話補的箇塊新個等舊個弗相配。³⁷ 也喺有人用舊皮袋齒新酒；恐怕新酒爆開箇皮袋，酒也倒掉，皮袋也弄環。³⁸ 總是用新皮袋齒新酒；介兩樣都保全了。³⁹ 嘸有人老酒喫過，就要喫新酒；因爲其話：『是老個好。』」

Lk. VI.

VU-KAO-TSIH di-nyi nyih 'eo-deo di-ih-go en-sih-nyih, Yiæ-su tseo-ko; mah-din-li; meng-du tsah-leh mah-be, siu-li ts'o-ts'o, læ-kæn ky'üoh. ² Yiu kyi-go Fah-li-sæ nying teng gyi-lah wô, "En-sih-nyih feh ing-kæ tso go z-ken, ng-lah dza-we læ-kæn tso?" ³ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, "Da-bih teng gyi dong-de nying du-kyi z-'eo, Da-bih sô tso-go z-ken, ng-lah soh m-neh doh-ko ma? ⁴ ziu-z, tseo-tsing Jing-ming-go

oh-lô, pô pa-kæn-go ping zi do-læ ky'üoh, yi feng peh dong-de nying; keh-go ping z feh ing-kæ ky'üoh-go, tsih-yiu tsi-s keh-sing hao ky'üoh.”⁵ Yiæ-su yi teng gyi-lah wô, “Nying-go Ng-ts yia z en-sih-nyih-go Cü.”

無酵節第二日後頭第一個安息日，耶穌走過麥田裏，門徒摘勒麥佩，手裏搓搓，來間喫。²有幾個法利賽人等其拉話：「安息日弗應該做個事幹，爾拉咋會來間做？」³耶穌回答其拉，話：「大闢等其同隊人肚飢時候，大闢所做個事幹，爾拉啥嘸得讀過嗎？⁴就是，走進神明個屋落，把擺間個餅自馱來喫，又分撥同隊人。箇個餅是弗應該喫個，只有祭司箇星好喫。」⁵耶穌又等其拉話：「人個兒子也是安息日個主。」

⁶ Yi z ih-go en-sih-nyih, Yiæ-su tseo-tsing jü-we-döng-li kông dao-li: yiu ih-go nying læ-kæn, gyi jing-tsah siu fong-de.⁷ Doh-shü-nying teng Fah-li-sæ nying t'eo-bun tsiang-tong, k'en Gyi en-sih-nyih i bing feh; iao zing ih-go ing-deo, hao kao Gyi zông.⁸ Yiæ-su hyiao-teh gyi-lah sing-siang, teng fong-siu cü-kwu wô, “Bô-ky'i, lih læ cong-nyiang.” Gyi ziu bô-ky'i lih-tong-de.⁹ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ngô iao meng ng-lah ih-nyiang: En-sih nyih-ts tso hao-z, tso ūa-z; kyiу sing-ming, sông sing-ming; ‘ah-li ih-nyiang tsôh-hying?’”¹⁰ Ziu dön-ky'ün k'en-k'en gyi-lah cong-nying, teng keh-go nyding wô, “Ng-go siu sing-

tæn-c'ih-læ." Gyi ziu sing-c'ih-læ: siu ziu hao-de, ziang bih-tsah ka-go.

¹¹ Gyi-lah ông-leh ziang tin-c'ü-c'ü ka; dô-kô siang-liang dza-go hao ky'i long Yiæ-su.

⁶ 又是一個安息日，耶穌走進聚會堂裏講道理。有一個人來間，其順隻手風了。⁷ 讀書人等法利賽人偷伴張東，看其安息日醫病弗，要尋一個因頭，好告其上。⁸ 耶穌曉得其拉心想，等風手主顧話：「爬起，立來中央。」其就爬起立東了。⁹ 耶穌等其拉話：「我要問爾拉一樣。安息日子做好事，做壞事；救性命，喪性命；何裏一樣作興？」¹⁰ 就團圈看看其拉衆人，等箇個人話：「爾個手伸帶出來。」其就伸出來。手就好了，像別隻介個。¹¹ 其拉快勒像顛癡癡介，大家商量咋個好去弄耶穌。

² KEH-GO z-'eo Yiæ-su tseo-c'ih tao sæn-li ky'i tao-kao: tsing-yia
læ-kæn tao-kao Jing-ming. ¹³ Tao-leh t'in-liang, Gyi meng-du eo-long-
læ; dzong gyi-lah cong-nyiang t'iao-shün jih-nyi-go, eo gyi z s-du: ¹⁴
ziu-z Si-meng, (Yiæ-su yi c'ü gyi ming-z Pe-teh,) teng gyi hyüong-di
En-teh-lih; wa-yiu Yüô-kôh teng Iah-'en, Fi-lih teng Pô-to-lo-mæ, ¹⁵
Mô-t'a teng To-mô, Üô-leh-fi-go ng-ts Yüô-kôh, teng Si-meng kyiao-
leh Ze-lo-ti, ¹⁶ Yüô-kôh-go hyüong-di Yiu-da, wa-yiu Kyüô-liah di-
föng-go Yiu-da, ziu-z ma-diao Yiæ-su go cü-kwu.

¹² 箇個時候耶穌走出到山裏去禱告。整夜來間禱告神明。¹³ 到了天亮，其門徒謳攏來，從其拉中央挑選十二個，謳其是使徒。¹⁴ 就是西門，（耶穌又取其名字彼得，）等其兄弟安得烈，還有雅各等約翰，腓力等巴多羅買，¹⁵ 馬太等多馬，亞勒腓個兒子雅各，等西門叫勒銳羅底，¹⁶ 雅各個兄弟猶大，還有加略地方個猶大，就是賣掉耶穌個主顧。

¹⁷ *Yiæ-su teng gyi-lah dô-kô tseo-lôh sœn, lih læ bing-di-li: keh-deo yiu hyü-to Gyi-go meng-du, wa-yiu ih-do-dziao pah-sing z dzong Yiu-t'a kôh-tao-c'ü teng Yiæ-lu-sah-leng; dzong T'e-lo Si-teng hæ pin-yin ka læ-go, iao t'ing Gyi kōng dao-li, yi iao Gyi i gyi-lah-go bing;* ¹⁸ *wa-yiu be; ao-tsao kyü s mo-næn go cü-kwu læ: Yiæ-su læ-kæn i gyi-lah hao.* ¹⁹ *Keh-dziao nyung tu iao en Gyi ih-en; ing-we yiu neng-ken dzong Gyi sing-zông tseo-c'ih-læ, i-hao cong-nyung.*

¹⁷ 耶穌等其拉大家走落山，立來平地裏。箇頭有許多其個門徒，還有一大潮百姓是從猶太各到處等耶路撒冷，從推羅西頓海邊沿介來個，要聽其講道理，又要其醫其拉個病，¹⁸ 還有被麿糟鬼試磨難個主顧來。耶穌來間醫其拉好。¹⁹ 箇潮人都要按其一按，因為有能幹從其身上走出來，醫好衆人。

²⁰ *Yiæ-su ngæn-tsing dæ-tæn-ky'i, k'en meng-du, z-ka wô,*

²⁰ 耶穌眼睛抬帶起，看門徒，是介話：

“NG-LAH gyüong-go cü-kwu yiu foh-ky‘i; ing-we Jing-koh z ng-lah-go.

「爾拉窮個主顧有福氣，因為神國是爾拉個。

²¹ “Ng-lah yin-dzæ du-kyi cü-kwu yiu foh-ky‘i; ing-we tsiang-læ we peh ng-lah ky‘üoh-pao.

²¹ 「爾拉現在肚飢主顧有福氣，因為將來會撥爾拉喫飽。

“Ng-lah yin-dzæ k‘oh-go cü-kwu yiu foh-ky‘i; ing-we tsiang-læ we fah-siao.

「爾拉現在哭個主顧有福氣，因為將來會發笑。

²² “We-leh Nying-go Ng-ts nyung-kô u-su ng-lah, ky‘i-diao ng-lah, zoh-mô ng-lah, pô ng-lah-go ming-sing ziang ts‘iu-ts‘iu tong-si ka tiu-diao-go z-‘eo, ng-lah tao yiu foh-ky‘i: ²³ keh z-‘eo ng-lah hao, hwun-hwun-hyi-hyi t‘iao-t‘iao, ing-we læ t‘in-zông ng-lah-go pao-ing do-leh-kying: gyi-lah tsu-tsong dæ sin-cü-nying yia z-ka.

²² 「爲了人個兒子人家惡懣爾拉，棄掉爾拉，警罵爾拉，把爾拉個名聲像臭臭東西介丟掉個時候，爾拉倒有福氣。²³ 箇時候爾拉好，歡歡喜喜跳跳，因為來天上爾拉個報應大勒緊。其拉祖宗待先知人也是介。

²⁴ “Dæn-z ng-lah yiu-lao cü-kwu yiu ‘o-se; ing-we ng-lah-go entæn yi-kying teh-djôh-ko-de.

²⁴ 「但是爾拉有佬主顧有禍祟，因爲爾拉個安耽已經得着過了。

²⁵ “Ng-lah ky‘üoh-pao cü-kwu yiu ‘o-se; ing-we tsiang-læ we du-kyi.

²⁵ 「爾拉喫飽主顧有禍祟，因爲將來會肚飢。

“Ng-lah yin-dzæ læ-tih siao cü-kwu yiu ‘o-se; ing-we tsiang-læ we pe-shông di-k’oh.

「爾拉現在來的笑主顧有禍祟，因爲將來會悲傷啼哭。

²⁶ “Cong-nying tu ngao ng hao z-‘eo, ng-lah yiu ‘o-se: gyi-lah tsutsong dæ kô sin-cü-nying yia z-ka.

²⁶ 「衆人都咬爾好時候，爾拉有禍祟。其拉祖宗待假先知人也是介。

²⁷ “NG-LAH t‘ing-tong-go nyung, Ngô wô hyiang ng dao: Ng-go ün-kô yüong æ-sih gyi; u-su ng-lah cü-kwu, yüong tao gyi hao;²⁸ tsiu-mô ng-lah cü-kwu, yüong coh-foh gyi; long-song ng-lah cü-kwu, yüong t‘i gyi tao-kao.²⁹ Ziah yiu nyung kwah ng dông-pin pô-công, keh-pin yia peh gyi kwah: ziah yiu nyung teng ng nga-hyiang i-zông

poh-leh-ky'i, li-hyiang i-zōng yia hao-vong tsu-djü gyi.³⁰ Væn-pah t'ao ng go cü-kwu, hao peh gyi: pô ng-go tong-si deh-leh-ky'i cü-kwu, m-nao t'ao gyi wæn.³¹ Ng-lah iao ny ing-kô dza dæ ng, ng-lah yia iao z-ka ky'i dæ gyi.³⁸ Ng-lah ziah ky'i æ-sih æ-sih ng-lah go cü-kwu, yiu soh-go hao-c'ü ni? Ziu-z ze-nying yia we ky'i-sih æ-sih gyi-lah cü-kwu.³³ Dæ ng-lah hao cü-kwu, ng-lah ziah ky'i dæ gyi hao, keh yiu soh-go hao-c'ü ni? Ziu-z ze-nying yia z-ka tso.³⁴ Ng-lah ziah-z siang ny ing-kô we wæn ka k'eng tsia peh gyi, keh yiu soh-go hao-c'ü ni? Ing-we ze-nying, siang gyi tsiao-su wæn, yia k'eng tsia peh ze-nying.³⁵ Dæn-z ng-go ün-kô yüong æ-sih gyi, wa-yiu hao-hao dæ ny ing-kô, tsia peh ny ing-kô, ih-ngæn feh siang gyi wæn: ka ng-lah-go pao-ing tsiang-læ do-go, ng-lah we tso ting kao Cü-kwu ng-nô: ing-we Gyi, lin vông-eng-go cü-kwu teng ôh-nying, tu yiu hao-sing dæ gyi.³⁶ Ng-lah kæ yiu æ-lin-sing, ziang ng-lah Ah-tia yiu æ-lin-sing ka.³⁷ M-nao p'i-bing ny ing-kô, ka *nying-kô* yia ve p'i-bing ng-lah; m-nao ding ny ing-kô ze, ka *nying-kô* yia ve ding ng-lah ze. Ng-lah nyün-liang ny ing-kô, ka *nying-kô* yia we nyün-liang ng:³⁸ ng-lah peh ny ing-kô, ka *nying-kô* yia we peh ng; ziu-z teo-dong liang-tsoh, ngah-ko-ts, ky'ing kyih-jih-ts, yi ling-sing kah-c'ih, ny ing-kô we tao-leh ng-go i-zōng teo-li. Ing-we ng-lah liang peh *nying-kô* dza-go, liang peh ng-lah yia we dza-go."

²⁷ 「爾拉聽東個人，我話向爾道。爾個冤家用愛惜其，惡愫爾拉主顧，用到其好；²⁸ 咒罵爾拉主顧，用祝福其；弄送爾拉主顧，用替其禱告。²⁹ 若有人刮爾蕩邊巴掌，箇邊也撥其刮。若有人等爾外向衣裳剝勒去，裏向衣裳也好留阻住其。³⁰ 凡百討爾個主顧，好撥其；把爾個東西奪勒去主顧，喰得好討其還。³¹ 爾拉要人家咋待爾，爾拉也要是介去待其。³² 爾拉若去愛惜愛惜爾拉個主顧，有啥個好處呢？就是罪人也會去惜愛惜其拉主顧。³³ 待爾拉好主顧，爾拉若去待其好，箇有啥個好處呢？就是罪人也是介做。³⁴ 爾拉若是想人家會還介肯借撥其，箇有啥個好處呢？因爲罪人，想其照數還，也肯借撥罪人。³⁵ 但是爾個冤家用愛惜其，還有好好待人家，借撥人家，一眼弗想其還。介爾拉個報應將來大個，爾拉會做頂高主顧兒囡。因爲其，連忘恩個主顧等惡人，都有好心待其。³⁶ 爾拉該有哀憐心，像爾拉阿爹有哀憐心介。³⁷ 嘸得好批評人家，介人家也嬪批評爾拉；喰得好定人家罪，介人家也嬪定爾拉罪。爾拉原諒人家，介人家也會原諒爾。³⁸ 爾拉撥人家，介人家也會撥爾；就是斗桶量足，抗過仔，撲結實仔，又零星溢出，人家會倒勒爾個衣裳兜裏。因爲爾拉量撥人家咋個，量撥爾拉也會咋個。」

³⁹ Yi kōng ih-go pi-fōng peh gyi-lah t'ing, z-ka wō, "Hah-ts dza neng-keo ling hah-ts? liang-'ō feh dō-kō tih-lōh den-li ma? ⁴⁰ 'Oh-sang-ts m̄-teh ko-ü sin-sang: væn-pah tso tao djün-be cü-kwu we ziang gyi sin-sang ka-go. ⁴¹ Ng dza-we k'en-c'ih hyüong-di ngæn-tsing li-

hyiang yiu ih-ngæn hwe-dzing, feh ts'eng-tao zi-go ngæn-tsing yiu ih-keng tong-liang læ-tih? ⁴² Ng dza-we hao teng hyüong-di wô, ‘Hyüong-di, ng-go ngæn-tsing-li keh ih-ngæn hwe-dzing peh ngô i-c'ih-ts;’ ng-zi ngæn-tsing-li keh-keng tong-liang ng tao wa k'en-feh-c'ih? Kô-hao-nying, sin i-c'ih ng-zi ngæn-tsing-li-go tong-liang; ‘eo-deo ng we k'en ming-bah hao ky'i i-c'ih; hyüong-di ngæn-tsing-li-go hwe-dzing.

³⁹ 又講一個比方撥其拉聽，是介話：「瞎子咋能夠領瞎子？兩下弗大家跌落窩裏嗎？」⁴⁰ 學生子喫得過於先生。凡百做到全備主顧會像其先生介個。⁴¹ 爾咋會看出兄弟眼睛裏向有一眼灰塵，弗忖到自個眼睛有一根棟樑來的？⁴² 爾咋會好等兄弟話：『兄弟，爾個眼睛裏箇一眼灰塵撥我揀出仔。』爾自眼睛裏箇根棟樑爾倒還看弗出？假好人，先揀出爾自眼睛裏個棟樑，後頭爾會看明白好去揀出兄弟眼睛裏個灰塵。

⁴³ “Sang ūa ko-ts, feh-z hao jü: sang hao ko-ts, yia feh-z ūa jü. Cü-tang-cü jü, k'en gyi-zi-go ko-ts hao nyung-leh-c'ih: ts'-bang-li, nyung-kô feh læ siu vu-hwô-ko; yia-ts'ao li-hyiang, nyung-kô yia feh læ tsah ts-bu-dao. ⁴⁵ Hao-nying, dzong gyi sing li-hyiang k'ông-tih-go hao-c'ü, fah-c'ih hao z-ken læ; ūa-nying, dzong gyi sing li-hyiang

k'ōng-tih-go ūa-c'ü, fah-c'ih ūa z-ken læ: ing-we, gyi cü-pô kōng-c'ih-læ, z dzong sing-li kah-c'ih-læ-go to-deo.

⁴³ 「生壞果子，弗是好樹。生好果子，也弗是壞樹。株打株樹，看其自個果子好認勒出。刺棚裏，人家弗來收無花果；野草裏向，人家也弗來摘紫葡萄。⁴⁵ 好人，從其心裏向圓的個好處，發出好事幹來；壞人，從其心裏向圓的個壞處，發出壞事幹來。因爲，其嘴巴講出來，是從心裏溢出來個多頭。

“Ng-lah dza-we eo Ngô, Cü, Cü, wa feh ky'i i Ngô-go shih-wô tso?

⁴⁷ Væn-pah tao Ngô u-dōng læ, t'ing-meng Ngô-go shih-wô, i-leh gyi ky'i tso-go cü-kwu, gyi k'o-pi-ziang soh-go nyding Ngô wô hyiang ng dao. ⁴⁸ Ziang ih-go nyding ky'i oh, na-nyi gyüih-leh sing-sing, oh-li-go ziang-kyiah fōng-leh zah-deo-zōng: do-shü fah-tsôh, zōng-lôh-shü-wōng c'ong-djôh keh-tsing oh, yia feh neng-keo yiao-dong gyi; ing-we ziang-kyiah fōng læ zah-deo-zōng. ⁴⁹ Dæn-z t'ing-meng-ts feh ky'i tso cü-kwu, k'o-pi-ziang ih-go nyding m-neh ziang-kyiah ky'i oh læ nyi-du-teng: zōng-lôh-shü-wōng ih c'ong-djôh, lih-k'eh ziu tih-tao: keh-tsing oh-go tih-tao læ-leh li-'æ.”

「爾拉咋會謳我，主，主，還弗去依我個說話做？⁴⁷ 凡百到我烏蕩來，聽聞我個說話，依勒其去做個主顧，其可比像啥個人我話向爾道。⁴⁸ 像一個人起屋，爛泥掘勒深深，屋裏個牆腳放勒石頭

上。大水發作，上落水旺沖着箇進屋，也弗能夠搖動其，因爲牆腳放來石頭上。⁴⁹但是聽聞仔弗去做主顧，可比像一個人喰得牆腳起屋來泥塗頂。上落水旺一沖着，立刻就跌倒。箇進屋個跌倒來勒厲害。」

Lk. VII.

YIÆ-SU kōng peh pah-sing t'ing go shih-wô long-tsong wun-de,
tseo-tsing Kyüô-pah-nong zing-li.

耶穌講撥百姓聽個說話攏總完了，走進迦百農城裏。

² Yiu ih-go pah-tsong-go nu-boh, z gyi ting cong-i-go. sang bing kw'a iao si. ³ T'ing-meng Yiæ-su-go fong-sing, ziu ts'a Yiu-t'a nyding kyi-go tsiang-lao ky'i gyiu Gyi læ kyiu gyi-go nu-boh. ⁴ Gyi-lah tseo tao Yiæ-su u-dông, hyüih-sing gyiu Gyi, z-ka wô, "Keh-go eng-we s-peh keh-go nyding, gyi hao ziu-go: ⁵ ing-we gyi æ-sih ah-lah pah-sing, jü-we-dông yia z gyi ky'i peh ah-lah." ⁶ Yiæ-su ziu teng gyi-lah dô-kô ky'i.

²有一個百總個奴僕，是其頂中意個，生病快要死。³聽聞耶穌個風聲，就差猶太人幾個長老去求其來救其個奴僕。⁴其拉走到耶穌烏蕩，血心求其，是介話：「箇個恩惠賜撥箇個人，其好受個。⁵

因爲其愛惜阿拉百姓，聚會堂也是其去撥阿拉。」⁶ 耶穌就等其拉大家去。

K'eo-k'eo teng gyi oh-lô ts'ô yiu-'æn lu, pah-tsong ts'a beng-yiu
læ wô hyiang Yiæ-su dao, “Cü, feh yüong lao-bu; Ng tseo-tsing ngô-go
sô-pin læ, ngô feh ken-tông: ⁷ ngô-zi ts'eng yia feh hao tao Ng-go u-
dông læ: Ng tsih-siao wô ih-kyü, ngô-go yüong-nying ziu we hao-gyi. ⁸
Ing-we ngô z voh bih-nying kæ-kwun, yia yiu ping voh ngô kæ-kwun:
ngô eo , ih-go ky'i, ziu ky'i; eo ih-go læ, ziu læ; eo ngô nu-boh ky'i tso
ih-yang z-ken, gyi ziu ky'i tso.” ⁹ Yiæ-su t'ing-meng keh-sing shih-wô,
hyi-gyi keh-go nying; ziu nyin-cün, teng keh-dziao keng-kæn-go nyig
wô, “Ngô wô hyiang ng-lah dao, Ka do siang-sing-go sing, ziu-z læ Yi-
seh-lih pah-sing cong-nyiang Ngô yia m-neh p'ong-kyin-ko.” ¹⁰ Ts'a-
ky'i-go cü-kwu kyü tao oh-li, k'en-kyin sang-bing-go nu-boh yi-kying
hao-tong-de.

扣扣等其屋落差有限路，百總差朋友來話向耶穌道：「主，弗用勞步，爾走進我個舍邊來，我弗敢當。⁷ 我自忖也弗好到爾個烏蕩來。爾只消話一句，我個傭人就會好其。⁸ 因爲我是服別人該管，也有兵服我該管。我謳一個去，就去；謳一個來，就來；謳我奴僕去做一樣事幹，其就去做。」⁹ 耶穌聽聞箇星說話，稀奇箇個人，就扭轉，等箇潮跟間個人話：「我話向爾拉道，介大相信個

心，就是來以色列百姓中央我也嚦得碰見過。」¹⁰ 差去個主顧歸到屋裏，看見生病個奴僕已經好東了。

¹¹ Di-nyi nyih, Yiæ-su tseo tao ih-go zing-li, kyiao-leh Nô-ing; yiu hao-kyi-go meng-du, teng ih-do-dziao nying, dô-kô læ-tih tseo. ¹² Kw'a tao dzing-meng-k'eo, yiu ih-go si-nying dæ-c'ih-læ; gyi ah-nyiang tsih sang keh ih-go ng-ts, yi z kwu-sông lao-nyüing: yiu ih-do-dziao zing-li pah-sing be gyi ah-nyiang dô-kô læ-tong. ¹³ Cü k'en-kyin gyi, fah dz-pe-sing, teng gyi wô, “Hao-vong k'oh.” ¹⁴ Ziu tseo-long-ky'i, siu en-leh ^[1]dæ-go kô-ts teng: dæ-go cü-kwu ziu lih-lôh. Yiæ-su z-ka wô, “Eo-sang, Ngô teng ng wô, Bô-ky'i-læ.” ¹⁵ Keh-go si-nying ziu zo-ky'i-læ, kông-ky'i shih-wô læ-de. Yiæ-su pô gyi nying kao-dæ gyi ah-nyiang. ¹⁶ Cong-nying tu ky'ih-hoh, ziu tsæn-me Jing-ming, z-ka wô, “Ah-lah cong-nyiang yiu ih-go do sin-cü-nying c'ih-læ-de:” yi wô, “Jing-ming læ k'en-kwu Gyi pah-sing.” ¹⁷ Yiæ-su keh-go ming-sing yiang-k'æ 'en Yiu-t'a teng s-deh-lön-ky'ün kôh-c'ü di-föng.

¹¹ 第二日，耶穌走到一個城裏，叫勒拿因，有好幾個門徒，等一大潮人，大家來的走。¹² 快到城門口，有一個死人抬出來，其阿嬢只生箇一個兒子，又是孤孀老嬢。有一大潮城裏百姓被其阿嬢大家來東。¹³ 主看見其，發慈悲心，等其話：「好劄哭。」¹⁴ 就走攏去，手按勒抬個架子^[1]頂。抬個主顧就立落。耶穌是介話：「後

生，我等爾話，爬起來。」¹⁵ 箇個死人就坐起來，講起說話來了。
耶穌把其人交代其阿嬤。¹⁶ 衆人都喫惱，就讚美神明，是介話：
「阿拉中央有一個大先知人出來了。」又話：「神明來看顧其百姓。」¹⁷ 耶穌箇個名聲揚開咸猶太等四凸亂圈各處地方。

[1] 'Oh wô, kwun-zæ. 或話，棺材。（原註）

¹⁸ IAH-'EN-GO meng-du pô keh-sing z-ken long-tsong kao-su Iah-'en dao. ¹⁹ Iah-'en ziu dzong meng-du cong-nyiang eo liang-go nyding, ts'a gyi ky'i kyin Yiæ-su, z-ka wô, “Tông-kæ læ go Cü-kwu z Ng feh, wa-z ah-lah tsæ siang-vông bih-nying ni?”

¹⁸ 約翰個門徒把箇星事幹攏總告訴約翰道。¹⁹ 約翰就從門徒中央謳兩個人，差其去見耶穌，是介話：「當該來個主顧是爾弗，還是阿拉再想望別人呢？」

²⁰ Keh liang-go nyding tseo tao Yiæ-su u-dông, z-ka wô, “Ang-si-li-go Iah-'en ts'a ah-lah læ; gyi z-ka wô, ‘Tông-kæ læ go Cü-kwu z Ng feh, wa-z ah-lah tsæ siang-vông bih-nying?’” ²¹ K'eo-k'eo keh-go z-'eo Yiæ-su pô hyü-to nyding do-siao bing-tsing, teng væn ao-tsao kyü go nyding, tu i-hao, yi s-peh hyü-to hah-ngæn nyding we k'en-kyin; ²² ziu we-teh gyi-lah, wô, “Ng-lah k'en-kyin-ko t'ing-meng-ko keh-sing z-ken, hao ky'i pao hyiang Iah-'en dao; ziu-z, hah-ts we k'en-kyin, kwa-kyiah we tseo lu, da-mô-fong we ken-zing, long-bang we t'ing-meng,

si-nying weh-cün-læ, yiu foh-ing dao-li djün peh gyüong-nying t'ing.

²³ Wa-jiu væn-pah feh in-tseng feh ky'i-diao Ngô cü-kwu, yiu foh-ky'i."

²⁰ 箇兩個人走到耶穌烏蕩，是介話：「行洗禮個約翰差阿拉來，其是介話：『當該來個主顧是爾弗，還是阿拉再想望別人？』」²¹ 扣扣箇個時候耶穌把許多人大小病症，等犯癟糟鬼個人，都醫好，又賜撥許多瞎眼人會看見，²² 就回答其拉，話：「爾拉看見過聽聞過箇星事幹，好去報向約翰道，就是，瞎子會看見，拐腳會走路，大麻瘋會乾淨，聾聾會聽聞，死人活轉來，有福音道理傳撥窮人聽。²³ 還有凡百弗厭憎弗棄掉我主顧，有福氣。」

²⁴ Iah-'en ts'a-læ-go ny ing cün-ky'i, Yia-su ziu teng keh-do-dziao ny ing kóng-ky'i Iah-'en-go z-ken læ, z-ka wō,

²⁴ 約翰差來個人轉去，耶穌就等箇大潮人講起約翰個事幹來，是介話：

“Ng-lah 'æn-tsao tseo-c'ih tao kw'óng-iæ di-fóng ky'i k'en soh-si? wa-z ky'i k'en ih-keng be fong c'ü-dong go lu-ken feh?²⁵ Ng-lah tseo-c'ih, tao-ti ky'i k'en soh-si? wa-z ky'i k'en ih-go c'ün nyün-siang i-zóng go ny ing feh? Keh-sing c'ün wō-li i-zóng ky'üoh tsiu-nyüoh go cü-kwu, z læ wōng-kong li-hyiang go.²⁶ Ka-ni, ng-lah tseo-c'ih, tao-ti ky'i k'en soh-si? wa-z ky'i k'en ih-go sin-cü-ny ing feh? Ngô wō hyiang ng

dao, Z-go sin-cü-nying; ping-ts'ia wa ko-jü sin-cü-nying.²⁷ *Shü-li* sô sia-tih, ‘Ngô tang-fah Ngô-go ts'a-s læ Ng-go min-zin, ky'i be-bæn Ng zin-deo-go lu;’ [Ml. 3. 1.] ziu-z ts-tin gyi.²⁸ Ngô wô hyiang ng dao, Z nyü-nying sô sang-go, m-yiu ih-go sin-cü-nying do-jü ‘Ang-si-li-go Iah-'en: dæn-z læ Jing-koh-li ting siao-go cü-kwu wa pi gyi do.’”

「爾拉閒早走出到曠野地方去看啥西？還是去看一根被風吹動個蘆竿弗？²⁵ 爾拉走出，到底去看啥西？還是去看一個穿軟相衣裳個人弗？箇星穿華麗衣裳喫酒肉個主顧，是來王宮裏向個。²⁶ 介呢，爾拉走出，到底去看啥西？還是去看一個先知人弗？我話向爾道，是個先知人，並且還過如先知人。²⁷ 書裏所寫的：『我打發我個差使來爾個面前，去備辦爾前頭個路。』就是指點其。[Ml. 3. 1.]
²⁸ 我話向爾道，是女人所生個，嚥有一個先知人大如行洗禮個約翰。但是來神國裏頂小個主顧還比其大。」

²⁹ Cong pah-sing teng siu-zin-liang nying t'ing-meng-ts, kyi-jün ziu Iah-'en-go si-li, tu ts'ing-tsæn Jing-ming-go kong-yi.³⁰ Tsih-yiu keh-sing Fah-li-sæ nying teng kao lih-fah go sin-sang, kyi-jün feh ziu Iah-'en-go si-li, ^[1]pô Jing-ming iao kwæn-djôh gyi-lah go ts-i ky'i-diao-de.

²⁹ 衆百姓等收錢糧人聽聞仔，既然受約翰個洗禮，都稱讚神明個公義。³⁰ 只有箇星法利賽人等教律法個先生，既然弗受約翰個洗

禮，把神明要關着其拉個旨意棄掉了^[1]。

[1] 'Ôh wô, pô Jing-ming-go ts-i ky'i-diao-de, z-ka zi 'æ zi. 或話，把神明個旨意棄掉了，是介自害自。（原註）

³¹ Cü yi wô, "Yin-dzæ keh-dæ nyding, Ngô pô soh-si hao pi gyi? tao-ti ziang soh-si ni? ³² K'o-pi-ziang siao-ƿæn zo læ z-min-zông, dô-kô eo-læ-eo-ky'i, z-ka wô, 'Ah-lah teng ng c'ü dih-ts, ng-lah m-teh t'iao-vu; ah-lah teng ng di-k'oh, ng-lah wa m-teh c'ih ngæn-li.' ³³ Ing-we 'Ang-si-li-go Iah-'en læ, yi feh ky'üoh væn yi feh hah tsiu; ng-lah wô, 'Gyi z jih-mo-go:' ³⁴ Nying-go Ng-ts læ, yi ky'üoh yi hah; ng-lah wô, 'Z t'en-zih t'en-tsiu-go nyding, yia z siu-zin-liang teng ze-nyding-go beng-yiu.' ³⁵ Dæn-z væn-pah ts'ong-ming-go nyding tu we ts'ing-tsæn ts'ong-ming Cü-kwu-go kong-yi."

³¹ 主又話：「現在箇代人，我把啥西好比其？到底像啥西呢？」

³² 可比像小娃坐來市面上，大家謳來謳去，是介話：『阿拉等爾吹笛子，爾拉嚦得跳舞，阿拉等爾啼哭，爾拉還嚦得出眼淚。』³³ 因爲行洗禮個約翰來，又弗喫飯又弗喝酒，爾拉話：『其是入魔個。』³⁴ 人個兒子來，又喫又喝，爾拉話：『是貪食貪酒個人，也是收錢糧等罪人個朋友。』³⁵ 但是凡百聰明個人都會稱讚聰明主顧個公義。」

³⁶ Yiu ih-go Fah-li-sæ nying ts'ing Yiæ-su teng gyi dô-kô ky'üoh-væn. Gyi ziu tseo-tsing Fah-li-sæ nying-go oh-li, zo-zih. ³⁷ Zing-li yiu ih-go nyü-nying, z-go ūa-nying, teh-cü Yiæ-su læ Fah-li-sæ nying oh-li zo-zih, ziu do-leh ih-go hyiang-yiu tsi-tih-go nyüoh-go 'eh-ts, ³⁸ læ Yiæ-su 'eo-pe, lih læ Gyi ts'ing-kyiah-yin, læ-tih k'oh; ngæn-li shü ling-sih Gyi-go kyiah, pô zi-go deo-fah k'a-k'a sao; wa-yiu cü-pô hyüong-hyüong Gyi kyiah, pô hyiang-yiu djô læ *kyiah-li*. ³⁹ Ts'ing Yiæ-su go Fah-li-sæ nying k'en-kyin, sing-li zi læ-tih wô, “Keh-go Nying ziah z-go sin-cü-nying, pih-ding we hyiao-teh læ moh Gyi go cü-kwu z jü, z soh-go p'e-ts nyü-nying; ing-we gyi z ūa-nying.”

³⁶ 有一個法利賽人請耶穌等其大家喫飯。其就走進法利賽人個屋裏，坐席。³⁷ 城裏有一個女人，是個壞人，得知耶穌來法利賽人屋裏坐席，就馱勒一個香油齒的個玉個盒子，³⁸ 來耶穌後背，立來其親腳沿，來的哭，眼淚水淋溼其個腳，把自個頭髮揩揩燥，還有嘴巴嗅嗅其腳，把香油搽來腳裏。³⁹ 請耶穌個法利賽人看見，心裏自來的話：「箇個人若是個先知人，必定會曉得來摸其個主顧是誰，是啥個坯子女人，因為其是壞人。」

⁴⁰ Yiæ-su k'æ k'eo, teng keh Fah-li-sæ nying wô, “Si-meng, Ngô yiu ih-kyü shih-wô iao teng ng kông.” Gyi wô, “Sin-sang, ts'ing kông.”
⁴¹ Yiæ-su ziu wô, “Yiu ih-go tsa-cü, liang-go nying ky'in gyi tsa; ih-go

ky'in ng-jih liang, ih-go ky'in ng liang.⁴² Gyi-lah m-kao hao wæn, tsa-cü pô liang-go tu sô-diao. Ng tao wô, Keh liang-go li-hyiang 'ah-li ih-go we æ-kying tsa-cü to?"⁴³ Si-meng we-teh, wô, "Ngô ts'æ z sô-diao to go cü-kwu." Yiæ-su teng gyi wô, "Ng k'en-leh feh ts'o."⁴⁴ Ziu nyintæn-cün dziao-leh nyü-nying, teng Si-meng wô, "Keh-go nyü-nying ng k'en-kyin feh? Ngô tseo-tsing ng-go oh-li, ng yi m-tek shü peh Ngô gyiang-giang kyiah: gyi tao yiu ngæn-li shü ling-sih Ngô kyiah, pô zigo deo-fah k'a-k'a sao."⁴⁵ Ng yi m-neh teng Ngô hyüong-cü: gyi dzong Ngô tseo-tsing-læ cü-pô hyüong Ngô kyiah feh-hyih.⁴⁶ Ng yi m-neh do yiu djô Ngô deo: gyi tao do hyiang-yiu djô Ngô kyiah.⁴⁷ Keh-lah Ngô wô hyiang ng dao, Gyi-go ze se-tsih to, yi-kying sô-diao-de; ing-we gyi næn-kæn æ-kying Ngô to: ziah-z sô-diao ky'üih go cü-kwu, gyi æ-kying Ngô ky'üih."

⁴⁰ 耶穌開口，等箇法利賽人話：「西門，我有一句說話要等爾講。」其話：「先生，請講。」⁴¹ 耶穌就話：「有一個債主，兩個人欠其債，一個欠五十兩，一個欠五兩。⁴² 其拉嘸告好還，債主把兩個都赦掉。爾倒話，箇兩個裏向何裏一個會愛敬債主多？」⁴³ 西門回答，話：「我猜是赦掉多個主顧。」耶穌等其話：「爾看勒弗錯。」⁴⁴ 就扭帶轉朝勒女人，等西門話：「箇個女人爾看見弗？我走進爾個屋裏，爾又嘸得水撥我澆澆腳。其倒有眼淚水淋溼我腳，把自個頭髮揩揩燥。⁴⁵ 爾又嘸得等我嗅嘴。其從我走進來嘴巴嗅我

腳弗歇。⁴⁶ 爾又喰得馱油搽我頭。其倒馱香油搽我腳。⁴⁷ 箇拉我話向爾道，其個罪雖即多，已經赦掉了，因為其難間愛敬我多。若是赦掉缺個主顧，其愛敬我缺。」

⁴⁸ Gyi ziu teng nyü-nying wô, "Ng-go ze sô-diao-de." ⁴⁹ Dong-zih ky'üoh-go cü-kwu sing-li z-ka wô, "Keh z soh-go Nying, lin ze tu we sô-diao?" ⁵⁰ Yiæ-su teng nyü-nying wô, "Z ng siang-sing-go sing kyiu ng: hao en-en-ŭeng-ŭeng ky'i-de."

⁴⁸ 其就等女人話：「爾個罪赦掉了。」⁴⁹ 同席喫個主顧心裏是介話：「箇是啥個人，連罪都會赦掉？」⁵⁰ 耶穌等女人話：「是爾相信個心救爾。好安安穩穩去了。」

Lk. VIII.

KEH-GO yi-'eo, Yiæ-su tseo-ko kôh zing-li kôh hyiang-ts'eng, læ-tih kông læ-tih djün Jing-koh-go foh-ing dao-li: jih-nyi s-du dô-kô læ-kæn,² wa-yiu kyi-go nyü-nying, z deo-tsao-ts væn-leh ôh-kyü go sang-bing-go yi-kying i-hao-de, yiu Mô-li-üô kyiao-leh ^[1]Meh-da-lah-go Mô-li-üô, (dzong gyi sing-zông yiu ts'ih-go kyü tseo-c'ih-de,) ³ wa-yiu Kw'u-sah-go lao-nyüing Iah-üô-nô, (keh Kw'u-sah z Hyi-lih kô li-

hyiang go tsong-kwun,) wa-yiu Su-sah-nô, teng hyü-to bih-go nyü-nying; gyi-lah yüong zi-go kô-kyi kong-ing Yiæ-su.

箇個以後，耶穌走過各城裏各鄉村，來的講來的傳神國個福音道理。十二使徒大家來間，² 還有幾個女人，是頭遭子犯了惡鬼個生病個已經醫好了，有馬利亞叫勒抹大拉個^[1]馬利亞，（從其身上有七個鬼走出了，）³ 還有苦撒個老嫗約亞拿，（箇苦撒是希律家裏向個總管，）還有蘇撒拿，等許多別個女人，其拉用自個家計供應耶穌。

[1] 原書此處錯印爲 Mah-da-lah，後文均爲 Meh-da-lah

⁴ Yiu ih-do-dziao ny ing tseo-long-læ, wa-yiu ny ing dzong kôh zing-li jü-long tao Yiæ-su u-dông; Yiæ-su ziu yüong pi-fông shih-wô z-ka wô:

⁴ 有一大潮人走攏來，還有人從各城裏聚攏到耶穌烏蕩，耶穌就用比方說話是介話：

⁵ “Yiu ih-go tsah iang-ts cü-kwu tseo-c'ih tsah iang-ts ky'i. Gyi tsah-k'æ-ky'i, yiu-sing tih-lôh lu pin-yin; ziu peh ny ing-kô nao-diao, wa-yiu t'in-li-go tiao læ ky'üoh-diao. ⁶ Yiu-sing tih-lôh yiu zah-deo u-dông; ih pao-c'ih ziu kw'u-lôh, ing-we m-neh sih-ky'i. ⁷ Yiu-sing tih-lôh ts'-bang vong-li; ts' teng gyi dô-kô pao-c'ih-læ, tsô-sah gyi. ⁸ Yiu-sing tih-lôh hao nyi-nyüoh-li; ziu pao-c'ih-læ, kyih ts kô ih-pah be.”

Keh-sing shih-wô kông-hao, yi eo ih-sing wô, “Yiu ng-to we t'ing go cü-kwu, kæ t'ing.”

⁵ 「有一個扎秧子主顧走出扎秧子去。其扎開去，有星跌落路邊沿，就撥人家踔掉，還有天裏個鳥來喫掉。⁶ 有星跌落有石頭烏蕩，一爆出就枯落，因爲喰得溼氣。⁷ 有星跌落刺棚縫裏，刺等其大家爆出來，遮煞其。⁸ 有星跌落好泥浴裏，就爆出來，結籽加一百倍。」箇星說話講好，又謳一聲話：「有耳朵會聽個主顧，該聽。」

⁹ Meng-du meng Gyi, z-ka wô, “Keh-go pi-fông tao-ti dza-go i-s?”
¹⁰ Yiæ-su wô, “Jing-koh-go pi-mih z-ken, z peh ng-lah hao hyiao-teh-go: ziah-z bih-nying ni, *tsih hao yüong pi-fông shih-wô*; s-teh gyi-lah k'en-k'en k'en-feh-c'ih, t'ing-t'ing t'ing-feh-tsing.¹¹ Keh-go pi-fông z ka-go: Iang-ts, ziu-z Jing-ming-go dao-li.¹² Keh-sing *tih-lôh lu pin-yin go*, ziu-z t'ing-meng *dao-li* cü-kwu, mo-kwe ziu læ, dzong gyi sing-li pô keh-go dao-li deh-leh-ky'i, sæn-leh gyi siang-sing teh-djôh kyiu.¹³ *Tih-lôh yiu zah-deo u-dông go*, z t'ing-meng-ts, ziu hwun-hwun-hyi-hyi *tsih-ziu keh-go dao-li* cü-kwu; gyi-lah z m-keng-deo, dzæn-z siang-sing, s-s-go z-'eo ih læ ziu tao-t'e-c'ih.¹⁴ *Tih-lôh ts'-bang vong-li go*, z t'ing-meng-ts, ziu ky'i, be kying-si-go zeo-meng, dzæ-veh, kw'a-weh, tsô-djü-de, ziu m-dao-dzing.¹⁵ *Tih-lôh hao nyi-nyüoh-li go*, z yiu hao-

hao sing t'ing-meng keh-go dao-li cü-kwu; ziu lao-k'ao pô-siu, ping-ts'ia næ-næ-sing-sing kyih ts.

⁹ 門徒問其，是介話：「箇個比方到底咋個意思？」¹⁰ 耶穌話：「神國個祕密事幹，是撥爾拉好曉得個。若是別人呢，只好用比方說話，使得其拉看看看弗出，聽聽聽弗進。¹¹ 箇個比方是介個。秧子，就是神明個道理。¹² 箇星跌落路邊沿個，就是聽聞道理主顧，魔鬼就來，從其心裏把箇個道理奪了去，省勒其相信得着救。¹³ 跌落有石頭烏蕩個，是聽聞仔，就歡歡喜喜接受箇個道理主顧，其拉是嚦根頭，暫時相信，試試個時候一來就倒退出。¹⁴ 跌落刺棚縫裏個，是聽聞仔，就去，被今世個愁悶，財物，快活，遮住了，就嚦陶成。¹⁵ 跌落好泥浴裏個，是有好好心聽聞箇個道理主顧，就牢靠把守，並且耐耐心心結籽。

¹⁶ “M-yiu ny ing teng-tsæn tin-ts, we do-leh tong-si tsao-tong, 'oh-tsia fōng-leh min-zōng-'ō; tsong z fōng-leh teng-dæ-zōng go, peh tseo-tsing-læ cü-kwu hao k'en-kyin keh-go liang-kwōng. ¹⁷ S-'ō z-ken, m-yiu ih-yiang feh we hyin-c'ih-læ; ing-mun z-ken, m-yiu ih-yiang feh we lu-c'ih-læ, peh ny ing-kō hyiao-teh. ¹⁸ Ka-ni, ng-lah yüong kying-jing dza-go t'ing-fah: ing-we yiu-go cü-kwu, wa iao kō-ts'eo peh gyi; m-teh-go cü-kwu, [1]ziu-z gyi sön yiu-go, yia iao teng gyi deh-leh-ky'i.”

¹⁶ 「喚有人燈盞點仔，會馱勒東西罩東，或者放勒眠牀下，總是放勒燈檯上個，撥走進來主顧好看見箇個亮光。¹⁷ 私下事幹，喚有一樣弗會顯出來；隱瞞事幹，喚有一樣弗會露出來，撥人家曉得。¹⁸ 介呢，爾拉用謹慎咋個聽法。因爲有個主顧，還要加湊撥其，喚得個主顧，就是其算^[1]有個，也要等其奪了去。」

[1] 'Ôh wô, nyiñg-kô sön gyi. 或話，人家算其。（原註）

¹⁹ Yiæ-su-go ah-nyiang teng hyüong-di tseo tao Gyi u-dông læ; ing-we yiu ih-dziao nyiñg læ-tong, gying-sing-feh-long. ²⁰ Yiu-teh-go t'ong-cü Gyi, z-ka wô, “Ng-go ah-nyiang teng hyüong-di nga-deo lih-kæn, iao we-djôh Ng.” ²¹ Yiæ-su we-teh: lah, wô, “Ngô ah-nyiang teng Ngô hyüong-di, ziu-z keh-sing læ-tong t'ing-meng Jing-ming-go dao-li, i-leh gyi tso-go cü-kwu.”

¹⁹ 耶穌個阿孃等兄弟走到其烏蕩來，因爲有一潮人來東，近身弗攏。²⁰ 有得個通知其，是介話：「爾個阿孃等兄弟外頭立間，要會着爾。」²¹ 耶穌回答拉，話：「我阿孃等我兄弟，就是箇星來東聽聞神明個道理，依勒其做個主顧。」

²² YIU ih-nyih Yiæ-su teng meng-du lôh jün; teng gyi-lah wô, “Ah-lah hao du-ko wu keh-ngen ky'i:” ziu k'æ jün de. ²³ S jün z-'eo, Yiæ-su kw'eng-joh-de. Yiu kwa-fong bih-lôh wu min-teng; lóng p'ah-tsing mun jün go, sih-shü tsing li-'æ. ²⁴ Meng-du tseo-long-ky'i, eo Gyi

diao-kao, wô, “Sin-sang, Sin-sang, ah-lah iao tao-meh-de!” Gyi ziu bô-ky‘i-læ, tsah-vah fong teng lông: tu zing-lôh, ziu t‘a-bing-de.²⁵ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ng-lah siang-sing-go sing læ ‘ah-li?” Gyi-lah yi p’ô yi hyi-gyi, dô-kô kông-læ-kông-ky‘i, z-ka wô, “Keh-go Nying tao-ti dza-go? Gyi feng-fu fong teng shü, tu we i-jing Gyi!”

²² 有一日耶穌等門徒落船，等其拉話：「阿拉好渡過湖箇岸去。」就開船了。²³ 駛船時候，耶穌睏熟了。有怪風別落湖面頂，浪拍進滿船個，式勢真厲害。²⁴ 門徒走攏去，謳其調覺，話：「先生，先生，阿拉要倒沒了！」其就爬起來，責罰風等浪。都靜落，就太平了。²⁵ 耶穌等其拉話：「爾拉相信個心來何裏？」其拉又怕又稀奇，大家講來講去，是介話：「箇個人到底咋個？其吩咐風等水，都會依順其！」

²⁶ Keh-tsao jün s tao Kyüô-da-lah di-fông, ziu-z Kyüô-li-li te-min.

²⁷ Yiæ-su zông ngen, p’ong-djôh ih-go ny ing, z zing-li c’ih-sing, gyi be kyü vu-leh dziang-kyiu-de, i-zông feh c’ün, oh-lô feh deng, tæn deng læ veng-k’o-li.²⁸ Ih k’en-kyin Yiæ-su, ziu wæ ih-sing si, boh-tao Gyi-go min-zin, hyiang-hyiang wô, “Ting kao Jing-ming-go Ng-ts Yiæ-su, ngô teng Ng yiu soh-go siang-ken? gyiu Ng m-nao mo-næn ngô.”²⁹ (Ing-we Yiæ-su yi-kying eo keh ao-tsao kyü dzong gyi ny ing ka tseo-c’ih-læ.) Keh-go kyü ngang-long gyi dziang-kyiu-de; se-tsих lin-diao

lia-o-k'ao so-ts kwæn-kæn, keh-sing ying-gyü tu peh gyi long-dön, kyü pih gyi tao kw'öng-iæ di-föng.³⁰ Yiæ-su meng gyi, wô, “Ng soh-go ming-z?” Gyi wô, “Ngô kyiao-leh ‘Ying’?” ing-we yiu hyü-to kyü tseot sing keh-go nyiing li-hyiang.

²⁶ 箇遭船駛到加大拉地方，就是加利利對面。²⁷ 耶穌上岸，碰着一個人，是城裏出身，其被鬼附勒長久了，衣裳弗穿，屋落弗庵，單庵來墳窯裏。²⁸ 一看見耶穌，就懷一聲嘶，伏倒其個面前，響響話：「頂高神明個兒子耶穌，我等爾有啥個相干？求爾喰得好磨難我。」²⁹（因爲耶穌已經謳箇麌糟鬼從其人介走出來。）箇個鬼硬弄其長久了，雖即鏈條鎗鎖仔關間，箇星刑具都撥其弄斷，鬼逼其到曠野地方。³⁰ 耶穌問其，話：「爾啥個名字？」其話：「我叫勒『營』。」因爲有許多鬼走進箇個人裏向。

³¹ Kyü ziu gyiu Yiæ-su, m-nao eo gyi-lah tseo tao m-ti-k'ang-li ky'i.³² Keh-deo yiu ih-do-dziao nyi-cü sæn-li læ-kæn ky'üoh zih: kyü gyiu Yiæ-su peh gyi-lah tseo-tsing nyi-cü de-li ky'i. Yiæ-su ing-hyü-de.
³³ Kyü ziu dzong nyiing tseo-c'ih-læ, tseo-tsing nyi-cü li-hyiang: keh-dziao nyi-cü ziu ts'ön-lôh sæn-ngæn, deo-lôh wu-li, tu ih-sah-de.

³¹ 鬼就求耶穌，喰得好謳其拉走到喰底坑裏去。³² 箇頭有一大潮泥豬山裏來間喫食。鬼求耶穌撥其拉走進泥豬隊裏去。耶穌應許

了。³³ 鬼就從人走出來，走進泥豬裏向。箇潮泥豬就竄落山岩，頭落湖裏，都溢煞了。

³⁴ K'en nyi-cü go ny ing ih k'en-kyin keh-go z-ken, peng-ky'i, t'ong-cü zing-li teng hyiang-'ô ny ing. ³⁵ Gyi-lah ziu tseo-c'ih-læ, iao k'en keh-ky'i z-ken: tseo tao Yiæ-su u-dông, ko-jün p'ong-djôh keh-go ny ing, ziu-z kyü dzong gyi sing-zông tseo-c'ih-læ go cü-kwu, i-zông c'ün-tih-de, ny ing ts'ing-t'ong-de, zo-leh Yiæ-su kyiah-'ô: gyi-lah ziu p'ô-ky'i-læ-de. ³⁶ Keh-pæn zin-deo k'en-kyin-go cü-kwu pô jih-mo-go ny ing dza i-hao-go, t'ong-cü gyi-lah. ³⁷ Kyüô-da-lah s-deh-lön-ky'ün cong-ny ing long-tsong gyiu Yiæ-su li-k'æ gyi-lah ky'i; ing-we do-nyiang hah-sah yün-kwu. Yiæ-su ziu lôh jün cün-ky'i-de.

³⁴ 看泥豬個人一看見箇個事幹，奔去，通知城裏等鄉下人。³⁵ 其拉就走出來，要看箇起事幹。走到耶穌烏蕩，果然碰着箇個人，就是鬼從其身上走出來個主顧，衣裳穿的了，人清通了，坐勒耶穌腳下。其拉就怕起來了。³⁶ 箇班前頭看見個主顧把入魔個人咋醫好個，通知其拉。³⁷ 加大拉四凸亂圈衆人攏總求耶穌離開其拉去，因爲大樣嚇煞緣故。耶穌就落船轉去了。

³⁸ Dzong gyi sing-zông yiu kyü tseo-c'ih-læ keh-go ny ing gyiu-k'eng Yiæ-su peh gyi dô-kô tso-de. Yiæ-su eo gyi ky'i, z-ka wô, ³⁹ “Ng hao kyü oh-li ky'i, Jing-ming teng ng tso dza do-go z-ken ky'i t'ong-cü

nying-kô." Gyi ziu ky'i-de; 'en-zing-li djün-k'æ Yiæ-su teng gyi tso dza do-go z-ken.

³⁸ 從其身上有鬼走出來箇個人求懇耶穌撥其大家做隊。耶穌謳其去，是介話，³⁹ 「爾好歸屋裏去，神明等爾做咋大個事幹去通知人家。」其就去了，咸城裏傳開耶穌等其做咋大個事幹。

⁴⁰ YIÆ-SU cün-læ z-'eo, cong-nying nying-tsih Gyi: ing-we tu z-'eo Gyi kæn.

⁴⁰ 耶穌轉來時候，衆人迎接其。因爲都侍候其間。

⁴¹ Yiu ih-go nying kyiao-leh Yiæ-lu, z kwun jü-we-dông go, tseo-læ boh-tao Yiæ-su-go kyiah-'ô, gyiu Gyi tao gyi oh-li ky'i: 42ing-we gyi yiu ih-go doh-yiang nön, jih-nyi shü ka kwông-kying, kw'a iao si-de. Yiæ-su ky'i-go z-'eo, keh-do-dziao nying üong-leh-ky'i.

⁴¹ 有一個人叫勒睚魯，是管聚會堂個，走來伏倒耶穌個腳下，求其到其屋裏去。⁴² 因爲其有一個獨養囡，十二歲介光景，快要死了。耶穌去個時候，箇大潮人擁勒去。

⁴³ Yiu ih-go nyü-nying, hyüih-leo bing sang-leh jih-nyi nyin de, we-leh ts'ing i-sang kô-kyi long-tsong fi-wun, m-neh ih-go we teng gyi i-hao; ⁴⁴ gyi læ Yiæ-su 'eo-pe tseo-long-læ, moh-moh Gyi i-zông ken-den: gyi-go hyüih-leo bing lih-k'eh ziu ts-djü. ⁴⁵ Yiæ-su wô, "Z jü moh Ngô?" Cong-nying tu feh tsiao-jing: Pe-teh teng dong-de nying z-ka

wô, “Sin-sang, keh-do-dziao ny ing a-a-tsi-tsi tu bang-djôh Ng; dza-we wô, ‘Z jü moh Ngô?’”⁴⁶ Yiæ-su wô, “Z yiu ny ing moh Ngô: ing-we Ngô hyiao-teh dzong sing-zông yiu neng-ken c’ih-læ.”⁴⁷ Nyü-nying hyiao-teh mun-feh-djü, ziu gwah-gwah-teo tseo-læ, boh-tao Gyi *kyiah-*’ô, læ cong pah-sing min-zin pô moh-moh Gyi go yün-kwu, teng *gyi-zi* lih-k’eh ziu hao z-ken, tu wô hyiang Yiæ-su dao.⁴⁸ Yiæ-su teng *gyi* wô, “Nön, ng hao fông-sing; z ng siang-sing-go sing kyiu ng: hao en-en-ŭeng-ŭeng ky’i-de.”

⁴³ 有一個女人，血漏病生勒十二年了，爲了請醫生家計攏總費完，喰得一個會等其醫好，⁴⁴ 其來耶穌後背走攏來，摸摸其衣裳杆頭。其個血漏病立刻就止住。⁴⁵ 耶穌話：「是誰摸我？」衆人都弗招認。彼得等同隊人是介話：「先生，箇大潮人挨挨擠擠都碰着爾，咋會話，『是誰摸我？』」⁴⁶ 耶穌話：「是有人摸我。因爲我曉得從身上有能幹出來。」⁴⁷ 女人曉得瞞弗住，就刮刮抖走來，伏倒其腳下，來衆百姓面前把摸摸其個緣故，等其自立刻就好事幹，都話向耶穌道。⁴⁸ 耶穌等其話：「因，爾好放心，是爾相信個心救爾。好安安穩穩去了。」

⁴⁹ Wa læ-tong kông-go z-’eo, yiu ih-go ny ing dzong kwun jü-we-dông cü-kwu *oh-li* tseo-læ, teng *gyi* wô, “Ng-go nön si-de; hao-vong eo

Sin-sang dziah-lih.”⁵⁰ Yiæ-su t'ing-meng, ziu we-teh gyi, wô, “Hao-vong p'ô; ng tsih iao siang-sing, Ngô we kyiу gyi weh.”

⁴⁹ 還來東講個時候，有一個人從管聚會堂主顧屋裏走來，等其話：「爾個因死了，好留謳先生着力。」⁵⁰ 耶穌聽聞，就回答其，話：「好留怕，爾只要相信，我會救其活。」

⁵¹ Yiæ-su tseo-tsing oh-lô, djü-leh Pe-teh, Yüô-kôh, Iah-'en, teng nyiang-ts-go tia-nyiang yi-nnga, feh hyü bih-nying tseo-tsing-ky'i.⁵² Cong-nying ngæn-li beh-c'ih læ-tih k'oh gyi. Yiæ-su z-ka wô, “Hao-vong ngæn-li c'ih; gyi m-neh si-de, z kw'eng-joh-tih.”⁵³ Gyi-lah hyiaoteh z si-de, ziu lang-siao Gyi.⁵⁴ Yiæ-su ken gyi-lah long-tsong tseo-c'ih, ziu nyiah-leh nyiang-ts-go siu, eo ih-sing, wô, “Nyang-ts, bô-ky'i-læ.”⁵⁵ Gyi-go weh-ling ziu wæn-cün-læ, lih-k'eh bô-ky'i-de: Yiæ-su eo gyi-lah i-tin peh gyi ky'üoh-ky'üoh.⁵⁶ Gyi-go do-nying ky'ih-ih-kying: Yiæ-su feng-fu gyi-lah m-nao pô keh-ky'i z-ken wô hyiang nyang-kô dao.

⁵¹ 耶穌走進屋落，除了彼得、雅各、約翰，等娘子個爹孃以外，弗許別人走進去。⁵² 衆人眼淚渟出來的哭其。耶穌是介話：「好留眼淚出，其喰得死了，是睏熟的。」⁵³ 其拉曉得是死了，就冷笑其。⁵⁴ 耶穌趕其拉攏總走出，就捏勒娘子個手，謳一聲，話：「娘子，爬起來。」⁵⁵ 其個活靈就還轉來，立刻爬起了。耶穌謳其

拉依點撥其喫喫。⁵⁶ 其個大人喫一驚。耶穌吩咐其拉喚得好把箇起事幹話向人家道。

Lk. IX.

YIÆ-SU eo-long Gyi jih-nyi-go meng-du, s-peh gyi-lah neng-ken gyün-ping hao cü-voh long-tsong kyü, wa-yiu hao i bing; ² ts'a gyi-lah ky'i djün Jing-koh-go dao-li, ky'i i yiu-bing-go cü-kwu. ³ Yi teng gyi-lah wô, “Z lu-zông yüong-go tong-si, ‘ôh-tsia bông, ‘ôh-tsia pao-voh, ‘ôh-tsia ky'üoh-zih, ‘ôh-tsia nyung-ts, tu m-nao ta; yia m-nao kôh-nying be liang-gyin i-zÔng. ⁴ Ng-lah tseo-tsing jü-lah oh-li ky'i, deng, læ keh-deo deng-lôh; ky'i, yia iao dzong keh-deo ka ky'i. ⁵ Ziah yiu nyung feh k'eng tsih-ziu ng-lah, hao tseo-c'ih keh zing-li, lin ng-lah kyiah-li-go hwe-dzing hwah-diao-ts, hao peh gyi-lah tso te-tsing.” ⁶ Meng-du tseo-c'ih-ky'i, tseo-ko keh-sing hyiang-ts'eng, kôh-tao-c'ü læ-kæn djün foh-ing dao-li, læ-kæn i bing.

耶穌謳籠其十二個門徒，賜撥其拉能幹權柄好制服籠總鬼，還有好醫病，² 差其拉去傳神國個道理，去醫有病個主顧。³ 又等其拉話：「是路上用個東西，或者棒，或者包袱，或者喫食，或者銀子，都喚得好帶，也喚得好各人備兩件衣裳。⁴ 爾拉走進誰拉屋裏

去，庵，來箇頭庵落；去，也要從箇頭介去。⁵若有人弗肯接受爾拉，好走出箇城裏，連爾拉腳裏個灰塵甩掉仔，好撥其拉做對證。」⁶門徒走出去，走過箇星鄉村，各到處來間傳福音道理，來間醫病。

⁷ [1] Væn-wōng Hyi-lih t'ing-meng Yiæ-su ih-ts'ih sô tso-go z-ken: ziu nyi-'ôh-peh-kyüih, ing-we yiu-teh wô, "Iah-'en dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ-de;" ⁸ yiu-teh wô, "Z Yi-li-üô c'ih-yin;" wa-yiu nyding wô, "Z ih-go kwu-z-tsin sin-cü-nying weh-cün-læ-de." ⁹ Hyi-lih z-ka wô, "Iah-'en-go deo ngô yi-kying tsæn-diao-de: næn-kæn t'ing-meng keh-cü-ka z-ken, keh tao-ti z soh-go nyding?" Ziu iao-siang k'en-kyin Gyi.

⁷ 蕩王希律聽聞耶穌一切所做個事幹^[1]。就疑惑不決，因爲有得話，「約翰從死人中央活轉來了。」⁸有得話，「是以利亞出現。」還有人話，「是一個古時節先知人活轉來了。」⁹希律是介話，「約翰個頭我已經斬掉了。難間聽聞箇株介事幹，箇到底是啥個人？」就要想看見其。

[1] Y. 'E. 32. 耶（耶穌）後（頭）32（年）。（原註）

¹⁰ S-du tseo-cün-læ, pô yiang-yang sô tso-go z-ken wô hyiang Yiæ-su dao. Yiæ-su ta gyi-lah s-'ô to-ko tao Pah-sæ-da zing-li siang-gying ih-t'ah kw'ông-iæ di-fông. ¹¹ Yiu ih-do-dziao nyding teh-cü, ziu

keng-leh Gyi ky‘i: *Yiæ-su* tsih-ziu gyi-lah, kōng Jing-koh-go dao-li peh gyi t‘ing, z *yiu bing* iao i go cü-kwu, tu teng gyi-lah i-hao.

¹⁰ 使徒走轉來，把樣樣所做個事幹話向耶穌道。耶穌帶其拉私下躲過到伯賽大城裏相近一墳曠野地方。¹¹ 有一大潮人得知，就跟勒其去。耶穌接受其拉，講神國個道理撥其聽，是有病要醫個主顧，都等其拉醫好。

¹² Nyih-deo tang-ts‘ia z-‘eo, jih-nyi-go meng-du tseo-long-læ, teng Gyi wô, “Hao sæn-k‘æ keh-dziao nyng, peh gyi-lah tao dön-ky‘ün ts‘eng-zōng teng hyiang-‘ô ky‘i deo-soh, zing ky‘üoh-zih ky‘i; ing-we ah-lah dōng-deo læ-tong z ih-t‘ah kw‘ong-iæ di-fōng.” ¹³ *Yiæ-su* wô, “Ng-lah hao peh gyi ky‘üoh.” Meng-du wô, “Ziah feh ky‘i ma ky‘üoh-zih peh long-tsong keh-pæn nyng, ah-lah zi tsih yiu ng-go mun-deo liang-kwang ng læ-tong.” ¹⁴ Ing-we nen iah-læ yiu ng-ts‘in. *Yiæ-su* teng meng-du wô, “Peh gyi-lah, ng-jih ih-de, de-tang-de zo-tæn-lôh.”

¹⁵ *Meng-du* ziu z-ka ky‘i tso, peh cong-nying zo-tæn-lôh. ¹⁶ *Yiæ-su* do-leh keh ng-go mun-deo liang-kwang ng, deo dæ-ky‘i hyiang t‘in, coh-foh mun-deo teng ng, ziu p‘ah-tæn-k‘æ, kao-fu meng-du hao pa læ keh-dziao nyng min-zin. ¹⁷ Long-tsong tu ky‘üoh-ko, yi ky‘üoh-pao-de: ky‘üoh-dzing-go ling-se siu-jih-long, yiu jih-nyi læn.

¹² 日頭打笪時候，十二個門徒走攏來，等其話，「好散開箇潮人，撥其拉到團圈村上等鄉下去投宿，尋喫食去，因為阿拉蕩頭來東是一墳曠野地方。」¹³ 耶穌話，「爾拉好撥其喫。」門徒話，「若弗去買喫食撥攏總箇班人，阿拉自只有五個饅頭兩梗魚來東。」¹⁴ 因為男約來有五千。耶穌等門徒話，「撥其拉，五十隊，隊打隊坐帶落。」¹⁵ 門徒就是介去做，撥衆人坐帶落。¹⁶ 耶穌馱勒箇五個饅頭兩梗魚，頭抬起向天，祝福饅頭等魚，就脈帶開，交付門徒好擺來箇潮人面前。¹⁷ 攢總都喫過，又喫飽了。喫剩個零碎收拾攏，有十二籃。

¹⁸ *YIU ih-tsao Yiæ-su s-'ô læ-kæn tao-kao, meng-du yia dô-kô læ-kæn; Yiæ-su meng gyi-lah, wô, "Cong-nying wô Ngô z jü?"* ¹⁹ *Gyi-lah we-teh, z-ka wô, "Yiu-teh wô z 'Ang-si-li-go Iah-'en; yiu-teh wô z Yi-li-üô; wa-yiu wô z kwu-z-tsin ih-go sin-cü-nying weh-cün-læ-de."* ²⁰ *Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Ng-lah wô Ngô z jü?" Pe-teh we-teh, z-ka wô, "Ng z Jing-ming-go Kyi-toh."* ²¹ *Gyi ziu ting-côh gyi-lah, eo keh-go shih-wô m-nao wô hyiang ny ing-kô dao.* ²² *Yi wô, "Nying-go Ng-ts pih iao ziu hyü-to kw'u-næn, peh tsiang-lao tsi-s-deo teng doh-shü-nying ky'i-diao, ping-ts'ia peh gyi-lah long-sah, tao di-sæn nyih yi weh-cün-læ."*

¹⁸ 有一遭耶穌私下來間禱告，門徒也大家來間，耶穌問其拉，話，「衆人話我是誰？」¹⁹ 其拉回答，是介話，「有得話是行洗禮

個約翰，有得話是以利亞，還有話是古時節一個先知人活轉來了。」²⁰ 耶穌等其拉話，「爾拉話我是誰？」彼得回答，是介話，「爾是神明個基督。」²¹ 其就叮囑其拉，謳箇個說話嚟得好話向人家道。²² 又話，「人個兒子必要受許多苦難，撥長老祭司頭等讀書人棄掉，並且撥其拉弄煞，到第三日又活轉來。」

²³ Tsæ teng gyi-lah long-tsong wô, “Ziah yiu ny ing iao keng-djôh Ngô, ing-tông feh ‘eo zi, nyih-nyih pe-leh zi jih-z-kô, læ keng Ngô.”²⁴ Væn-pah iao pao-djün zi sing-ming cü-kwu, *fæn-cün* we sông-diao gyi; we-leh Ngô *k'eng* sông-diao sing-ming cü-kwu, *fæn-cün* we pao-djün gyi.²⁵ Ziah yiu ny ing teh-djôh pin-t'in-'ô-go *dzæ-veh*, *fæn-cün* zi 'æ zi, zi sông-diao, ka yiu soh-go ih-c'ü ni?²⁶ Væn-pah wông-k'ong Ngô teng Ngô-go dao-li cü-kwu, Nying-go Ng-ts yiu Zi-go yüong-wô teng Ah-tia-go teng sing-jün t'in-s-go *yüong-wô* ka læ z-'eo, *yia* pih-ding iao wông-k'ong keh-go ny ing.²⁷ Ngô jih-we wô hyiang ng-lah dao, Dông-deo lih-tong-go yiu ny ing, feh-zing si-go zin-deo, we *k'en-kyin* Jing-ming-go koh.”

²³ 再等其拉攏總話，「若有人要跟着我，應當弗候自，日日揜勒自十字架，來跟我。²⁴ 凡百要保全性命主顧，反轉會喪掉其；爲了我肯喪掉性命主顧，反轉會保全其。²⁵ 若有人得着遍天下個財物，反轉自害自，自喪掉，介有啥個益處呢？²⁶ 凡百惶恐我等我個

道理主顧，人個兒子有自個榮華等阿爹個等聖善天使個榮華介來時候，也必定要惶恐箇個人。²⁷ 我實惠話向爾拉道，蕩頭立東個有人，弗曾死個前頭，會看見神明個國。」

²⁸ KEH-SING shih-wô 'eo-deo pah nyih ka kwông-kying, Yiæ-su ta-leh Pe-teh, Iah-'en, Yüô-kôh, tseo-zông sæn-li ky'i tao-kao. ²⁹ Yiæ-su tao-kao z-'eo, min-k'ong kôh-yiang siang-mao de, i-zông bah-bah-go, fah-c'ih liang-kwông læ-de. ³⁰ Yiu liang-go nyung teng Gyi læ-tih kông, ziu-z Mo-si teng Yi-li-üô: ³¹ gyi-lah yiu yüong-wô ka yin-c'ih-læ, læ-tih kông Yiæ-su ky'ü-shü-go z-ken, ziu-z læ Yiæ-lu-sah-leng tsiang-læ iao tso-dzing go. ³² Pe-teh teng de-ho tu bi-gyün kw'eng-joh-de: teng-tao su-sing-cün-læ, ziu k'en-kyin Yiæ-su-go yüong-wô, wa-yiu dô-kô lih-tong-go keh liang-go nyung. ³³ Gyi-lah læ-tih bih-k'æ z-'eo, Pe-teh teng Yiæ-su wô, "Sin-sang, ah-lah dông-deo læ-tong tao hao-go: ah-lah hao tah sæn-ting tsiang-bong; ih-ting peh Ng, ih-ting peh Mo-si, ih-ting peh Yi-li-üô:" gyi kông-go shih-wô gyi-zi tu feh hyiaoteh. ³⁴ Tsing-hao kông keh-go shih-wô z-'eo, yiu ih-tô yüing kæ-lôh-læ: gyi-lah ih tseo-tsing yüing li-hyiang, meng-du p'ô-ky'i-læ-de. ³⁵ Dzong yüing-li yiu sing-ing c'ih-læ, z-ka wô, "Keh z Ngô ts'ing-æ-go Ng-ts: ng-lah yüong t'ing Gyi." ³⁶ Keh sing-ing ko-de, tsih k'en-kyin Yiæ-su Zi læ-tong. Meng-du feh wô soh; gyi-lah k'en-kyin-go z-ken, læ keh z-'eo ih-yiang tu feh wô hyiang nyung-kô dao.

²⁸ 箇星說話後頭八日介光景，耶穌帶勒彼得、約翰、雅各，走上山裏去禱告。²⁹ 耶穌禱告時候，面孔各樣相貌了，衣裳白白個，發出亮光來了。³⁰ 有兩個人等其來的講，就是摩西等以利亞。³¹ 其拉有榮華介現出來，來的講耶穌去世個事幹，就是來耶路撒冷將來要做成個。³² 彼得等隊夥都疲倦睏熟了。等到甦醒轉來，就看見耶穌個榮華，還有大家立東個箇兩個人。³³ 其拉來的別開時候，彼得等耶穌話，「先生，阿拉蕩頭來東倒好個。阿拉好搭三頂帳篷，一頂撥爾，一頂撥摩西，一頂撥以利亞。」其講個說話其自都弗曉得。³⁴ 正好講箇個說話時候，有一朵雲蓋落來。其拉一走進雲裏向，門徒怕起來了。³⁵ 從雲裏有聲音出來，是介話，「箇是我親愛個兒子。爾拉用聽其。」³⁶ 箇聲音過了，只看見耶穌自來東。門徒弗話啥，其拉看見個事幹，來箇時候一樣都弗話向人家道。

³⁷ Di-nyi nyih gyi-lah tseo-lôh sæn læ, yiu ih-do-dziao nying nying-tsih Yiæ-su. ³⁸ Nen-cong ih-go nying eo-ky'i-læ, wô, “Sin-sang, gyiu Ng siang-siang ngô ng-ts k'en; ing-we z ngô doh-yiang ng-ts. ³⁹ Yiu ih-go kyü vu-djôh gyi, ziu ih-z-li si-ky'i-læ; long-leh gyi weh-djöng-weh-tin, cü-pô liu-c'ih nyin-zæn; kyü sông-leh gyi li-'æ, ôh næn-teh teng gyi tseo-k'æ. ⁴⁰ Ngô yi-kying gyiu Ng-go meng-du ken gyi c'ih; gyi-lah feh neng-keo.” ⁴¹ Yiæ-su we-teh wô, ““E! feh siang-sing ūang-pang-hyüing-liu-go shü-dæ! Ngô wa iao teng ng-lah dô-kô læ-tong tao kyi-z? wa iao jing-næ ng-lah tao kyi-z? Ng-go ng-ts hao ling-

leh dōng-deo læ.”⁴² Tsing-hao læ-go z-‘eo, kyü yi long gyi tih-tao weh-djōng-weh-tin. Yiæ-su heng keh ao-tsao kyü, i-hao keh-go siao-nying, kao-dæ gyi ah-tia.⁴³ Cong-nying k’en-kyin Jing-ming-go do neng-ken, tu ky’ih-hoh.

³⁷ 第二日其拉走落山來，有一大潮人迎接耶穌。³⁸ 內中一個人謳起來，話，「先生，求爾想想我兒子看，因爲是我獨養兒子。³⁹ 有一個鬼附着其，就一時裏嘶起來，弄勒其活撞活顛，嘴巴流出黏饑，鬼傷勒其厲害，惡難得等其走開。⁴⁰ 我已經求爾個門徒趕其出，其拉弗能夠。」⁴¹ 耶穌回答話，「哎！弗相信橫綱勛流個世代！我還要等爾拉大家來東到幾時？還要忍耐爾拉到幾時？爾個兒子好領勒蕩頭來。」⁴² 正好來個時候，鬼又弄其跌倒活撞活顛。耶穌狠箇麤糟鬼，醫好箇個小人，交代其阿爹。⁴³ 衆人看見神明個大能幹，都喫惱。

Tsing-hao cong-nying læ-kæn hyi-gyi Yiæ-su yiang-yiang tso-go z-ken, keh z-‘eo Yiæ-su teng meng-du wô,⁴⁴ “Nying-go Ng-ts tsiang-læ iao song peh ny ing-go siu-li: keh-go shih-wô ng-lah hao tsi-leh ng-to-li.”⁴⁵ Gyi-lah feh hyiao-teh keh shih-wô-go i-s; z ziang en-dong-dong tsô-djü ka, s-teh meng-du feh ming-bah: yia feh ken meng Gyi keh-go shih-wô-go i-s.

正好衆人來間稀奇耶穌樣樣做個事幹，箇時候耶穌等門徒話，

⁴⁴ 「人個兒子將來要送撥人個手裏。箇個說話爾拉好齒勒耳朵裏。」⁴⁵ 其拉弗曉得箇說話個意思，是像暗洞洞遮住介，使得門徒弗明白。也弗敢問其箇個說話個意思。

⁴⁶ Meng-du cong-nyiang ky‘i ih-go nyi-leng, tao-ti ‘ah-li ih-go sön do. ⁴⁷ Yiæ-su hyiao-teh gyi-lah sing-li-go nyi-leng, ziu ling-leh ih-go siao-nying, peh gyi lih læ Zi-go sing-pin; ⁴⁸ teng meng-du wô, “Ziah yiu nyiing we-leh Ngô-go ming-deo tsih-ziu keh-go siao-nying, ziu-z tsih-ziu Ngô; ziah? yiu nyiing tsih-ziu Ngô, ziu-z tsih-ziu ts'a Ngô læ go Cü-kwu: ng-lah cong-nying li-hyiang ting siao cü-kwu, tsiang-læ we tso do-go.”

⁴⁶ 門徒中央起一個議論，到底何裏一個算大。⁴⁷ 耶穌曉得其拉心裏個議論，就領勒一個小人，撥其立來自個身邊，⁴⁸ 等門徒話，「若有人爲了我個名頭接受箇個小人，就是接受我；若有人接受我，就是接受差我來個主顧。爾拉衆人裏向頂小主顧，將來會做大個。」

⁴⁹ Iah-‘en ziu k‘æ k‘eo, z-ka wô, “Sin-sang, ah-lah k‘en-kyin ih-go nyiing yüong Ng-go ming-deo læ-kæn ken kyü c‘ih; ah-lah tsu-djü gyi, ing-we gyi feh teng ah-lah dong-de keng-leh Ng.” ⁵⁰ Yiæ-su teng gyi

wô, “M-nao tsu-djü gyi: væn-pah feh tso ah-lah te-deo go cü-kwu, ziu-z ah-lah-go pông-siu.”

⁴⁹ 約翰就開口，是介話，「先生，阿拉看見一個人用爾個名頭來間趕鬼出，阿拉阻住其，因爲其弗等阿拉同隊跟勒爾。」⁵⁰ 耶穌等其話，「喺得好阻住其。凡百弗做阿拉對頭個主顧，就是阿拉個幫手。」

⁵¹ YIÆ-SU sing t'in nyih-ts kw'a tao-de, Gyi ziu k'ô-ding cü-i tao Yiæ-lu-sah-leng ky'i. ⁵² Tang-fah ts'a-s zin-deo sin tseo: gyi-lah ziu ky'i-de, tseo-tsing Sah-mô-li-üô ih-go hyiang-ts'eng, teng Gyi ky'i be-bæn-hao. ⁵³ Ing-we Yiæ-su z hyiang-djôh Yiæ-lu-sah-leng ka ky'i, keh-lah keh ts'eng-zông nyiing feh tsiao-tsih Gyi. ⁵⁴ Gyi meng-du Yüô-kôh teng Iah-'en k'en-kyin keh-go z-ken, ziu wô, “Cü, Ng iao ah-lah eo ho dzong t'in kông-lôh-læ, mih-diao gyi-lah feh, ziang zin-deo Yi-li-üô tso-go ka?” ⁵⁵ Yiæ-su nyin-cün tsah-vah gyi-lah, z-ka wô, “Ng-go sing z soh-go sing ng-lah zi wa feh hyiao-teh. ⁵⁶ Nying-go Ng-ts feh-z læ djü-mih nyiing-go sing-ming, z læ kyiu nyiing-go sing-ming.” Gyi-lah ziu tao bih-go hyiang-ts'eng ky'i-de.

⁵¹ 耶穌升天日子快到了，其就柯定主意到耶路撒冷去。⁵² 打發差使前頭先走。其拉就去了，走進撒瑪利亞一個鄉村，等其去備辦好。⁵³ 因爲耶穌是向着耶路撒冷介去，箇拉箇村上人弗招接其。⁵⁴

其門徒雅各等約翰看見箇個事幹，就話，「主，爾要阿拉謳火從天降落來，滅掉其拉弗，像前頭以利亞做個介？」⁵⁵ 耶穌扭轉責罰其拉，是介話，「爾個心是啥個心爾拉自還弗曉得。⁵⁶ 人個兒子弗是來除滅人個性命，是來救人個性命。」其拉就到別個鄉村去了。

⁵⁷ Gyi-lah lu-zōng tseo z-'eo, yiu ih-go ny ing teng Gyi wō, “Cü, Ng feh-leng tao 'ah-li ky'i, ngô iao keng-leh-ky'i.” ⁵⁸ Yiæ-su teng gyi wō, “Wu-li yiu dong, t'in-li-go tiao yiu k'o; dæn-z Nying-go Ng-ts m-teh deng-sing-ts c'ü.”

⁵⁷ 其拉路上走時候，有一個人等其話，「主，爾弗論到何裏去，我要跟勒去。」⁵⁸ 耶穌等其話，「狐狸有洞，天裏個鳥有窠，但是人個兒子喰得庵身之處。」

⁵⁹ Yi teng ih-go ny ing wō, “Keng Ngô læ.” Gyi wō, “Cü, peh ngô kyü-ky'i, ah-tia sin en-tsōng-hao.” ⁶⁰ Yiæ-su teng gyi wō, “Peh keh-sing si-nying ky'i tsōng gyi-zi-go si-nying: ng ky'i djün Jing-koh-go dao-li ky'i.”

⁵⁹ 又等一個人話，「跟我來。」其話，「主，撥我歸去，阿爹先安葬好。」⁶⁰ 耶穌等其話，「撥箇星死人去葬其自個死人。爾去傳神國個道理去。」

⁶¹ Wa-yiu ih-go ny ing wō, “Cü, ngô we keng Ng; tsih-z ngô oh-li keh-sing ny ing, peh ngô sin ky'i bih ih-bih.” ⁶² Yiæ-su teng gyi wō,

“Siu nyiah-leh li-sao, ngæn-tsing dziao-‘eo go cü-kwu, z feh ‘eh-djôh Jing-ming-go koh.”

⁶¹ 還有一個人話，「主，我會跟爾，只是我屋裏箇星人，撥我先去別一別。」⁶² 耶穌等其話，「手捏勒犁梢，眼睛朝後個主顧，是弗合着神明個國。」

Lk. X.

KEH-SING z-ken ‘eo-deo Cü yi shih-lih ts’ih-jih-go ny ing, Gyi-zi tang-tsiang iao ky’i go kôh zing-li, kôh di-fông, ts’a gyi-lah liang-liang tah-pæn sin ky’i.

箇星事幹後頭主又設立七十個人，其自打賬要去個各城裏，各地方，差其拉兩兩搭班先去。

² Cü teng gyi-lah wô, “Keh siu-keh-go to; tso-kong-go ny ing ky’üih: keh-lah ng-lah kæ gyiu siu-keh-go Cü-nying-kô ts’a kong-nying c’ih-læ hao siu-keh. ³ Ng-lah ky’i: Ngô ts’a ng-lah tsing-ziang siao-yiang *tseo-tsing* za-lông cong-nyiang ka. ^{4 [1]}Sông-mun, pao-voh, ‘a, tu m-nao ta: lu-zÔng yia hao-vong tsiao-tsih ny ing-kô. ⁵ Tseo-tsing ze-bin jü-lah oh-lô, kæ sin wô, ‘Dæn-nyün bing-en ling-djôh dÔng ih-veng ny ing-kô.’ ⁶ Keh-veng ny ing-kô ziah yiu bing-en-go ny ing læ-tih,

ng-lah keh-go bing-en we ling-djôh gyi: ziah feh-z ka, dzing-gyiu we kwe peh ng-lah zi.⁷ Keh ih-veng nying-kô deng-lôh; gyi-lah *kong-ing* *ng* go tong-si hao ky'üoh, hao hah: ing-we kong-nying teh-djôh gyi kong-din z ing-kæ-go. Feh iao dzong keh-veng pun-ko keh-veng ky'i.⁸ Tseo-tsing ze-bin soh-go zing-li, gyi-lah ziah tsih-ziu ng-lah, pa-ko-læ-go tong-si hao ky'üoh.⁹ Keh-deo yiu bing-nying, hao i gyi hao; ping-ts'ia teng gyi-lah wô, 'Jing-ming-go koh z teng ng-lah gying-long-læ-de.'¹⁰ Tseo-tsing ze-bin soh-go zing-li, ziah feh tsih-ziu ng-lah, hao tseo-c'ih keh-go zing-li do-ka-zông, wô,¹¹ 'Ziu-z ng-lah zing-li-go hwe-dzing, ah-lah tsao-tih-go, yia tæn-lôh peh ng-lah: dæn-z keh-yiang z-ken iao hyiao-teh, Jing-ming-go koh z teng ng-lah gying-long-læ-de.'¹² Ngô wô hyiang ng-lah dao, Tao-leh keh-go nyih-ts, Sô-to-mô-go ying-vah pi keh-go zing-li ky'ing-k'o.

² 主等其拉話：「箇收割個多，做工個人缺。箇拉爾拉該求收割個主人家差工人出來好收割。³ 爾拉去。我差爾拉正像小羊走進豺狼中央介。⁴ 賞滿^[1]，包袱，鞋，都嚥得好帶。路上也好留招接人家。⁵ 走進隨便誰拉屋落，該先話：『但願平安臨着蕩一份人家。』⁶ 箇份人家若有平安個人來的，爾拉箇個平安會臨着其。若弗是介，仍舊會歸撥爾拉自。⁷ 箇一份人家庵落，其拉供應爾個東西好喫，好喝。因爲工人得着其工鈿是應該個。弗要從箇份搬過箇份去。⁸ 走進隨便啥個城裏，其拉若接受爾拉，擺過來個東西好

喫。⁹ 箇頭有病人，好醫其好，並且等其拉話：『神明個國是等爾拉近攏來了。』¹⁰ 走進隨便啥個城裏，若弗接受爾拉，好走出箇個城裏大街上，話：11『就是爾拉城裏個灰塵，阿拉遭的個，也撣落撥爾拉。但是箇樣事幹要曉得，神明個國是等爾拉近攏來了。』¹² 我話向爾拉道，到勒箇個日子，所多瑪個刑罰比箇個城裏輕可。

[1] 賞滿：荷包，錢囊。本字不明

¹³ “Ng Ko-lah-sing *di-fōng* yiu ‘o-se! ng Pah-sæ-da *di-fōng* yiu ‘o-se! ing-we læ ng-lah cong-nyiang sô tso-go jing-tsih, ziah tso læ T‘e-lo Si-teng, gyi-lah lao-tsao c‘ün-leh mô-i tsao-leh hwe-dzing we-sing-cün-i-de.”¹⁴ Tao sing-p‘un *nyih-ts*, T‘e-lo, Si-teng-go ying-vah pi ng-lah ky‘ing-k‘o.¹⁵ Wa-yiu ng Kyüô-pah-nong, yi-kying kyü-zông ih-dzih tao t‘in *ka*, tsiang-læ iao t‘e ng lôh ih-dzih tao ing-s-li *ka*.

¹³ 「爾哥拉汎地方有禍祟！爾伯賽大地方有禍祟！因爲來爾拉中央所做個神蹟，若做來推羅、西頓，其拉老早穿勒麻衣遭勒灰塵回心轉意了。¹⁴ 到審判日子，推羅、西頓個刑罰比爾拉輕可。¹⁵ 還有爾迦百農，已經舉上一直到天介，將來要推爾落一直到陰司裏介。

¹⁶ “T‘ing ng-lah cü-kwu, ziu-z t‘ing Ngô; ky‘i-diao ng-lah, ziu-z ky‘i-diao Ngô; ky‘i-diao Ngô, ziu-z ky‘i-diao ts‘a Ngô læ go Cü-kwu.”

¹⁶ 「聽爾拉主顧，就是聽我；棄掉爾拉，就是棄掉我；棄掉我，就是棄掉差我來個主顧。」

¹⁷ Keh ts'ih-jih-go *meng-du hwun-hwun-hyi-hyi tseo-cün-læ, z-ka wô*, “Cü, t'ôh Ng-go ming-deo lin keh-sing kyü tu voh-lah ah-lah.” ¹⁸ *Yiæ-su teng gyi-lah wô*, “Ngô k'en-kyin Sah-dæn ziang sin-din dzong t'in-li ka tih-lôh-læ. ¹⁹ Ngô s-peh ng-lah gyün-ping hao ky'i dah keh-sing dzô teng doh-djong, yi hao ah-djü keh dziu-dih pah-yiang shü-dao: ping-ts'ia m-yiu ih-yiang we 'æ ng-lah. ²⁰ Dæn-z m-nao we-leh kyü voh-lah ng-lah hwun-hyi; neng-s we-leh ng-lah-go ming-z sia-lôh læ t'in-li hwun-hyi.”

¹⁷ 箇七十個門徒歡歡喜喜走轉來，是介話：「主，託爾個名頭連箇星鬼都服了阿拉。」¹⁸ 耶穌等其拉話：「我看見撒但像閃電從天裏介跌落來。¹⁹ 我賜撥爾拉權柄好去踏箇星蛇等毒蟲，又好壓治箇仇敵百樣勢道。並且喰有一樣會害爾拉。²⁰ 但是喰得好爲了鬼服了爾拉歡喜，能使爲了爾拉個名字寫落來天裏歡喜。」

²¹ Keh-go z-'eo Yiæ-su sing-li do-nyiang hwun-hyi, z-ka wô, “Ah-tia, t'in teng di-go Cü-tsæ, Ngô zia-zia Ng, ing-we Ng tsô-djü keh-sing z-ken feh peh ts'ong-ming dzæ-neng cü-kwu hyiao-teh, *fæn-cün* hyin-c'ih peh na-hwun ming-bah. Ah-tia, dziu Ng k'en-læ kyi-jün z-ka hao, tsing-z-ka z-de.

²¹ 箇個時候耶穌心裏大樣歡喜，是介話：「阿爹，天等地個主宰，我謝謝爾，因爲爾遮住箇星事幹弗撥聰明才能主顧曉得，反轉顯出撥奶花明白。阿爹，就爾看來既然是介好，真是介是了。」

²² “[1]Yiang-seh tu z Ngô Ah-tia kao-dæ Ngô go. Djü-leh Ah-tia ts-nга, m-nying hyiao-teh Ng-ts z jü; djü-leh Ng-ts, teng Ng-ts k'eng hyin-c'ih Ah-tia peh gyi cü-kwu ts-nга, yia m-nying hyiao-teh Ah-tia z jü.”

²² 「樣色^[1]都是我阿爹交代我個。除了阿爹之外，嘸人曉得兒子是誰；除了兒子，等兒子肯顯出阿爹撥其主顧之外，也嘸人曉得阿爹是誰。」

[1] Yiu-sing kwu-kyün-li wô, Gyi ziu nyin-cün teng meng-du wô, “Yiang-seh t. y. t. 有星古卷裏話，其就扭轉等門徒話，「樣色……（原註）

²³ Ziu nyin-cün, s-'ô teng meng-du wô, “K'en-kyin ng-lah læ-tih k'en-go z-ken, keh-sing ngæn-tsing yiu foh-ky'i. ²⁴ Ngô wô hyiang ng dao, Yiu hyü-to sin-cü-nying teng wông-ti iao-siang k'en ng-lah sô k'en-kyin-go, m-neh k'en-kyin-ko; iao-siang t'ing ng-lah sô t'ing-meng-go, m-neh t'ing-meng-ko.”

²³ 就扭轉，私下等門徒話：「看見爾拉來的看個事幹，箇星眼睛有福氣。²⁴ 我話向爾道，有許多先知人等皇帝要想看爾拉所看見個，嘸得看見過；要想聽爾拉所聽聞個，嘸得聽聞過。」

²⁵ [1] YIU ih-go kao lih-fah go sin-sang lih-c'ih-læ, s-s Yiæ-su, z-ka wô, “Sin-sang, ngô kæ dza tso-fah hao teh-djôh üong-yün weh-ming?”

²⁶ Yiæ-su teng gyi wô, “Lih-fah-li dza sia-tih? ng dza doh-fah?” ²⁷ Gyi we-teh wô, “Ng tông-kæ yüong djün-fu sing-dziang, djün-fu tsing-jing, djün-fu lih-liang, djün-fu dzæ-dzing, æ-kying Cü ng-go Jing-ming: yia tông-kæ œ-sih ling-sô-kô ziang zi ih-yiang.” [Sm. 6. 5; Lv. 19. 18.] ²⁸ Yiæ-su teng gyi wô, “Ng we-teh-leh feh ts'o: ka ky'i tso, ziu hao weh.”

²⁵ 有一個教律法個先生立出來^[1]，試試耶穌，是介話：「先生，我該咋做法好得着永遠活命？」²⁶ 耶穌等其話：「律法裏咋寫的？爾咋讀法？」²⁷ 其回答話：「爾當該用全副心腸，全副精神，全副力量，全副才情，愛敬主爾個神明。也當該愛惜鄰舍家像自一樣。」[Sm. 6. 5; Lv. 19. 18.] ²⁸ 耶穌等其話：「爾回答勒弗錯。介去做，就好活。」

[1] Y. 'E. 33. 耶（穌）後（頭）33（年）。（原註）

²⁹ Gyi-zi iao sön z tsing-dzih-go, teng Yiæ-su wô, “Ka-ni, ngô ling-sô-kô z jü?” ³⁰ Yiæ-su we-teh, z-ka wô, “Yiu ih-go ny ing dzong Yiæ-lu-sah-leng tseo-lôh Yiæ-li-ko ky'i, lôh læ gyiang-dao siu-li, gyi-lah poh gyi i-zōng, tang-sōng gyi, eo gyi pun-si-pun-weh tiu-leh-ky'i-de. ³¹ Neo-ts'eo yiu ih-go tsi-s dzong keh-da lu tseo-lôh-læ; k'en-kyin keh-go ny ing, ziu bi-ko keh-pin ka tseo. ³² Wa-yiu ih-go Li-vi ny ing

tao-leh keh-go u-dōng, tseo-long ih-k'en, yia z-ka bi-ko keh-pin ky'i-de.³³ Tao-z yiu ih-go ko-lu-go Sah-mô-li-üô nying tseo tao keh-go nying u-dōng; ih k'en-kyin gyi, ziu fah dz-pe-sing,³⁴ tseo-long-ky'i, tang-sông u-dōng pao-hao, do yiu teng tsiu fu-hao, pô gyi tông-zông zi-go sang-k'eo peh gyi gyi-ts, ling tao 'ô-c'ü-li, kwu-djôh gyi.³⁵ Di-nyi nyih dong-sing z-'eo, do-c'ih nyi-din nying-ts kao-dæ 'ô-c'ü-li nying, teng gyi wô, 'Ng tsia kwu-djôh gyi: ziah-z to yüong, ngô cün-læ we wæn ng.'³⁶ Ka-ni, dziu ng k'en-læ, keh sæn-go nying 'ah-li ih-go tso p'ong-djôh gyang-dao cü-kwu-go ling-sô-kô?"³⁷ Gyi wô, "Teng gyi sang hao-sing cü-kwu ziu-z." Yiæ-su ziu teng gyi wô, "Ng ky'i, yia hao ziang gyi ka tso."

²⁹ 其自要算自正直個，等耶穌話：「介呢，我鄰舍家是誰？」

³⁰ 耶穌回答，是介話：「有一個人從耶路撒冷走落耶利哥去，落來強盜手裏，其拉剝其衣裳，打傷其，謳其半死半活丟了去了。³¹ 偶湊有一個祭司從箇壞路走落來。看見箇個人，就避過箇邊介走。³² 還有一個利未人到勒箇個烏蕩，走攏一看，也是介避過箇邊去了。

³³ 倒是有一個過路個撒瑪利亞人走到箇個人烏蕩，一看見其，就發慈悲心，³⁴ 走攏去，打傷烏蕩包好，馱油等酒敷好，把其擋上自個牲口撥其騎仔，領到下處裏，顧着其。³⁵ 第二日動身時候，馱出二鈕銀子交代下處裏人，等其話：『爾借顧着其。若是多用，我轉來會還爾。』³⁶ 介呢，就爾看來，箇三個人何裏一個做碰着強盜主顧

個鄰舍家？」³⁷ 其話：「等其生好心主顧就是。」耶穌就等其話：
「爾去，也好像其介做。」

³³ GYI-LAH tseo-lu-go z-'eo, Yiæ-su tseo-tsing ih-go hyiang-ts'eng: yiu ih-go nyü-nying kyiao-leh Mô-da nying-tsih Gyi tao gyi oh-li. ³⁹ Mô-da yiu ih-go tsi-me kyiao-leh Mô-li-üô; gyi zo-leh Yiæ-su kyiah-'ô, t'ing Gyi kông. ⁴⁰ Mô-da, we-leh kong-ing z-ken to, sing-væn-tsi-tsao; ziu tseo-long-læ wô, “Cü, ngô tsi-me eo ngô ih-go nying bæn kong-ing, Ng tao feh kwun-tsiang ma? Hao eo gyi læ pông-pông ngô.”
⁴¹ Yiæ-su we-teh gyi, wô, “Mô-da, Mô-da, ng kwu-djôh hyü-to z-ken, sing-væn-tsi-tsao lön-ts'ön-ky'i: ⁴² dæn-z ih-yiang z iao-kying-go. Keh hao 'öng-tông Mô-li-üô yi-kying kæn-djôh-de; yia m-nying hao teng gyi deh-leh-ky'i.”

³⁸ 其拉走路個時候，耶穌走進一個鄉村。有一個女人叫勒馬大迎接其到其屋裏。³⁹ 馬大有一個姊妹叫勒馬利亞，其坐勒耶穌腳下，聽其講。⁴⁰ 馬大，爲了供應事幹多，心煩儕糟，就走攏來話：「主，我姊妹謳我一個人辦供應，爾倒弗管賬嗎？好謳其來幫幫我。」⁴¹ 耶穌回答其，話：「馬大，馬大，爾顧着許多事幹，心煩儕糟亂竄氣。⁴² 但是一樣是要緊個。箇好行當馬利亞已經揀着了，也喫人好等其奪勒去。」

Lk. XI.

YLÆ-SU læ ih-t'ah di-fông læ-kæn tao-kao: tao-kao-hao, meng-du cong-nyiang yiu ih-go teng Gyi wô, “Cü, kao ah-lah dza tao-kao, ziang Iah-'en kao gyi meng-du ka-go.”

耶穌來一墳地方來間禱告。禱告好，門徒中央有一個等其話：
「主，教阿拉咋禱告，像約翰教其門徒介個。」

² *Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ng-lah tao-kao, kæ z-ka wô,—*

² 耶穌等其拉話：「爾拉禱告，該是介話：——

“Ah-lah Ah-tia læ t'in-zōng go, dæn-nyün *long-tsong tseng-kying* Ng-go ming-deo: dæn-nyün Ng-go koh we læ: dæn-nyün Ng-go ts-i we tso-dzing læ di-'ô, ziang læ t'in-zōng ka-go.³ Iao ky'üoh go k'eo-liang djoh-nyih s-peh ah-lah. ⁴ Sô-diao ah-lah ze; ing-we ah-lah yia sô-diao væn-pah teh-ze ah-lah go cü-kwu. M-nao peh ah-lah tseo-tsing mi-'ôh li-hyiang; iao kyiu ah-lah c'ih hyüong-ôh li-hyiang.”

『阿拉阿爹來天上個，但願攏總尊敬爾個名頭。但願爾個國會來。但願爾個旨意會做成來地下，像來天上介個。³ 要喫個口糧逐日賜撥阿拉。⁴ 敖掉阿拉罪，因為阿拉也敖掉凡百得罪阿拉個主顧。嚥得好撥阿拉走進迷惑裏向，要救阿拉出兇惡裏向。』』

⁵ Yi teng gyi-lah wô, “Ng-lah cong-nyiang jü yiu ih-go beng-yiu-kô, pun-yia-ko tseo tao gyi *oh-li* ky‘i, z-ka wô, ‘Beng-yiu, tsia sæn-go mun-deo peh ngô; ⁶ ing-we ngô yiu ih-go ko-lu beng-yiu tao ah-lah *oh-li* kæn, ngô m-kao hao pa-ko-ky‘i:⁷ li-deo læ-tih cü-kwu we-teh, z-ka wô, ‘Vong ts’ao ngô: meng yi-kying kwæn-de, ngô teng ng-nô zōng min-zōng de; ngô ve bô-ky‘i-læ do peh ng.’⁸ Ngô wô hyiang ng-lah dao, K’en beng-yiu-kô dzing-veng, z feh k’eng bô-ky‘i-læ do peh gyi; we-leh gyi bo-feh-ko, pih-ding we bô-ky‘i-læ, do peh gyi i gyi-go yüong-dziang.⁹ Ngô yia wô hyiang ng dao, Ng-lah ky‘i t’ao, tsong we peh ng; ky‘i zing, tsong we zing-djôh; ky‘i tao meng, tsong we k’æ peh ng.¹⁰ Ing-we væn-pah z t’ao-go cü-kwu tu teh-djôh; z zing-go cü-kwu tu zing-djôh; z tao meng go cü-kwu tu we k’æ peh gyi.

⁵ 又等其拉話：「爾拉中央誰有一個朋友家，半夜過走到其屋裏去，是介話：『朋友，借三個饅頭撥我，⁶因爲我有一個過路朋友到阿拉屋裏間，我喰告好擺過去。』⁷ 裏頭來的主顧回答，是介話：『留吵我。門已經關了，我等兒困上眠牀了，我躉爬起來馱撥爾。』⁸ 我話向爾拉道，看朋友家情分，是弗肯爬起來馱撥其，爲了其縛弗過，必定會爬起來，馱撥其依其個用場。⁹ 我也話向爾道，爾拉去討，總會撥爾；去尋，總會尋着；去搗門，總會開撥爾。¹⁰ 因爲凡百是討個主顧都得着，是尋個主顧都尋着，是搗門個主顧都會開撥其。

¹¹ “Ng-lah-go cong-nyiang tso ah-tia cü-kwu, ziah-z ng-ts læ t'ao ih-go mun-deo, jü we coh ih-kw'e zah-deo peh gyi? læ t'ao ih-kwang ng, jü we coh ih-kwang dzô peh gyi tông ng? ¹² læ t'ao ih-go dæn, jü we coh ih-go doh-djong peh gyi ma? ¹³ Ng-lah se-tsih z ôh-nying, ziah hyiao-teh pô hao tong-si s-peh ng-nô; 'o-hwÔng t'in-zÔng Ah-tia feh keng-kô iao pô Sing-Ling s-peh gyiu Gyi go cü-kwu ma!”

¹¹ 「爾拉個中央做阿爹主顧，若是兒子來討一個饅頭，誰會給一塊石頭撥其？來討一梗魚，誰會給一梗蛇撥其當魚？¹² 來討一個蛋，誰會給一個毒蟲撥其嗎？¹³ 爾拉雖即是惡人，若曉得把好東西賜撥兒囡，何況天上阿爹弗更加要把聖靈賜撥求其個主顧嗎！」

¹⁴ YIÆ-SU læ-kæn ken-c'ih ih-go kyü, z-go ô kyü. Kyü ih tseo-c'ih, ô-ts ziu kÔng-c'ih shih-wÔ læ-de: cong-nying tu hyi-gyi. ¹⁵ Nen-cong yiu-sing z-ka wÔ, “Gyi z k'ao-djÔh kwe-wÔng Bih-si-poh ken-c'ih kyü.” ¹⁶ Wa-yiu-teh s-s Gyi, iao Gyi hyin-c'ih t'in-li ih-go ziao-deo.

¹⁴ 耶穌來間趕出一個鬼，是個啞鬼。鬼一走出，啞子就講出說話來了。衆人都稀奇。¹⁵ 內中有星是介話：「其是靠着鬼王別西卜趕出鬼。」¹⁶ 還有得試試其，要其顯出天裏一個兆頭。

¹⁷ Yiæ-su hyiao-teh gyi-lah sing-siang, teng gyi-lah wÔ, “Væn-pah ih-koh li-deo feng-lih-k'æ læ-tih zi tang zi, tsong we pin tso hwÔng-di; ih-kô li-deo zi tang zi, tsong we ba-diao. ¹⁸ Ziah-z Sah-dæn feng-lih-

k'æ zi tang zi, gyi-go koh-kô dza-we lih-leh-lao ni? ing-we ng-lah wô Ngô z k'ao-djôh Bih-si-poh ken-c'ih kyü. ¹⁹ Ngô ken-c'ih kyü ziah-z k'ao-djôh Bih-si-poh, ng-lah zi-go meng-du ken-c'ih kyü z k'ao-djôh jü ni? Sô-yi gyi-lah we ding ng-lah-go ze. ²⁰ Ngô ken-c'ih kyü ziah-z k'ao-djôh Jing-ming-go ts-deo, ka-ni Jing-ming-go koh yi-kying tao ng-lah sing-pin læ-tong-de. ²¹ Yiu ih-go hao-lao c'ün-leh kw'e-kah do-leh kyüng-ky'i pao-wu zi-go oh-lô, keh z-'eo gyi-go kô-kyi tu pao-lao: ²² dæn-z yiu neng-ken do-jü gyi cü-kwu tseo-læ tang-ying gyi, ziu deh gyi sô i-z-go kw'e-kah teng kyüng-ky'i, feng-k'æ gyi-go kô-kyi. ²³ Feh teng Ngô dong-de cü-kwu, ziu-z Ngô te-deo: feh teng Ngô siu-long cü-kwu, ziu-z sæn-diao.

¹⁷ 耶穌曉得其拉心想，等其拉話：「凡百一國裏頭分裂開來的自打自，總會變做荒地；一家裏頭自打自，總會敗掉。¹⁸ 若是撒但分裂開自打自，其個國家咋會立勒牢呢？因為爾拉話我是靠着別西卜趕出鬼。¹⁹ 我趕出鬼若是靠着別西卜，爾拉自個門徒趕出鬼是靠着誰呢？所以其拉會定爾拉個罪。²⁰ 我趕出鬼若是靠着神明個指頭，介呢神明個國已經到爾拉身邊來東了。²¹ 有一個好佬穿勒盔甲馱勒軍器保護自個屋落，箇時候其個家計都保牢。²² 但是有能幹大如其主顧走來打贏其，就奪其所倚恃個盔甲等軍器，分開其個家計。²³ 弗等我同隊主顧，就是我對頭；弗等我收攏主顧，就是散掉。

²⁴ “Ao-tsao kyü dzong nying-go sing-zōng ka tseo-c'ih, ziu læ hwōng-'en di-fōng tseo-læ-tseo-ky'i, læ-tih zing en-tæn *u-dōng*: zing-feh-djōh, ziu wô, ‘Ngô tseo-cün tao *zin-deo* tseo-c'ih-go oh-lô ky'i.’²⁵ Ih tseo-tao, k'en-kyin sao ken-zing, tsōng-tsih-hao-de. ²⁶ Ziu ky'i, yi ta-ling ts'ih-go kyü pi gyi-zi wa ôh-go, tseo-tsing keh-deo kyi deng-lôh: keh-go nying kyih-sah-go z-ken pi gyi ky'i-deo keng-kô ūa-de.”

²⁴ 「麿糟鬼從人個身上介走出，就來荒旱地方走來走去，來的尋安耽烏蕩。尋弗着，就話：『我走轉到前頭走出個屋落去。』²⁵一走到，看見掃乾淨，裝摺好了。²⁶就去，又帶領七個鬼比其自還惡個，走進箇頭幾庵落。箇個人結煞個事幹比其起頭更加壞了。」

²⁷ Yiæ-su tsing-hao læ-tih kōng keh-sing z-ken, yiu ih-go nyü-nying cong-nying li-hyiang eo-ky'i-læ, wô, “Dæ Ng keh-go du-bi, ü Ng keh-go na, tao yiu foh-ky'i!” ²⁸ Yiæ-su z-ka wô, “Wa-z t'ing-meng Jing-ming-go dao-li pô-siu-go cü-kwu yiu foh-ky'i.”

²⁷ 耶穌正好來的講箇星事幹，有一個女人衆人裏向謳起來，話：「抬爾箇個肚皮，餵爾箇個奶，倒有福氣！」²⁸ 耶穌是介話：「還是聽聞神明個道理把守個主顧有福氣。」

²⁹ Keh-do-dziao nying a-long-læ, Yiæ-su ziu wô, “Keh z ôh-go shü-dæ: iao-siang gyiu ih-go ziao-deo; djü-leh sin-cü Iah-nô-go ziao-deo ts-nga, tsong feh peh gyi *k'en* soh-go ziao-deo.³⁰ Tsing-ziang zin-

deo Iah-nô ts'ing-sing zi tso ziao-deo peh Nyi-nyi-vi ny ing k'en,
Nying-go Ng-ts peh keh-go shü-dæ k'en yia z-ka-go.³¹ Nen-pin-go
nyü-wông tao sing-p'un *nyih-ts* we teng yin-dzæ keh-dæ ny ing dô-kô
bô-ky'i-læ, *keh-go nyü-wông* yia we ding gyi-lah ze: ing-we gyi dzong
di-go zing-deo tseo-læ t'ing Sô-lo-meng ts'ong-ming-go *shih-wô*;
hwông-ts'ia dông-deo yiu pi Sô-lo-meng wa do-go læ-tong.³² Nyi-nyi-
vi ny ing tao sing-p'un *nyih-ts* we teng yin-dzæ keh-dæ ny ing dô-kô bô-
ky'i-læ, *Nyi-nyi-vi ny ing* yia we ding keh-dæ ny ing-go ze: ing-we gyi-
lah t'ing Iah-nô-go kao-hyüing, ziu we-sing-cün-i; hwông-ts'ia dông-
deo yiu pi Iah-nô wa do-go læ-tong.

²⁹ 箇大潮人挨攏來，耶穌就話：「箇是惡個世代。要想求一個
兆頭，除了先知約拿個兆頭之外，總弗撥其看啥個兆頭。³⁰ 正像前
頭約拿請聖自做兆頭撥尼尼微人看，人個兒子撥箇個世代看也是介
個。³¹ 南邊個女皇到審判日子會等現在箇代人大家爬起來，箇個女
皇也會定其拉罪。因為其從地個盡頭走來聽所羅門聰明個說話，況
且蕩頭有比所羅門還大個來東。³² 尼尼微人到審判日子會等現在箇
代人大家爬起來，尼尼微人也會定箇代人個罪。因為其拉聽約拿
教訓，就回心轉意，況且蕩頭有比約拿還大個來東。

³³ “M-jiu ny ing teng-tsæn tin-ts fông-leh en-dzông *di-fông*, 'ôh-
tsia fông-leh teo-dong-'ô; tsong z fông-leh teng-dæ-zông go, peh tseo-

tsing-læ cü-kwu hao k'en-kyin keh-go liang-kwōng.³⁴ Ngæn-tsing z
kyi-sing-go teng-tsæn: ng-go ngæn-tsing hao-go, weng-sing z liang-go;
ngæn-tsing ūa-go, weng-sing z en-go.³⁵ Ka-ni, iao kwu-djôh ng-go
liang-kwōng vi-min z en.³⁶ Ng ziah-z weng-sing liang, en di-fōng ih-
ngæn tu m-neh, ziu we 'o-jün liang, tsing-hao-ziang teng-tsæn t'eo-
liang-go kwōng tsiao-djôh ng ka."

³³ 「嘸有人燈盞點仔放勒暗藏地方，或者放勒斗桶下，總是放
勒燈檯上個，撥走進來主顧好看見箇個亮光。³⁴ 眼睛是肌身個燈
盞。爾個眼睛好個，渾身是亮個；眼睛壞個，渾身是暗個。³⁵ 介
呢，要顧着爾個亮光未免是暗。³⁶ 爾若是渾身亮，暗地方一眼都嘸
得，就會和然亮，正好像燈盞透亮個光照着爾介。」

³⁷ *YIÆ-SU* kōng-hao z-'eo, yiu ih-go Fah-li-sæ nyiing ts'ing Gyi
ky'üoh-væn; Gyi tseo-tsing-ky'i ziu zo-zih.³⁸ Keh Fah-li-sæ nyiing ih
k'en-kyin, ziu hyi-gyi ky'üoh-væn zin-deo feh sin gyiang siu.

³⁷ 耶穌講好時候，有一個法利賽人請其喫飯，其走進去就坐
席。³⁸ 箇法利賽人一看見，就稀奇喫飯前頭弗先灑手。

³⁹ Cü teng gyi wô, "Ng-lah Fah-li-sæ nyiing *tsih* we long-leh tsiu-
pe beng-ts nga-deo ken-zing; ng-lah li-deo yiu gyiang-wang hyüong-ôh
tsi-mun-liao-go.⁴⁰ Nyü-beng-go nyiing, zao gyi nga-deo Cü-kwu soh
m-neh zao gyi li-deo ni?⁴¹ Neng-s [1]tsiao ng-lah zi-go lih-liang tso

hao-z; ka-ni ng-lah yiang-yiang hao sön ken-zing.⁴² Ng-lah Fah-li-sæ
nying yiu 'o-se! ing-we pô bo-ho, yüing-hyiang, teng pah-yiang ts'æ,
jih-kwu li-deo tseng-ky'i ih-kwu, tsih-z feh liu-sing kong-yi teng æ-
kying Jing-ming: *dæn-z* dông-yiang z kæ tso-go, ziu-z keh-yiang yia
feh kæ ts'o-lôh.⁴³ Ng-lah Fah-li-sæ nying yiu 'o-se! ing-we jü-we-
dông-li hwun-hyi zo zônг-we, z-min-zônг *hwun-hyi* nying-kô ts'ing ng
en.⁴⁴ Doh-shü-nying teng Fah-li-sæ nying, ng-lah kô-hao-nying yiu
'o-se! ing-we ng-lah ziang k'en-feh-c'ih-go veng-mo ka, zônг-deo tseo-
go cü-kwu feh teh-cü."

³⁹ 主等其話：「爾拉法利賽人只會弄勒酒杯盆子外頭乾淨，爾
拉裏頭有強橫兇惡齒滿了個。⁴⁰ 愚笨個人，造其外頭主顧啥喫得造
其裏頭呢？⁴¹ 能使照爾拉自個力量^[1]做好事，介呢爾拉樣樣好算乾
淨。⁴² 爾拉法利賽人有禍祟！因爲把薄荷，芸香，等百樣菜，十股
裏頭尊起一股，只是弗留心公義等愛敬神明。但是蕩樣是該做個，
就是箇樣也弗該錯落。⁴³ 爾拉法利賽人有禍祟！因爲聚會堂裏歡喜
坐上位，市面上歡喜人家請爾安。⁴⁴ 讀書人等法利賽人，爾拉假好
人有禍祟！因爲爾拉像看弗出個墳墓介，上頭走個主顧弗得知。」

[1] *Peng-veng wô*, pô li-hyiang læ-tih-go tong-si. 本文話，把裏向來的個東西。

(原註)

⁴⁵ Yiu ih-go kao lih-fah go sin-sang k'æ k'eo, teng Gyi wô, “Sin-sang, Ng ka wô yia z tsao-t'ah ah-lah go.” ⁴⁶ Yiæ-su z-ka wô, “Ng-lah kao lih-fah go sin-sang yia yiu 'o-se! ing-we ng-lah pô næn-t'iao-go djong-tæn fông læ nyiñg-kô kyin-kah-deo; keh-sing djong-tæn, ng-lah zi lin ih-meh ts-deo feh k'eng bang-djôh gyi. ⁴⁷ Ng-lah yiu 'o-se! ing-we ng-lah ky'i-zao keh-sing sin-cü-nying-go veng-mo, gyi nyiñg z ng-lah tsu-tsung sah-go. ⁴⁸ Ka-ni, ng-lah te-tsing gyi z *ng-lah-go tsu-tsung*, ng-lah yia hwun-hyi tsu-tsung tso-go z-ken; ing-we ng-lah tsu-tsung teng gyi-lah long-sah, ng-lah teng gyi-lah tso veng. ⁴⁹ Keh-lah keh-we ts'ong-ming-go Jing-ming z-ka wô, ‘Ngô we ts'a sin-cü-nying teng s-du tao gyi-lah u-sen ky'i; yiu-sing gyi-lah we long-sah, *yiú-sing* gyi-lah we ken gyi c'ih: ^{50, 51} z-ka, dzong k'æ-bih t'in-di yi-læ liu-c'ih long-tsung sin-cü-nying-go hyüih, dzong Üô-pah-go hyüih ky'i-deo, ih-dzih tao keh tsi-dæn da-din cong-nyiang long-sah Sah-kyüô-li-üô-go hyüih, tu iao hyiang-djôh keh-go shü-dæ t'ao-wæn.’ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Tsing-tsing z-go; tsong iao hyiang-djôh yin-dzæ-go shü-dæ t'ao-wæn. ⁵² Ng-lah kao lih-fah go sin-sang yiu 'o-se! ing-we cü-sih-go yiah-z peh ng deh-leh-ky'i-de: ng-lah zi feh tseo-tsing-ky'i, læ-tih tseo-tsing-go cü-kwu ng-lah yia feh hyü gyi *tseo-tsing-ky'i*.”

⁴⁵ 有一個教律法個先生開口，等其話：「先生，爾介話也是糟蹋阿拉個。」⁴⁶ 耶穌是介話：「爾拉教律法個先生也有禍祟！因爲

爾拉把難挑個重擔放來人家肩胛頭，箇星重擔，爾拉自連一末指頭弗肯碰着其。⁴⁷ 爾拉有禍祟！因爲爾拉去造箇星先知人個墳墓，其人是爾拉祖宗殺個。⁴⁸ 介呢，爾拉對證其是爾拉個祖宗，爾拉也歡喜祖宗做個事幹，因爲爾拉祖宗等其拉弄煞，爾拉等其拉做墳。⁴⁹ 箇拉箇位聰明個神明是介話：『我會差先知人等使徒到其拉烏碎去，有星其拉會弄煞，有星其拉會趕其出。^{50, 51} 是介，從開闢天地以來流出攏總先知人個血，從亞伯個血起頭，一直到箇祭壇大殿中央弄煞撒迦利亞個血，都要向着箇個世代討還。』我話向爾拉道，真真是個，總要向着現在個世代討還。⁵² 爾拉教律法個先生有禍祟！因爲知識個鑰匙撥爾奪勒去了。爾拉自弗走進去，來的走進個主顧爾拉也弗許其走進去。』

⁵³ Yiæ-su teng gyi-lah kōng keh-sing shih-wô z-‘eo, doh-shü-nying teng Fah-li-sæ nying ziu sah-k‘eo ts‘ao Gyi, iao kyih Gyi hyü-to shih-wô kōng-c‘ih sön-tsiang: ⁵⁴ tæn-teng Gyi ts‘ing-k‘eo kōng-c‘ih-læ, zing ih-go leo-dong hao kao Gyi zōng.

⁵³ 耶穌等其拉講箇星說話時候，讀書人等法利賽人就煞扣吵其，要激其許多說話講出算賬。⁵⁴ 單等其親口講出來，尋一個漏洞好告其上。

Lk. XII.

Keh z-'eo yiu kyi-væn nyng jü-long-læ, dô-kô kyiah nao-læ-nao-ky'i, *Yiæ-su* sin teng meng-du wô, “Ng-lah iao kwu-djôh Fah-li-sæ nyng-go kao-shü, ziu-z kô-hao i-s. ² En-dzông z-ken, *m-yiu ih-yiang* feh we lu-c'ih-læ; s-'ô z-ken, *m-yiu ih-yiang* feh we peh nyng-kô hyiao-teh. ³ Keh-lah ng-lah læ en-en u-sen væn-pah sô kông-go, we peh nyng-kô læ liang-liang di-fông t'ing-meng; ng-lah mih-feh-dong-fong oh-lô tsiang-leh ng-to kông-go, we peh nyng-kô læ oh-teng djün-k'æ-ky'i.

箇時候有幾萬人聚攏來，大家腳踔來踔去，耶穌先等門徒話：
「爾拉要顧着法利賽人個酵水，就是假好意思。² 暗藏事幹，嚜有一樣弗會露出來，私下事幹，嚜有一樣弗會撥人家曉得。³ 箇拉爾拉來暗暗烏碎凡百所講個，會撥人家來亮亮地方聽聞，爾拉密弗洞風屋落張勒耳朵講個，會撥人家來屋頂傳開去。

⁴ “Ngô-go beng-yiu, Ngô wô hyiang ng-lah dao, Keh-sing tsih we sah kyi-sing, 'eo-deo m-kao bih-yiang we tso go, hao-vong p'ô gyi. ⁵ Ngô ts-tin ng-lah kæ p'ô jü ni: kæ p'ô sah-diao ng 'eo-deo wa yiu gyün-ping we k'ang ng lôh di-nyüoh-li ky'i keh-go Cü-kwu; Ngô jih-dzæ wô hyiang ng-lah dao, ng-lah kæ p'ô Gyi. ⁶ Ng-tsah mô-tsiang ky'i feh-z nyi-feng nyng-ts hao ma-de? gyi-cong ih-tsah Jing-ming tu feh

we mông-kyi: ⁷ ziu-z ng-lah deo-fah yia keng-keng tu shü-hao-liao.
Keh-lah hao-vong p'ô; ng-lah z pi hyü-to mô-tsiang wa kwe-djong.

⁴ 「我個朋友，我話向爾拉道，箇星只會殺肌身，後頭嚦告別
樣會做個，好留怕其。⁵ 我指點爾拉該怕誰呢。該怕殺掉爾後頭還
有權柄會搘爾落地獄裏去箇個主顧，我實在話向爾拉道，爾拉該怕
其。⁶ 五隻麻雀豈弗是二分銀子好買了？其中一隻神明都弗會忘
記。⁷ 就是爾拉頭髮也根根都數好了。箇拉好留怕，爾拉是比許多
麻雀還貴重。

⁸ “Ngô wô hyiang ng-lah dao, Væn-pah læ ny ing-kô min-zin we
tsiao-jing Ngô cü-kwu, Nying-go Ng-ts læ Jing-ming-go t'in-s min-zin
yia we tsiao-jing gyi: ⁹ læ ny ing-kô min-zin feh tsiao-jing Ngô cü-kwu,
læ Jing-ming-go t'in-s min-zin yia feh tsiao-jing gyi. ¹⁰ Væn-pah kông
shih-wô teh-ze Nying-go Ng-ts, hao sô gyi diao: dæn-z sih-doh Sing-
Ling cü-kwu, z sô-feh-diao-go. ¹¹ Nying-kô t'o ng-lah tao jü-we-dông-
li, tao kwun-fu teng yiu gyün-ping cü-kwu min-zin, hao-vong zeo dza-
go yang-shih dza-go shih-wô feng-p'eo, 'ôh-tsia soh-go shih-wô hao
kông: ¹² ing-we kæ kông go shih-wô, Sing-Ling tông-z we kao hyiang
ng-lah dao.

⁸ 「我話向爾拉道，凡百來人家面前會招認我主顧，人個兒子
來神明個天使面前也會招認其。⁹ 來人家面前弗招認我主顧，來神

明個天使面前也弗招認其。¹⁰ 凡百講說話得罪人個兒子，好赦其掉；但是亵瀆聖靈主顧，是赦弗掉個。¹¹ 人家拖爾拉到聚會堂裏，到官府等有權柄主顧面前，好留愁咋個樣式咋個說話分割，或者啥個說話好講。¹² 因爲該講個說話，聖靈當時會教向爾拉道。」

¹³ Cong-nying li-hyiang yiu ih-go teng Yiæ-su wô, “Sin-sang, ah-lah yi-lôh-go ts'æn-nyih eo hyüong-di teng ngô dô-kô feng-feng-k'æ.”

¹⁴ Yiæ-su teng gyi wô, “Ng-go ny ing, jü fong Ngô læ ng-lah cong-nyiang tso sing kwun-s feng kô-kyi cü-kwu ni?”

¹³ 衆人裏向有一個等耶穌話：「先生，阿拉遺落個產業謳兄弟等我大家分分開。」¹⁴ 耶穌等其話：「爾個人，誰封我來爾拉中央做審官司分家計主顧呢？」

¹⁵ Ziu teng gyi-lah wô, “Ng-lah iao kwu-djôh iao kying-bông keh-go t'en-sing: ih-go ny ing kô-kyi to, gyi-go sing-ming yia feh k'ao-djôh kô-kyi.”

¹⁶ Ziu kông ih-go pi-fông peh gyi-lah t'ing, z-ka wô, “Yiu ih-go yiu-lao, gyi din-di-li-go nyin-dzing hao-leh-kying: ¹⁷ gyi-zi sing-li læ-tih tang-sön, z-ka wô, ‘Ngô c'ih-ts'æn m-ts'æ hao ky'i k'ong; dza long-fah?’

¹⁸ Yi wô, ‘Ngô ka ky'i tso: koh-ts'ong do-leh ts'ah-diao-ts, tsæ ky'i do-tin; ngô-go c'ih-ts'æn teng ho-veh keh-deo long-tsong ky'i k'ong: ¹⁹ ziu teng ngô weh-ling wô, Weh-ling! ng yiu hyü-to ho-veh læ-kæn, yiu-ho nyin-su hao yüong; keh-tsao ng hao en-sing, hao

ky'üoh-ky'üoh hah-hah, hao kw'a-weh.'²⁰ Dæn-z Jing-ming teng gyi wô, 'Nyü-beng-go nyding, kyih-mih yia-tao iao t'ao ng-go weh-ling wæn: keh-tsao ng be-hao-kæn-go tong-si kwe peh jü ni?'²¹ Væn-pah we-leh zi tsih-jü dzæ-veh, læ Jing-ming u-sen feh tso yiu-lao, ziu-z keh-cü nyding."

¹⁵ 就等其拉話：「爾拉要顧着要謹防箇個貪心。一個人家計多，其個性命也弗靠着家計。」¹⁶ 就講一個比方撥其拉聽，是介話：「有一個有佬，其田地裏個年成好勒緊。¹⁷ 其自心裏來的打算，是介話：『我出產嚜采好去园，咋弄法？』¹⁸ 又話：『我介去做。穀倉馱勒拆掉仔，再起大點，我個出產等貨物箇頭攏總去园。』¹⁹ 就等我活靈話，活靈！爾有許多貨物來間，有夥年數好用，箇遭爾好安心，好喫喫喝喝，好快活。』²⁰ 但是神明等其話：『愚笨個人，今末夜到要討爾個活靈還。箇遭爾備好間個東西歸撥誰呢？』²¹ 凡百爲了自積聚財物，來神明烏碎弗做有佬，就是箇株人。』

²² Gyi ziu teng meng-du wô, "Keh-lah Ngô wô hyiang ng-lah. dao, M-nao we-leh sing-ming zeo-meng, soh-go hao ky'üoh; yia m-nao we-leh kyi-sing zeo-meng, soh-go hao c'ün.²³ Sing-ming tsong pi ky'üoh-zih kwe-djong; kyi-sing tsong pi c'ün-tsiah kwe-djong.²⁴ Hao ts'eng-ts'eng keh-sing lao-ô k'en; gyi-lah yi feh 'ô iang, yi feh siu-keh; yi m-neh koh-ts'ong, yi m-neh dzæn-vông; Jing-ming yia we iang gyi:

ng-lah pi tiao kwe-djong ts'ô to-siao ni? ²⁵ Ng-lah ziu-z zeo-meng, jü neng-keo to tso ih-k'eh nyung? ²⁶ Ka-ni, keh ting siao-go ng-lah tso-feh-læ, bih-nyiang-kao dza-we læ-tih zeo ni? ²⁷ Hao ts'eng-ts'eng keh-sing pah-'eh hwô k'en, gyi dza do-ky'i-læ: gyi yi feh lao-loh, yi feh fông hwô; Ngô wô hyiang ng dao, Ziu-z Sô-lo-meng ting üong z-'eo, gyi-go c'ün-tsiah yia feh gyih-jü ih-tô pah-'eh hwô. ²⁶ Keh-go yia-ts'ao, kyih-mih din-pæn-li læ-tong, ming-tsiao ziu tiu-leh ho-lu-li, Jing-ming wa we z-ka tsông-pæn gyi; 'o-hwông ng-lah, siao siang-sing go cü-kwu ma?

²² 其就等門徒話：「箇拉我話向爾拉道，喰得好爲了性命愁悶，啥個好喫；也喰得好爲了肌身愁悶，啥個好穿。²³ 性命總比喫食貴重，肌身總比穿着貴重。²⁴ 好忖忖箇星老鴉看，其拉又弗下秧，又弗收割，又喰得穀倉，又喰得棧房，神明也會養其。爾拉比鳥貴重差多少呢？²⁵ 爾拉就是愁悶，誰能夠多做一刻人？²⁶ 介呢，箇頂小個爾拉做弗來，別樣告咋會來的愁呢？²⁷ 好忖忖箇星百合花看，其咋大起來。其又弗勞碌，又弗紡花，我話向爾道，就是所羅門頂勇時候，其個穿着也弗及如一朵百合花。²⁸ 箇個野草，今末田畈裏來東，明朝就丟勒火爐裏，神明還會是介裝扮其，何況爾拉，小相信個主顧嗎？

²⁹ “Ng-lah hao-vong tang-sön soh-go hao ky‘üoh, soh-go hao hah, yia hao-vong sing-mông-feh-ding. ³⁰ Keh-sing tu z t‘in-‘ô bih-koh-nying sô tang-sön-go: keh z ng-lah Ah-tia hyiao-teh ng iao yüong-go. ³¹ Dæn-z ng-lah ky‘i tang-sön Jing-ming-go koh; keh-sing ih-ts‘ih tu we kô-ts‘eo peh ng. ³² Ng-lah siao-siao ih-de yiang, hao-vong p‘ô; keh-go koh z ng-lah Ah-tia hwun-hyi peh ng-lah go. ³³ Ng-lah kô-kyi do-leh ma-diao-ts, tso hao-z; t‘i ng-lah zi ky‘i be-bæn t‘in-zông feh we gyiu go dzin-dæ, yüong-feh-wun-go dzæ-veh; z dao-zeh tseo-feh-long, cü-djong feh we cü go u-dông. ³⁴ Ing-we ng-lah-go dzæ-veh læ ‘ah-li, ng-lah-go sing yia we læ ‘ah-li.

²⁹ 「爾拉好留打算啥個好喫， 嘛個好喝， 也好留心網弗定。 ³⁰ 箇星都是天下別國人所打算個。 箇是爾拉阿爹曉得爾要用個。 ³¹ 但是爾拉去打算神明個國， 箇星一切都會加湊撥爾。 ³² 爾拉小小一隊羊， 好留怕， 箇個國是爾拉阿爹歡喜撥爾拉個。 ³³ 爾拉家計馱勒賣掉仔， 做好事， 替爾拉自去備辦天上弗會舊個錢袋， 用弗完個財物， 是盜賊走弗攏， 蛀蟲弗會蛀個烏蕩。 ³⁴ 因爲爾拉個財物來何裏， 爾拉個心也會來何裏。

³⁵ “Ng-lah-go iao-bo-li kyiao-sing-ta iao kyi-hao-tong; teng-tsæn iao tin-hao-tong. ³⁶ Ng-lah zi yia iao ziang ti-‘ô-nying læ-kæn z-‘eo cü-nying-kô dzong ky‘üoh hao-nyih-tsiu kyü-læ; gyi tseo-tao, meng ih

k'ao, lih-k'eh ziu hao k'æ peh gyi.³⁷ Cü-nying-kô ih tao, k'en-kyin gyi-lah kying-sing z-'eo-tong, keh-sing nu-boh tao yiu foh-ky'i. Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Cü-nying-kô pih-ding zi kyi-leh kyiao-sing-ta, peh gyi-lah zo-zih, zi læ tông-dzih gyi-lah.³⁸ Cü-nying-kô nyi-kang læ, sœn-kang læ, k'en-kyin *gyi-lah* z-ka-go, keh-sing nu-boh tao yiu foh-ky'i.³⁹ Kô-cü ziah hyiao-teh zeh dza z-'eo læ, pih-ding kying-sing, tsæ-ve eo gyi oh-lô ts'ah dong, keh z ng-lah hyiao-teh-go.⁴⁰ Keh-lah ng-lah yia tông-kæ bông-be-hao: ing-we Nying-go Ng-ts læ-go z-'eo z ng-lah ts'eng-feh-tao-go.”

³⁵ 「爾拉個腰縛裏繳身帶要繫好東，燈盞要點好東。³⁶ 爾拉自也要像底下人來間時候主人家從喫好日酒歸來，其走到，門一敲，立刻就好開撥其。³⁷ 主人家一到，看見其拉警醒侍候東，箇星奴僕倒有福氣。我真話向爾拉道，主人家必定自繫勒繳身帶，撥其拉坐席，自來當值其拉。³⁸ 主人家二更來，三更來，看見其拉是介個，箇星奴僕倒有福氣。³⁹ 家主若曉得賊咋時候來，必定警醒，再躰謳其屋落拆洞，箇是爾拉曉得個。⁴⁰ 箇拉爾拉也當該防備好。因爲人個兒子來個時候是爾拉忖弗到個。」

⁴¹ Pe-teh teng Gyi wô, “Cü, keh-go pi-fông wa-z *tæn-tsih* we-leh ah-lah kông ni, wa-z lin cong-nying?”⁴² Cü z-ka wô, “Jü z cong-sing ts'ong-ming-go tsiang-vông sin-sang, cü-nying-kô t'ôh gyi kwun oh-li-

go cong nu-boh, ze z-'eo tsiao-su feng k'eo-liang peh gyi-lah? ⁴³ Cü-nying-kô tseo-læ, k'en-kyin yiu nu-boh z-ka tso-fah, keh-go nu-boh tao yiu foh-ky'i. ⁴⁴ Ngô jih-we wô hyiang ng-lah dao, *Cü-nying-kô* we peh gyi kwun long-tsong kô-kyi. ⁴⁵ Ziah yiu nu-boh sing-li wô, 'Ngô cü-nying-kô iao tæn-kôh-kyi læ-de;' ziu ky'i tang keh-sing nen-nyü-go yüong-nying, zi ky'i ky'üoh-ky'üoh hah-hah, ping-ts'ia ky'üoh-leh tse-tse: ⁴⁶ keh-go nu-boh siang-feh-tao-go nyih-ts, feh teh-cü-go z-'eo, gyi-go cü-nying-kô læ-de; ziu iao ^[1]tang gyi li-'æ, peh gyi teng feh siang-sing cü-kwu dô-kô yiu-veng. ⁴⁷ Hyiao-teh gyi cü-nying-kô-go ts-i, feh yü-sin bông-be, yia feh i gyi-go ts-i tso, keh-go nu-boh iao tang hyü-to pæn-su. ⁴⁸ Feh hyiao-teh-go cü-kwu, ziah tso kæ tang go z-ken, gyi-go pæn-su tao tang-leh ky'üih. Væn-pah peh gyi to go cü-kwu, iao gyi yia iao to: *væn-pah* kao-dæ gyi to go cü-kwu, t'ao gyi yia iao yü-kô to.

⁴¹ 彼得等其話：「主，箇個比方還是單只爲了阿拉講呢，還是連衆人？」⁴² 主是介話：「誰是忠心聰明個賬房先生，主人家託其管屋裏個衆奴僕，隨時候照數分口糧撥其拉？」⁴³ 主人家走來，看見有奴僕是介做法，箇個奴僕倒有福氣。⁴⁴ 我實惠話向爾拉道，主人家會撥其管攏總家計。⁴⁵ 若有奴僕心裏話：『我主人家要耽擱記來了。』就去打箇星男女個傭人，自去喫喫喝喝，並且喫勒醉醉。⁴⁶ 箇個奴僕想弗到個日子，弗得知個時候，其個主人家來了，就要打其厲害^[1]，撥其等弗相信主顧大家有份。⁴⁷ 曉得其主人家個旨意，

弗預先防備，也弗依其個旨意做，箇個奴僕要打許多板數。⁴⁸ 弗曉得個主顧，若做該打個事幹，其個板數倒打勒缺。凡百撥其多個主顧，要其也要多，凡百交代其多個主顧，討其也要愈加多。

[1] 'Ôh wô, tsæn gyi nyüoh-tsiang: 'ôh, te-tsæn-k'æ. 或話，斬其肉醬。或，對斬開。（原註）

⁴⁹ Ngô læ z iao tiu ho læ di-nyiang: ziah-z yi-kying dziah-ky'i-læ-de, Ngô wa iao soh-go bih-nyiang-kao? ⁵⁰ Ngô yiu ih-go si-li iao ziu go; keh-go si-li feh-zing tso-dzing, Ngô sing dza ih-go kyih-fah! ⁵¹ Ng-lah dao-z Ngô læ z s-teh shü-kæn-zōng yiu t'a-bing ma? Ngô wô hyiang ng-lah dao, Feh-z; z s-teh gyi zao-k'æ. ⁵² Dzong-kying-yi-'eo, ih-kô li-hyiang ng-go nyding iao dô-kô zao-k'æ, sæn-go teng liang-go, liang-go teng sæn-go. ⁵³ Ah-tia teng ng-ts, ng-ts teng ah-tia; ah-nyiang teng nön, nön teng ah-nyiang; ah-bo teng sing-vu, sing-vu teng ah-bo, tu we zao-k'æ."

⁴⁹ 「我來是要丟火來地垟。若是已經着起來了，我還要啥個別樣告？⁵⁰ 我有一個洗禮要受個，箇個洗禮弗曾做成，我心咋一個急法！⁵¹ 爾拉道是我來是使得世間上有太平嗎？我話向爾拉道，弗是，是使得其造開。⁵² 從今以後，一家裏向五個人要大家造開，三個等兩個，兩個等三個。⁵³ 阿爹等兒子，兒子等阿爹；阿孃等囡，囡等阿孃；阿婆等新婦，新婦等阿婆，都會造開。」

⁵⁴ YIÆ-SU ziu teng keh-do-dziao nying wô, “Ng-lah k'en-kyin ih-tô yüing dzong si-pun-pin bô-ky'i-læ, mô-zông ziu wô, ‘Iao lôh-yü-de;’ ‘eo-deo yü z we lôh-de. ⁵⁵ K'en-kyin fah nen-fong, ziu wô, ‘T'in-kô iao nyih-de;’ ‘eo-deo z we nyih-de. ⁵⁶ Kô-hao-nying! t'in teng di-go siang-mao ng-lah we k'en-leh-c'ih; yin-dzæ z soh-go z-'eo ng-lah dza-we k'en-feh-c'ih ni? ⁵⁷ Keh tsing-dzih-go dao-li ng-lah dza-we zi bin feh ts'ing-t'ong? ⁵⁸ Ng teng te-deo dô-kô ky'i kyin kwun z-'eo, pun-lu-li yüong zông-kying tang-mo t'eh-c'ih gyi siu-li; k'ong-p'ô t'o ng tao kwun-fu u-sen, kwun kao-fu peh zao-li, zao-li ky'ih ng lôh lao-kæn-li. ⁵⁹ Ngô wô hyiang ng dao, Sah-kyiah-go dong-din wa m-neh wæn-wun, ng tsong feh neng-keo lao-kæn-li tseo-c'ih-læ.”

⁵⁴ 耶穌就等箇大潮人話：「爾拉看見一朵雲從西半邊爬起來，馬上就話：『要落雨了。』後頭雨是會落了。⁵⁵ 看見發南風，就話：『天家要熱了。』後頭是會熱了。⁵⁶ 假好人！天等地個相貌爾拉會看勒出，現在是啥個時候爾拉咋會看弗出呢？⁵⁷ 箇正直個道理爾拉咋會自辨弗清通？⁵⁸ 爾等對頭大家去見官時候，半路裏用上緊打磨脫出其手裏，恐怕拖爾到官府烏碎，官交付撥皂吏，皂吏掣爾落牢監裏。⁵⁹ 我話向爾道，煞腳個銅鉢還喫得還完，爾總弗能夠牢監裏走出來。」

Lk. XIII.

Keh z-'eo yiu-sing ny ing læ t'ong-cü Yiæ-su, wô Pe-lah-to pô kyi-go Kyüô-li-li ny ing-go hyüih teng gyi-lah tsi-veh 'o-long-de.² Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, "Keh-sing Kyüô-li-li ny ing tsao-djôh ka do 'o-se, ng dao-z pi væn-pah Kyüô-li-li ny ing kah-nga yiu ze ma?³ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Feh-z ka: ng-lah ziah feh we-sing-cün-i, long-tsong yia iao z-ka mih-diao.⁴ Wa-yiu keh jih-pah-go læ Si-lo-üô, ih-go kao-leo tih-tao ah-sah-go, ng dao-z keh-sing ny ing pi væn-pah djü læ Yiæ-lu-sah-leng go ny ing kah-nga^[1] yiu ze ma?⁵ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Feh-z ka: ng-lah ziah feh we-sing-cün-i, long-tsong yia iao z-ka mih-diao."

箇時候有星人來通知耶穌，話彼拉多把幾個加利利人個血等其拉祭物和攏了。² 耶穌回答其拉，話：「箇星加利利人遭着介大禍祟，爾道是比凡百加利利人格外有罪嗎？³ 我話向爾拉道，弗是介。爾拉若弗回心轉意，攏總也要是介滅掉。⁴ 還有箇十八個來西羅亞，一個高樓跌倒壓煞個，爾道是箇星人比凡百住來耶路撒冷個人格外有罪^[1]嗎？⁵ 我話向爾拉道，弗是介。爾拉若弗回心轉意，攏總也要是介滅掉。」

[1] *Peng-veng z-ngæn*, ky'in tsa. 本文字眼，欠債。（原註）

⁶ Ziu kōng keh-go pi-fōng: “Yiu ih-go nying yiu vu-hwō-ko jü læ gyi-go bu-dao-yün-li cong-kæn; tseo-læ zing gyi-go ko-ts, *zing-zing* zing-feh-djōh. ⁷ Ziu teng yün-deo wô, ‘Keh-cü vu-hwō-ko jü ngô læ zing ko-ts yi-kying sæn nyin de, *zing-zing* zing-feh-djōh: hao tsôh-diao gyi; keh-kw’e di peh gyi t’ao-lih ‘o-yüong ni?’ ⁸ Yün-deo we-teh gyi, z-ka wô, ‘Cü, kying-nyin ts’ia peh gyi læ-tong, teng ngô pô gyi dön-dön gyüih ih-gyüih üong-üong feng: ⁹ ziah-z kyih ko-ts, *ziu hao*; ziah feh-z ka, ‘eo-deo yi hao tsôh gyi diao.’”

⁶ 就講箇個比方：「有一個人有無花果樹來其個葡萄園裏種間，走來尋其個果子，尋尋尋弗着。⁷ 就等園頭話：『箇株無花果樹我來尋果子已經三年了，尋尋尋弗着。好斫掉其，箇塊地撥其討力何用呢？』⁸ 園頭回答其，是介話：『主，今年且撥其來東，等我把其團團掘一掘壅壅糞。⁹ 若是結果子，就好；若弗是介，後頭又好斫其掉。』」

¹⁰ EN-SIH nyih-ts *Yiæ-su* læ ih-go jü-we-dông-li læ-kæn kōng dao-li. ¹¹ Yiu ih-go nyü-nying peh fong-bing kyü long-leh jih-pah nyin, iao-kweh ho-long, ih-ngæn dzih-feh-ky’i. ¹² *Yiæ-su* ih k’en-kyin gyi, ziu eo-long-læ, teng gyi wô, “Nyü-nying, ng-go bing teng ng t’eh-diao-de.” ¹³ Ziu liang-tsah siu en gyi ih-en: *nyü-nying* lih-k’eh dzih-ky’i-læ-de, tsæn-me Jing-ming.

¹⁰ 安息日子耶穌來一個聚會堂裏來間講道理。¹¹ 有一個女人撥風病鬼弄勒十八年，腰骨蔽攏，一眼直弗起。¹² 耶穌一看見其，就謳攏來，等其話：「女人，爾個病等爾脫掉了。」¹³ 就兩隻手按其一按。女人立刻直起來了，讚美神明。

¹⁴ Kwun jü-we-dōng go ny ing 'eng Yiæ-su en-sih-nyih læ-tong i bing, ziu k'æ k'eo, teng cong-nying wô, "Yiu loh nyih hao tso kong-fu: keh loh nyih li-hyiang ng-lah hao læ i bing; en-sih-nyih m-nao lœ." ¹⁵ Cü ziu we-teh gyi, wô, "Kô-hao-nying, en-sih-nyih ng-lah ih-pæn ny ing jü feh læ gyi gyin-li ka gyi ngeo teng li-ts, ky'in-c'ih peh gyi ky'üoh shü ni? ¹⁶ Hwông-ts'ia keh-go nyü-nying, z Üô-pah-lah-hen 'eo-dæ, Sah-dæn bo-djü gyi yi-kying jih-pah nyin, ziu-z en-sih-nyih næn-dao feh tông-kæ ka gyi kyih ma?" ¹⁷ Yiæ-su kông keh-go shih-wô, gyi-go te-deo tu wông-k'ong-de: cong-nying, we-leh Gyi tso-c'ih-læ-go yiu-ho kwông-ming-tsing-da z-ken, tu hwun-hyi-de.

¹⁴ 管聚會堂個人恨耶穌安息日來東醫病，就開口，等衆人話：「有六日好做工夫。箇六日裏向爾拉好來醫病，安息日喰得好來。」¹⁵ 主就回答其，話：「假好人，安息日爾拉一般人誰弗來其圈裏解其牛等驢子，牽出撥其喫水呢？¹⁶ 況且箇個女人，是亞伯拉罕後代，撒但縛住其已經十八年，就是安息日難道弗當該解其結

嗎？」¹⁷ 耶穌講箇個說話，其個對頭都惶恐了。衆人，爲了其做出來個有夥光明正大事幹，都歡喜了。

¹⁸ *Yiæ-su z-ka wô*, “Jing-ming-go koh ziang soh-si? tao-ti yiu soh-go hao pi gyi? ¹⁹ K'o-pi-ziang ih-lih ka-ts'æ-ts, nyung do-ts 'ô læ gyi hwô-yün-li; ziu dziang-ky'i-læ, dzing-leh ih-cü do jü; t'in-li-go tiao tu deng-leh gyi ô-ts-li.”

¹⁸ 耶穌是介話：「神明個國像啥西？到底有啥個好比其？¹⁹ 可比像一粒芥菜子，人馱仔下來其花園裏，就長起來，成勒一株大樹，天裏個鳥都庵勒其樞枝裏。」

²⁰ *Yi wô*, “Jing-ming-go koh tao-ti yüong soh-si hao pi gyi? ²¹ K'o-pi-ziang kao-shü, nyü-nyung do-læ k'öng-leh sän-teo min-feng cong-nyiang, teng-tao long-tsang fah-kao.”

²⁰ 又話：「神明個國到底用啥西好比其？²¹ 可比像酵水，女人馱來园勒三斗麪粉中央，等到攏總發酵。」

²² *YLÆ-SU tao Yiæ-lu-sah-leng ky'i, jing-da tseo-ko kôh zing-li kôh hyiang-ts'eng, læ-tih kông dao-li.* ²³ *Yiu ih-go nyung teng Gyi wô, “Cü, teh-djöh kyiu go cü-kwu ky'üih feh ky'üih?”* *Yiæ-su teng gyi-lah wô,* ²⁴ “*Ng-lah hao p'ing-ming ts'ang-tsing keh ih-deo 'ah-tsah-go meng-li ky'i: Ngô wô hyiang ng-lah dao, tsiang-læ yiu hyü-to nyung iao-siang tseo-tsing-ky'i, wa feh neng-keo.* ²⁵ *Cü-nyung-kô bô-ky'i pô*

meng kwæn-hao, ng-lah lih-leh nga-deo k'ao-k'ao meng, wô, 'Cü, Cü, k'æ-k'æ peh ah-lah,' Gyi we-teh wô, 'Ng-lah dzong 'ah-li ka læ Ngô feh hyiao-teh,'——²⁶ ka z-'eo ng-lah we wô, 'Ah-lah læ Ng-go min-zin ky'üoh-ko-de hah-ko-de, Ng yia læ ah-lah do-ka-zōng kōng dao-li ko-de.'²⁷ Keh-tsao Gyi we wô, 'Ngô wô hyiang ng-lah dao, Ng-lah dzong 'ah-li ka læ Ngô feh hyiao-teh: ng-lah tso fi-li z-ken cü-kwu, long-tsong teng Ngô tseo-k'æ-ky'i.'²⁸ Ng-lah k'en-kyin Üô-pah-lah-hen, Yisah, Yüô-kôh, teng cong sin-cü-nying læ Jing-koh li-hyiang, ng-lah zi nga-deo ken-c'ih-tong; læ keh-deo ziu yiu ngao-leh ngô-ts' di-k'oh-go sing-hyiang.²⁹ Yiu nyding dzong tong-pin si-pin, dzong nen-pin poh-pin we læ, læ Jing-koh-li zo-zih.³⁰ Ping-ts'ia yiu-sing dzæ-'eo-go we zōng-zin; yiu-sing dzæ-zin-go we lôh-'eo."

²² 耶穌到耶路撒冷去，順境走過各城裏各鄉村，來的講道理。

²³ 有一個人等其話：「主，得着救個主顧缺弗缺？」耶穌等其拉話：²⁴「爾拉好拼命撐進箇一頭狹窄個門裏去。我話向爾拉道，將來有許多人要想走進去，還弗能夠。²⁵主人家爬起把門關好，爾拉立勒外頭敲敲門，話：『主，主，開開撥阿拉，』其回答話：『爾拉從何裏介來我弗曉得』——²⁶介時候爾拉會話：『阿拉來爾個面前喫過了喝過了，爾也來阿拉大街上講道理過了。』²⁷箇遭其會話：『我話向爾拉道，爾拉從何裏介來我弗曉得。爾拉做非禮事幹主顧，攏總等我走開去。』²⁸爾拉看見亞伯拉罕、以撒、雅各、等

衆先知人來神國裏向，爾拉自外頭趕出東，來箇頭就有咬勒牙齒啼哭個聲響。²⁹ 有人從東邊西邊，從南邊北邊會來，來神國裏坐席。³⁰ 並且有星在後個會上前，有星在前個會落後。」

³¹ Keh ih-nyih yiu kyi-go Fah-li-sæ nying læ, teng Yiæ-su wô, “Hao tseo-c'ih, tao bih u-dông ky'i; ing-we Hyi-lih tang-tsiang sah Ng.” ³² Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ng-lah tseo-ky'i t'ong-cü keh-go wu-li, z-ka wô, Ngô kyih-mih teng ming-tsiao iao ken-c'ih kyü, i bing-t'ong; tao di-sæn nyih Ngô djün-be-de. ³³ Dæn-z kyih-mih, ming-tsiao, teng 'eo-nyih, Ngô pih iao tseo-go: ing-we tsæ m-yiu sin-cü-nying læ Yiæ-lu-sah-leng nga-deo long-sah-go. ³⁴ Yiæ-lu-sah-leng! Yiæ-lu-sah-leng! ng sah-diao sin-cü-nying, keh-sing ts'a tao ng-go u-dông læ-go, pô zah-deo k'ang-sah gyi; ng-go ng-nô Ngô to-siao we-su iao jü gyi long-læ, ziang kyi-nyiang yiah-sao ti-'ô u siao-kyi ka, tsih-z ng-lah feh iao! ³⁵ Ka-ni, ng-lah-go oh-lô iao pin-leh k'ong-di. Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Ng-lah feh we tsæ k'en-kyin Ngô, ih-dzih iao tao ng-lah we wô, ‘K'ao-djôh Cü ming-deo læ-go Cü-kwu z-ing-kæ coh-tsæn-go,’ ka z-'eo.”

³¹ 箇一日有幾個法利賽人來，等耶穌話：「好走出，到別烏蕩去，因為希律打賬殺爾。」³² 耶穌等其拉話：「爾拉走去通知箇個狐狸，是介話，我今末等明朝要趕出鬼，醫病痛，到第三日我全備

了。³³但是今末，明朝，等後日，我必要走個。因爲再嚥有先知人來耶路撒冷外頭弄煞個。³⁴耶路撒冷！耶路撒冷！爾殺掉先知人，箇星差到爾個烏蕩來個，把石頭措煞其，爾個兒因我多少回數要聚其攏來，像雞娘翼梢底下捂小雞介，只是爾拉弗要！³⁵介呢，爾拉個屋落要變勒空地。我真話向爾拉道，爾拉弗會再看見我，一直要到爾拉會話：『靠着主名頭來個主顧是應該祝讚個』介時候。」

Lk. XIV.

YIU ih-go en-sih-nyih, Yiæ-su tseo-tsing ih-go Fah-li-sæ ny ing
deo-nao-lah oh-li ky'üoh-væn; gyi-lah t'eo-bun k'en Gyi tong.² Tông
Yiæ-su min-zin yiu ih-go sang kwu-tsiang bing cü-kwu:³ Yiæ-su ziu
k'æ k'eo, teng keh-sing kao lih-fah go sin-sang teng Fah-li-sæ ny ing z-
ka wô, "En-sih-nyih i bing hao-s-teh feh?"⁴ Gyi-lah feh hyiang. Yiæ-
su coh gyi ny ing i-hao, peh gyi ky'i.⁵ Ziu teng gyi-lah wô, "Ng-lah ziah
yiu ih-p'ih li-ts 'ôh-tsia ih-deo ngeo tih-lôh di-k'ang-li, ziu-z en-sih-
nyih jü feh lih-k'eh ky'i liao gyi zôn-g-læ ni?"⁶ Yiæ-su keh-sing shih-
wô gyi-lah ing-feh-læ.

有一個安息日，耶穌走進一個法利賽人頭腦拉屋裏喫飯，其拉偷伴看其東。²當耶穌面前有一個生臘脹病主顧。³耶穌就開口，等

箇星教律法個先生等法利賽人是介話：「安息日醫病好使得弗？」⁴
其拉弗響。耶穌給其人醫好，撥其去。⁵就等其拉話：「爾拉若有一匹驢子或者一頭牛跌落地坑裏，就是安息日誰弗立刻去掠其上來呢？」⁶ 耶穌箇星說話其拉應弗來。

⁷ *Yiæ-su k'en ts'ing-kæn-go ny ing-k'ah tu læ-tih kæn deo-we zo, ziu teng gyi-lah kōng ih-go pi-fōng, z-ka wô,* ⁸ “*Yiu ny ing-kô ts'ing ng ky'i ky'üoh hao-nyih-tsiu, m-nao zo deo-we: k'ong-p'ô gyi ts'ing-kæn-go ny ing-k'ah wa-yiu pi ng tseng-djong-go,* ⁹ *keh-tsao ts'ing ng teng gyi keh-go cü-kwu tseo-læ, teng ng wô, 'Ng nyiang peh keh-we zo-ts: keh z-'eo ng wông-k'ong-siang tsih hao ky'i zo kyih-sah keh-we.* ¹⁰ *Tsih-yiu ts'ing-ky'i-go z-'eo ky'i zo-leh kyih-sah keh-we: ka-ni ts'ing ng go cü-kwu ih læ, ziu teng ng wô, 'Beng-yiu, ts'ing tao zông-deo ky'i zo-ts: keh z-'eo læ zo-k'ah min-zin ng yiu t'i-min.* ¹¹ *Ing-we væn-pah zi sing-zông tso kao go, pih-ding kōng gyi lôh tso ti; zi kông-lôh tso ti go, pih-ding sing gyi zông tso kao.”*

⁷ 耶穌看請間個人客都來的揀頭位坐，就等其拉講一個比方，是介話：⁸ 「有人家請爾去喫好日酒，喰得好坐頭位。恐怕其請間個人客還有比爾尊重個，⁹ 箇遭請爾等其箇個主顧走來，等爾話：『爾讓撥箇位坐仔。』箇時候爾惶恐相只好去坐結煞箇位。¹⁰ 只有請去個時候去坐勒結煞箇位。介呢請爾個主顧一來，就等爾話：

『朋友，請到上頭去坐仔。』箇時候來坐客面前爾有體面。¹¹ 因爲凡百自身上做高個，必定降其落做低；自降落做低個，必定升其上做高。」

¹² Yi teng ts'ing Gyi læ go cü-kwu wô, "Ng 'ôh-tsia be tsiu-væn be yia-væn z-'eo, m-nao ts'ing beng-yiu, hyüong-di, ts'ing-kyün, teng yiu dong-din go ling-sô-kô: k'ong-p'ô gyi-lah yia ts'ing ng-noh, ka-ni ng yiu pao-ing teh-djôh-de. ¹³ Dæn-z be-bæn 'ô-væn z-'eo, hao ts'ing gyüong-kw'u, dzæn-dzih, kwa-kyiah, hah-ngæn keh-sing: ¹⁴ z-ka ng we yiu foh-ky'i; ing-we gyi-lah feh neng-keo wæn ng-go li: teng tsing-dzih nyiing weh-cün-læ z-'eo ng we teh-djôh pao-ing go."

¹² 又等請其來個主顧話：「爾或者備晝飯備夜飯時候，喰得好請朋友，兄弟，親眷，等有銅鈎個鄰舍家。恐怕其拉也請爾儂，介呢爾有報應得着了。¹³ 但是備辦下飯時候，好請窮苦，殘疾，拐腳，瞎眼箇星。¹⁴ 是介爾會有福氣，因爲其拉弗能夠還爾個禮。等正直人活轉來時候爾會得着報應個。」

¹⁵ Zo-k'ah cong-nyiang yiu ih-go nyiing t'ing-meng, ziu teng Yiæ-su wô, "Læ Jing-koh-li ky'üoh væn cü-kwu tao yiu foh-ky'i."

¹⁵ 坐客中央有一個人聽聞，就等耶穌話：「來神國裏喫飯主顧倒有福氣。」

¹⁶ Yiæ-su teng gyi wô, “Yiu ih-go ny ing bæn-leh ih-zih do-tsiu, ts’ing hyü-to ny ing-k’ah: ¹⁷ zo-zih-go z-’eo tao-de, ts’ a gyi-go nu-boh ky’i wô hyiang ts’ing-kæn-go ny ing-k’ah dao, ‘Hao læ-de; pah-yiang tong-si tu be-hao-de.’ ¹⁸ Gyi-lah long-tsong ih-yiang *sing-siang* we-foh-de. Deo-ih-go teng gyi wô, ‘Ngô yiu ih-pæn din ma-kæn, vu-pih-ts iao ky’i k’en-ko-go: ts’ing ng nyün-liang ngô.’ ¹⁹ Yi yiu ih-go wô, ‘Ngô yiu jih-deo ngeo ma-kæn, ngô ky’i s-s-k’en: ts’ing ng nyün-liang ngô.’ ²⁰ Wa-yiu ih-go z-ka wô, ‘Ngô *kōng-kōng* hao-nyih-ko, keh-lah feh neng-keo læ.’ ²¹ Keh-go nu-boh ih tseo-kyü, pô keh-sing z-ken kao-su cü-nying-kô. Cü-nying-kô ziu ô-wông, teng nu-boh wô, ‘Kw’ a tseo tao zing-li-go ka-ka-long-long ky’i, keh-sing gyüong-kw’u, dzæn-dzih, kwa-kyiah, hah-ngæn, tu ling-leh tao dông-deo læ.’ ²² Nu-boh z-ka wô, ‘Cü, tsiao ng-go feng-fu yi-kying tso-hao-de; wa-yiu k’ong-go zo-deo.’ ²³ Cü-nying-kô yi teng nu-boh wô, ‘Ng tseo tao do-lu-zông teng ts’iang-pô-yin, keh-deo *læ-kæn-go* ny ing ngang-k’ô gyi-lah tsing-læ, s-teh ngô oh-lô hao zo-mun. ²⁴ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Keh-pæn zin-deo ts’ing-kæn-go ny ing, ngô ‘ô-væn-go mi-dao ih-go tu feh k’eng peh gyi zông-zông-k’en.”

¹⁶ 耶穌等其話：「有一個人辦了一席大酒，請許多人客。¹⁷ 坐席個時候到了，差其個奴僕去話向請間個人客道：『好來了，百樣東西都備好了。』¹⁸ 其拉攏總一樣心想回覆了。頭一個等其話：

『我有一畝田買間，務必子要去看過個。請爾原諒我。』¹⁹ 又有一個話：『我有十頭牛買間，我去試試看。請爾原諒我。』²⁰ 還有一個是介話：『我剛剛好日過，箇拉弗能夠來。』²¹ 箇個奴僕一走歸，把箇星事幹告訴主人家。主人家就慄惶，等奴僕話：『快走到城裏個街街弄弄去，箇星窮苦，殘疾，拐腳，瞎眼，都領勒到蕩頭來。』²² 奴僕是介話：『主，照爾個吩咐已經做好了，還有空個坐頭。』²³ 主人家又等奴僕話：『爾走到大路上等槍笆沿，箇頭來間個人硬柯其拉進來，使得我屋落好坐滿。』²⁴ 我話向爾拉道，箇班前頭請間個人，我下飯個味道一個都弗肯撥其嚐嚐看。』』

²⁵ YIU ih-do-dziao ny ing teng Yiæ-su dô-kô tseo; Yiæ-su nyin-cün teng gyi-lah wô, ²⁶ “Væn-pah tao Ngô u-dông læ-go cü-kwu, ziah feh pô tia-nyiang, lao-bo, ng-nô, hyüong-di, tsi-me, lin zi-go sing-ming k'en-ky'ing, feh neng-keo tso Ngô-go meng-du. ²⁷ Ping-ts'ia væn-pah feh pe zi jih-z-kô keng Ngô læ-go, yia feh neng-keo tso Ngô meng-du.

²⁵ 有一大潮人等耶穌大家走，耶穌扭轉等其拉話：²⁶ 「凡百到我烏蕩來個主顧，若弗把爹孃，老婆，兒囡，兄弟，姊妹，連自個性命看輕，弗能夠做我個門徒。」²⁷ 並且凡百弗攜自十字架跟我來個，也弗能夠做我門徒。

²⁸ “Ng-lah cong-nyiang jü iao zao ih-go kao-leo, feh yü-sin zo-tæn-lôh p'a gyi-go fi-yüong, læ-tong-go dong-din tao wun-kong keo-de

feh? ²⁹ Sæn-leh di-bun en-hao-ts, 'eo-deo wun-kong-feh-læ, væn-pah k'en-kyin-go cü-kwu *ih k'en* ziu c'ü-siao gyi, z-ka wô, ³⁰ 'Keh-go cü-kwu zao-zao kao-leo, *tsih-yiu* ky'i-deo, feh neng-keo wun-kong.' ³¹ 'Ôh-tsia yiu ih-go koh-wông iao tseo-c'ih teng bih-go koh-wông tang-tsiang, ky'i feh-z sin zo-tæn-lôh siang-liang-hao, 'Ngô ta ih-væn ping, ky'i ti-dih ta nyi-væn ping læ tang ngô cü-kwu, tao-ti tang-leh gyi ko feh?' ³² Ziah feh-z ka, ts'ing dziu-dih wa yün-yün læ-kæn, we ts'a nyi-ning ky'i gyiu-'o. ³³ Z-ka-go, ng-lah kôh-nying ziah feh ky'i-diao zi ih-ts'ih sô yiu-go, feh neng-keo tso Ngô meng-du.

²⁸ 「爾拉中央誰要造一個高樓，弗預先坐帶落派其個費用，來東個銅鈎到完工夠了弗？²⁹ 省勒地盤安好仔，後頭完工弗來，凡百看見個主顧一看就取笑其，是介話：³⁰ 『箇個主顧造造高樓，只有起頭，弗能夠完工。』³¹ 或者有一個國王要走出等別個國王打仗，豈弗是先坐帶落商量好，『我帶一萬兵，去抵敵帶二萬兵來打我主顧，到底打勒其過弗？』³² 若弗是介，趁仇敵還遠遠來間，會差人去求和。³³ 是介個，爾拉各人若弗棄掉自一切所有個，弗能够做我門徒。

³⁴ "Yin z hao tong-si: yin ziah shih-diao gyi 'æn-go mi-dao, wa-yiu soh-si hao long gyi 'æn ni? ³⁵ Jing ky'i üong din m-tso, 'o-leh bi-

feng yia m-tso: *tsih* hao tao-leh nga-deo. Yiu ng-to we t'ing go cü-kwu, kæ t'ing."

³⁴ 「鹽是好東西。鹽若失掉其鹹個味道，還有啥西好弄其鹹呢？³⁵ 純去壅田喫做，和勒肥糞也喫做。只好倒勒外頭。有耳朵會聽個主顧，該聽。」

Lk. XV.

SIU-ZIN-LIANG ny ing teng ze-nying long-tsong tseo-long-læ, t'ing Yiæ-su kōng.² Fah-li-sæ ny ing teng doh-shü-nying s-'ô mao-ün Gyi, wô, "Keh-go Cü-kwu siu-liu ze-nying, teng gyi-lah dô-kô ky'üoh-væn."

收錢糧人等罪人攏總走攏來，聽耶穌講。² 法利賽人等讀書人私下媚怨其，話：「箇個主顧收留罪人，等其拉大家喫飯。」

³ Yiæ-su ziu kōng keh-go pi-fōng peh gyi-lah t'ing, z-ka wô,⁴ "Ng-lah cong-nyiang jü yiu ih-pah-tsah yiang, ziah-z ih-tsah feh-kyin-de, ky'i feh pô keh kyiu-jih kyiu tsah eo gyi-lah læ kw'öng-iæ di-fōng, keh ih-tsah feh-kyin-go ky'i zing gyi djôh ma?⁵ Zing-djôh-ts, ziu hwun-hwun-hyi-hyi kyin-kah-deo pe-ts,⁶ tseo tao oh-li, ziu eo-long beng-yiu, ling-sô-kô, teng gyi-lah wô, 'Ngô keh-tsah feh-kyin-go yiang

keh-tsao zing-djôh-de; hao teng ngô dô-kô hwun-hyi-siang.’⁷ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Yiu ih-go ze-nying we-sing-cün-i, læ t'in-zông we-leh gyi yia we z-ka hwun-hyi, pi we-leh kyiу-jih kyiу hao-vong we-sing-cün-i go tsing-dzih ny ing wa yü-kô hwun-hyi.

³ 耶穌就講箇個比方撥其拉聽，是介話：⁴ 「爾拉中央誰有一百隻羊，若是一隻弗見了，豈弗把箇九十九隻謳其拉來曠野地方，箇一隻弗見個去尋其着嗎？⁵ 尋着仔，就歡歡喜喜肩胛頭揹仔，⁶ 走到屋裏，就謳攏朋友，鄰舍家，等其拉話：『我箇隻弗見個羊箇遭尋着了，好等我大家歡喜相。』⁷ 我話向爾拉道，有一個罪人回心轉意，來天上爲了其也會是介歡喜，比爲了九十九好留回心轉意個正直人還愈加歡喜。

⁸ “Oh-tsia ih-go nyü-nying yiu [1]jih-kw'e ny ing-ts, ziah-z ih-kw'e feh-kyin-de, ky'i feh iao tin-leh lah-coh, sao-sao oh-lô, ts-ts-si-si ky'i zing gyi djôh ma?⁹ Zing-djôh-ts, ziu eo-long gyi nyü-nying-de teng ling-sô-kô, z-ka wô, ‘Keh-kw'e feh-kyin-go ny ing-ts ngô keh-tsao zing-djôh-de; hao teng ngô dô-kô hwun-hyi-siang.’¹⁰ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Yiu ih-go ze-nying we-sing-cün-i, læ Jing-ming-go t'in-s min-zin we-leh gyi yia z-ka hwun-hyi.”

⁸ 「或者一個女人有十塊銀子^[1]，若是一塊弗見了，豈弗要點勒蠟燭，掃掃屋落，仔仔細細去尋其着嗎？⁹ 尋着仔，就謳攏其女

人隊等鄰舍家，是介話：『箇塊弗見個銀子我箇遭尋着了，好等我大家歡喜相。』¹⁰ 我話向爾拉道，有一個罪人回心轉意，來神明個天使面前爲了其也是介歡喜。」

[1] *Dōng-deo wô jih-kw'e nyiing-ts, me-kw'e ih-din djong.* 蕩頭話十塊銀子，每塊一錙重。（原註）

¹¹ *Yiæ-su yi wô, "Yiu ih-go nyiing yiu liang-go ng-ts: ¹² gyi siao-go teng ah-tia wô, 'Tia-tia, ngô meng-veng kæ teh go kô-kyi peh ngô ts.'*
Ah-tia ziu t'i gyi-lah kô-kyi feng-p'ah-k'æ. ¹³ Ko-leh m-kyi nyih, keh siao ng-ts pô kô-kyi long-tsong siu-jih-long, tao yün-yün di-fông c'ih-meng ky'i-de, læ keh-deo yiu-hyi-lông-dông hwô-diao kô-kyi. ¹⁴ Teng long-tsong fi-wun-de, keh-deo di-fông p'ong-djôh do hwông-nyin; gyi ziu m-ky'üoh-yüong. ¹⁵ Ziu tao keh-deo di-fông ih-veng nyiing-kô; keh-veng nyiing-kô ts'a gyi tao zi din-deo ky'i k'en nyi-cü. ¹⁶ M-nying tæn væn peh gyi ky'üoh; iao-siang pô nyi-cü ky'üoh-go tong-si pao-pao du-bi. ¹⁷ Ih-kyi sing-deo-tao, z-ka wô, 'Ngô ah-tia keh-tang yüong-nying væn-liang ky'üoh-ko wa-jiu to; ngô tao læ-tong ngo-sah! ¹⁸ Ngô iao dong-sing tao ah-tia u-dông ky'i, teng gyi wô, Tia-tia, ngô yi-kying teh-ze t'in, læ ng-go min-zin yia jiu ze: ¹⁹ keh-tsao feh hao tsæ sön ng-go ng-ts; tsih tông ngô yüong-nying ka k'en-dæ z-de.' ²⁰ Gyi ziu dong-sing tao ah-tia u-dông ky'i. Lu wa ts'ô jiu-ho, ah-tia k'en-kyin-de, ziu

fah dz-pe-sing, peng-zōng-ky'i, o-leh gyi deo-kying, hyüong-hyüong-cü. ²¹ Ng-ts ziu teng gyi wô, 'Tia-tia, ngô yi-kying teh-ze t'in, læ ng-go min-zin yia yiu ze; keh-tsao feh hao tsæ sön ng-go ng-ts.' ²² Ah-tia teng gyi keh-sing nu-boh wô, 'Keh-gyin ting hao dziang-sæn do-c'ih-læ peh gyi c'ün, ih-go ka-ts ta læ gyi siu-li, 'a c'ün læ gyi kyiah-li. ²³ Wa-yiu keh-tsah công-công-go siao-ngeo ky'in-c'ih-læ sah-ts; ah-lah hao ky'üoh, hao kw'a-weh: ²⁴ ing-we ngô keh-go ng-ts si-ts, yi weh-cün-læ; feh-kyin-ts, yi zing-djöh-de.' Gyi-lah ziu læ-tong kw'a-weh.

¹¹ 耶穌又話：「有一個人有兩個兒子。¹² 其小個等阿爹話：『爹爹，我門份該得個家計撥我仔。』阿爹就替其拉家計分派開。¹³ 過了喰幾日，箇小兒子把家計攏總收拾攏，到遠遠地方出門去了，來箇頭遊戲浪蕩花掉家計。¹⁴ 等攏總費完了，箇頭地方碰着大荒年，其就喰喫用。¹⁵ 就到箇頭地方一份人家，箇份人家差其到自田頭去看泥豬。¹⁶ 嘸人擔飯撥其喫，要想把泥豬喫個東西飽飽肚皮。¹⁷ 一記醒頭到，是介話：『我阿爹箇打傭人飯糧喫過還有多，我倒來東餓煞！¹⁸ 我要動身到阿爹烏蕩去，等其話：爹爹，我已經得罪天，來爾個面前也有罪。¹⁹ 箇遭弗好再算爾個兒子，只當我傭人介看待是了。』²⁰ 其就動身到阿爹烏蕩去。路還差有夥，阿爹看見了，就發慈悲心，奔上去，撲勒其頭頸，嗅嗅嘴。²¹ 兒子就等其話：『爹爹，我已經得罪天，來爾個面前也有罪，箇遭弗好再算爾個兒子。』²² 阿爹等其箇星奴僕話：『箇件頂好長衫駛出來撥其

穿，一個戒指戴來其手裏，鞋穿來其腳裏。²³ 還有箇隻壯壯個小牛牽出來殺仔，阿拉好喫，好快活。²⁴ 因爲我箇個兒子死仔，又活轉來，弗見仔，又尋着了。』其拉就來東快活。

²⁵ “*Keh-go z-’eo do ng-ts din-deo læ-kæn: kyü-læ kw’ɑ tao oh-lô, t’ing-meng dæn-ts’ōng t’iao-vu-go sing-hyiang;* ²⁶ *ziu eo ih-go yüong-nying læ, meng-meng gyi keh z we soh-go z-ken.* ²⁷ *Yüong-nying teng gyi wô, ‘Ng ah-di læ-de; ng-go ah-tia, ing-we tsih gyi tsing-læ ih-ngæn m-mao-bing, keh-lah pô công-công keh-tsah siao-ngeo sah-diao-de.’* ²⁸ *Do ng-ts ông-de, feh k’eng tseo-tsing-ky’i: ah-tia ziu tseo-c’ih-læ, ky’ün-ky’ün gyi.* ²⁹ *Do ng-ts teng ah-tia wô, ‘Ngô voh-z ng to-siao nyin-su de, ih-hyiang m̄-teh feh i ng-go feng-fu; ng dzong-læ m-neh peh ngô ih-tsah siao-yiang, s-teh ngô teng beng-yiu-kô dô-kô kw’ɑ weh-kyi.* ³⁰ *Næn-kæn ng keh-go ng-ts, ng-go kô-kyi peh gyi piao-ts u-dông ky’üoh-mah-de, gyi ih læ, ng tao we-leh gyi sah-diao công-công siao-ngeo.’* ³¹ *Ah-tia teng gyi wô, ‘Ngô ng-ts, ng-noh dziang-t’ong ngô sing-pin læ-tong; z ngô-go tong-si tu z ng-go.* ³² *Ah-lah ing-kæ kw’ɑ weh-kyi hwun-hyi-siang: ing-we ng keh ah-di si-ts, yi weh-cün-læ; feh-kyin-ts, yi zing-djôh-de.”*

²⁵ 「箇個時候大兒子田頭來間。歸來快到屋落，聽聞彈唱跳舞個聲響，²⁶ 就謳一個傭人來，問問其箇是爲啥個事幹。²⁷ 傭人等其

話：『爾阿弟來了，爾個阿爹，因為接其進來一眼嚦毛病，箇拉把壯壯箇隻小牛殺掉了。』²⁸ 大兒子快了，弗肯走進去。阿爹就走出來，勸勸其。²⁹ 大兒子等阿爹話：『我服侍爾多少年數了，一向嚦得弗依爾個吩咐，爾從來嚦得撥我一隻小羊，使得我等朋友家大家快活記。³⁰ 難間爾箇個兒子，爾個家計撥其婊子烏蕩喫沒了，其一來，爾倒爲了其殺掉壯壯小牛。』³¹ 阿爹等其話：『我兒子，爾儂長通我身邊來東，是我個東西都是爾個。³² 阿拉應該快活記歡喜相。因爲爾箇阿弟死仔，又活轉來，弗見仔，又尋着了。』』

Lk. XVI.

Yiæ-su keh-tsao teng meng-du wô, "Ih-veng yiu-lao nyung-kô yiu ih-go pô-tsiang sin-sang; yiu nyung læ kao-su lang-z dao, 'Pô-tsiang sin-sang coh ng kô-kyi læ-tih fi-diao.'² Lang-z ziu eo pô-tsiang sin-sang læ, teng gyi wô, 'Ngô dza-we t'ing-meng ng keh-go z-ken? Keh-tsao ng pô-tsiang sin-sang tso-feh-læ-de; ng kying-siu-go tsiang-moh k'æ peh ngô.'³ Pô-tsiang sin-sang sing-li ziu wô, 'Ngô pô-tsiang-go ky'üih-veng lang-z iao teng ngô kah-diao: dza long-fah? ky'i kang din ngô m-ky'i-lih; ky'i t'ao-væn ngô p'ô wông-k'ong.⁴ Ngô dza tso-fah keh-tsao hyiao-teh-de, hao s-teh ngô pô-tsiang ky'üih-veng kah-diao

‘eo-deo, *nying-kô* we tsih ngô tao gyi-lah oh-li ky‘i.’⁵ Ziu pô ky‘in lang-z go cü-kwu ih-go ih-go eo-long-læ, teng deo-ih-go wô, ‘Ng ky‘in ah-lah lang-z to-siao?’⁶ Gyi wô, ‘Ky‘in yiu, ih-pah-leo.’ *Pô-tsiang sin-sang* teng gyi wô, ‘Ng p‘iao-ts do-ts, kw‘a zo-tæn-lôh sia ng-jih-leo.’⁷ Keh-tsao teng bih-go wô, ‘Ng ky‘in to-siao?’ Gyi wô, ‘Mah, [1]ih-pah-zah.’ Yi teng gyi wô, ‘Ng-go p‘iao-ts do-ts, sia pah-jih-zah.’⁸ Lang-z k‘en-kyin keh feh tsing-dzih-go pô-tsiang sin-sang z-ken tao long-leh ky‘iao, ziu ts‘ing-tsæn gyi: ing-we yin-dzæ z-shü-go nyng, ziah-z kwæn-djôh gyi-zi keh-dæ z-ken, pi kwông-ming-go nyng ky‘iao.

耶穌箇遭等門徒話：「一份有佬人家有一個把賬先生，有人來告訴良士道：『把賬先生給爾家計來的費掉。』」² 良士就謳把賬先生來，等其話：『我咋會聽聞爾箇個事幹？箇遭爾把賬先生做弗來了，爾經手個賬目開撥我。』³ 把賬先生心裏就話：『我把賬個缺分良士要等我革掉。咋弄法？去耕田我嘸氣力，去討飯我怕惶恐。』⁴ 我咋做法箇遭曉得了，好使得我把賬缺分革掉後頭，人家會接我到其拉屋裏去。』⁵ 就把欠良士個主顧一個一個謳攏來，等頭一個話：『爾欠阿拉良士多少？』⁶ 其話：『欠油，一百簍。』把賬先生等其話：『爾票子駄仔，快坐帶落寫五十簍。』⁷ 箇遭等別個話：『爾欠多少？』其話：『麥，一百石^[1]。』又等其話：『爾個票子駄仔，寫八十石。』⁸ 良士看見箇弗正直個把賬先生事幹倒弄

勒巧，就稱讚其。因爲現在時世個人，若是關着其自箇代事幹，比光明個人巧。

[1] Yiu-t'a ny ing ih-zah, Ning-po 'oh-ts s-zah-to. 猶太人一石，寧波斛子四石多。（原註）

⁹ “Ngô wô hyiang ng-lah dao, Keh-sing feh tsing-dzih yüong-dziang go [1]dzæ-veh ng yia hao do-læ kyih-kyiao beng-yiu; s-teh ng-lah si-ts 'eo-deo we ny ing-tsih ng tao üong-yün-go oh-lô ky'i. ¹⁰ Ziah tso ting siao z-ken yiu cong-sing, tso do-do z-ken yia yiu cong-sing; tso ting siao z-ken feh tsing-dzih, tso do-do z-ken yia feh tsing-dzih. ¹¹ Ka-ni, ziah læ feh tsing-dzih-go [1]dzæ-veh ng-lah feh cong-sing, jü we pô tsing-go dzæ-veh t'ôh ng siang-sing? ¹² ziah-z bih-nying-go tong-si ng-lah feh cong-sing, jü we tsiang ng-zi-go tong-si kao-dæ ng-lah? ¹³ M-iyu ih-go yüong-nying neng-keo voh-z liang-go cü-nying-kô: 'ôh-tsia u-su dông-deo, æ-kying keh-deo; 'ôh-tsia ts'ing-gying dông-deo, k'en-ky'ing keh-deo. Jing-ming teng [1]dzæ-veh, ng feh neng-keo tu voh-z.”

⁹ 「我話向爾拉道，箇星弗正直用場個財物^[1]爾也好馱來結交朋友，使得爾拉死仔後頭會迎接爾到永遠個屋落去。¹⁰ 若做頂小事幹有忠心，做大事幹也有忠心；做頂小事幹弗正直，做大事幹也弗正直。¹¹ 介呢，若來弗正直個財物^[1]爾拉弗忠心，誰會把正個

財物託爾相信？¹²若是別人個東西爾拉弗忠心，誰會將爾自個東西交代爾拉？¹³喚有一個傭人能夠服侍兩個主人家。或者惡懥蕩頭，愛敬箇頭；或者親近蕩頭，看輕箇頭。神明等財物^[1]，爾弗能夠都服侍。」

[1] *Peng-veng z-ngæn, Ma-mo-na.* 本文字眼，瑪摩那。（原註）

¹⁴ Keh-sing Fah-li-sæ ny ing z t'en-dzæ-go; t'ing-meng keh-sing yi ang-yi ang shih-wô, ziu lang-siao Gyi.

¹⁴ 箇星法利賽人是貪財個，聽聞箇星樣樣說話，就冷笑其。

¹⁵ *Yiæ-su teng gyi-lah wô*, “Ng-lah læ ny ing-go min-zin zi iao sön z tsing-dzih-go ny ing; dæn-z ng-lah-go sing Jing-ming hyiao-teh-go: ing-we ny ing k'en gyi z dzing-djong-go, dziu Jing-ming k'en-læ z ſe-u-go.¹⁶ Lih-fah teng sin-cü-ny ing-go shih-wô djün-lôh tao Iah-'en z-'eo: dzong-ts'-yi-'eo Jing-koh-go foh-ing djün-k'æ-ky'i, ko-ko ny ing tu læ-thih yüong lih ts'ang-tsing-ky'i.¹⁷ Iao lih-fah ky'üih ih-tin, wa-z t'in-di fi-diao yüong-yi.¹⁸ Væn-pah li-diao zi-go lao-nyüing, ky'i c'ü bih-go lao-nyüing, keh z tso kæn-ying z-ken: væn-pah ky'i c'ü li-diao-go lao-nyüing, yia z tso kæn-ying.

¹⁵ 耶穌等其拉話：「爾拉來人個面前自要算是正直個人，但是爾拉個心神明曉得個。因爲人看其是鄭重個，就神明看來是穢污個。¹⁶ 律法等先知人個說話傳落到約翰時候。從此以後神國個福音

傳開去，個個人都來的用力撐進去。¹⁷ 要律法缺一點，還是天地廢掉容易。¹⁸ 凡百離掉自個老嫗，去娶別個老嫗，箇是做姦淫事幹。凡百去娶離掉個老嫗，也是做姦淫。

¹⁹ “Yiu ih-go yiu-lao, c'ün pao-læn dön teng si mô-pu i-zōng, nyih-nyih ky'üoh-leh shæ-wô. ²⁰ Yiu ih-go gyüong-nying, ming-z kyiao-leh Lah-sah-lu, weng-sing sang ts'ōng, peh nyding-kô en-leh yiu-lao meng-k'eo, ²¹ keh yiu-lao-go coh-teng tih-lôh-go ling-se iao-siang do-læ ky'üoh; wa-yiu wun-kyi tseo-læ t'in-t'in gyi-go ts'ōng. ²² 'Eo-deo keh gyüong-nying si-de, peh t'in-s bao-leh-ky'i fōng-leh Üô-pah-lah-hen-go hyüong-kwun-deo: keh yiu-lao yia si-de, en-tsōng-hao. ²³ Læ ing-s-li ky'üoh-kw'u z-'eo, ngæn-tsing dæ-ky'i, yün-yün k'en-kyin Üô-pah-lah-hen, wa-yiu Lah-sah-lu læ gyi hyüong-kwun-deo læ-tih. ²⁴ Gyi ziu wæ-wæ eo-ky'i-læ, z-ka wô, ‘Tsu-tsang Üô-pah-lah-hen, k'o-lin ngô, ts'a Lah-sah-lu pô ts-deo-tsin ūeng-tin shü peh ngô zih-deo hao lang-ing-kyi; ing-we dōng-deo ho-yin cong-nyiang ngô kw'u-feh-ko.’ ²⁵ Üô-pah-lah-hen z-ka wô, ‘Ng-seng, ng kæ kyi-teh ng-go hao-c'ü weh-zin yi-kying ziu-ko, Lah-sah-lu næn-deo yia ziu-ko: næn-kæn gyi en-ŵeng, ng ky'üoh-kw'u-de. ²⁶ Feh tæn-tsih z-ka, ng-lah teng ah-lah kah-k'æ yiu ih-da do-do k'ang zao-dzing-liao: s-teh læ dōng-pin go ziah iao tseo-ko ng-lah keh-pin ky'i, feh neng-keo; læ keh-pin go yia feh neng-keo tseo-ko dōng-pin læ.’ ²⁷ Gyi ziu wô, ‘Ka-ni, gyiu ng tsu-

tsong ts'a Lah-sah-lu tao ah-lah ah-tia oh-li ky'i; ²⁸ ing-we ngô yiu ng-go hyüong-di læ-kæn; eo *Lah-sah-lu* hao ky'i ky'ün-ky'ün gyi-lah, sæn-leh gyi-lah yia tao döng-deo ky'üoh-kw'u-go di-föng læ.' ²⁹ Üô-pah-lah-hen teng gyi wô, 'Gyi-lah yiu Mo-si teng sin-cü-nying; hao t'ing gyi-lah ky'ün.' ³⁰ Gyi z-ka wô, 'Tsu-tsang Üô-pah-lah-hen, fæ z-ka; ziah-z si-nying cong-nyiang yiu ih-go tao gyi-lah u-döng ky'i, gyi-lah pih-ding k'eng we-sing-cün-i.' ³¹ Üô-pah-lah-hen teng gyi wô, 'Feh k'eng t'ing Mo-si teng sin-cü-nying, ziu-z si-nying tsæ weh-cün-læ, yia feh k'eng t'ing gyi ky'ün.'"

¹⁹ 「有一個有佬，穿寶藍緞等細麻布衣裳，日日喫勒奢華。²⁰ 有一個窮人，名字叫勒拉撒路，渾身生瘡，撥人家安勒有佬門口，²¹ 箇有佬個桌凳跌落個零碎要想馱來喫，還有黃狗走來舔舔其個瘡。²² 後頭箇窮人死了，不天使抱勒去放勒亞伯拉罕個胸腕頭。箇有佬也死了，安葬好。²³ 來陰司裏喫苦時候，眼睛抬起，遠遠看見亞伯拉罕，還有拉撒路來其胸腕頭來的。²⁴ 其就懷懷謳起來，是介話：『祖宗亞伯拉罕，可憐我，差拉撒路把指頭尖搵點水撥我舌頭好冷陰記，因為蕩頭火焰中央我苦弗過。』²⁵ 亞伯拉罕是介話：『兒孫，爾該記得爾個好處活前已經受過，拉撒路難頭也受過。難間其安穩，爾喫苦了。²⁶ 弗單只是介，爾拉等阿拉隔開有一埭大大坑造成了。使得來蕩邊個若要走過爾拉箇邊去，弗能夠，來箇邊個也弗能夠走過蕩邊來。』²⁷ 其就話：『介呢，求爾祖宗差拉撒路到

阿拉阿爹屋裏去，²⁸ 因爲我有五個兄弟來間，謳拉撒路好去勸勸其拉，省勒其拉也到蕩頭喫苦個地方來。』²⁹ 亞伯拉罕等其話：『其拉有摩西等先知人，好聽其拉勸。』³⁰ 其是介話：『祖宗亞伯拉罕，麁是介，若是死人中央有一個到其拉烏蕩去，其拉必定肯回心轉意。』³¹ 亞伯拉罕等其話：『弗肯聽摩西等先知人，就是死人再活轉來，也弗肯聽其勸。』』

Lk. XVII.

Keh-tsao Yia-su teng meng-du wô, “Ta-li nying pæn-tih go z-ken tsæ-ve m-neh-go: dæn-z long-c’ih-læ cü-kwu yiu ‘o-se! ² Ta-li keh-sing siao meng-du cong-nyiang ih-go pæn-tih, wa-z yüong mo-zōng-zeng kwô læ. gyi-go deo-kying tiu-lôh hæ-li, ka-go ying-vah ky’ing-k’o. ³ Ng-lah zi yüong kwu-djôh. Ng-go? hyüong-di ziah yiu teh-ze ng, hao sô-we gyi; ziah-z we-sing-cün-i-de, hao nyiao gyi. ⁴ Ih-nyih li-hyiang ziah yiu ts’ih-tsao teh-ze ng-noh, keh nyih li-deo yia ts’ih-tsao tseo-cün-læ, teng ng wô, ‘Ngô we-sing-cün-i-de;’ ng ky’iah-leh nyiao gyi.”

箇遭耶穌等門徒話：「帶累人撔跌個事幹再讐喰得個，但是弄出來主顧有禍祟！² 帶累箇星小門徒中央一個撔跌，還是用磨上層掛來其個頭頸丟落海裏，介個刑罰輕可。³ 爾拉自用顧着。爾個兄

弟若有得罪爾，好赦回其，若是回心轉意了，好饒其。⁴一日裏向若有七遭得罪爾儂，箇日裏頭也七遭走轉來，等爾話：『我回心轉意了。』爾卻勒饒其。』

⁵ S-du teng Cü wô, “Gyiu Ng kô-ts’eo ah-lah siang-sing-go sing.”⁶ Cü ziu wô, “Ng-lah ziah yiu siang-sing-go sing ziang ih-lih ka-ts’æ-ts, ziu hao teng keh-cü fong-jü wô, ‘Keng-deo bah-ky’i, cong-leh hæ-li; gyi ziu we i ng.⁷ Ng-lah ziah yiu nu-boh læ-kæn kang din, ‘ôh-tsia læ-kæn k’en yiang, dzong din-deo ih kyü-læ, jü we teng gyi wô, ‘Ng mô-zöng zo-leh ky’üoh?’⁸ Ky’i feh-z teng gyi wô, ‘Ngô-go ’ô-væn sin behao; ngô læ-tong ky’üoh læ-tong hah-go z-’eo, ng kyiao-sing-ta kyi-ts læ z-’eo-tong; ‘eo-deo ng-zi hao ky’i ky’üoh ky’i hah?’⁹ Keh-go nu-boh tsiao gyi feng-fu tso, we ko-zia gyi feh? Ngô ts’eng-ts’eng ve-go.¹⁰ Z-ka-go, ng-lah ziu-z yiang-yiang feng-fu-go z-ken tso-hao, yia kæ zi wô, ‘Ah-lah z m-yüong-go nu-boh; tso-ko-go z-ken peh-ko z meng-veng ing-kæ tso-go.’”

⁵ 使徒等主話：「求爾加湊阿拉相信個心。」⁶ 主就話：「爾拉若有相信個心像一粒芥菜子，就好等箇株楓樹話：『根頭拔起，種勒海裏。』其就會依爾。⁷ 爾拉若有奴僕來間耕田，或者來間看羊，從田頭一歸來，誰會等其話：『爾馬上坐勒喫？』⁸ 豈弗是等其話：『我個下飯先備好，我來東喫來東喝個時候，爾繳身帶繫仔

來侍候東，後頭爾自好去喫去喝？』⁹ 箇個奴僕照其吩咐做，會過謝其弗？我忖忖躰個。¹⁰ 是介個，爾拉就是樣樣吩咐個事幹做好，也該自話：『阿拉是喰用個奴僕，做過個事幹不過是門份應該做個。』』

¹¹ YLÆ-SU tao Yiæ-lu-sah-leng ky‘i, tseo-ko Sah-mô-li-üô teng Kyüô-li-li kao-ka di-fông. ¹² Tseo-tsing ih-go hyiang-ts‘eng, ziu p‘ong-kyin jih-go sang da-mô-fong cü-kwu, z yün-yün lih-kæn: ¹³ gyi-lah hyiang-hyang wô, “Yiæ-su, Fu-ts, k‘o-lin ah-lah.” ¹⁴ Yiæ-su ih k‘en-kyin teng gyi-lah wô, “Ng-lah ky‘i, peh keh-sing tsi-s k‘en ih-k‘en.” Gyi-lah tsing-hao ky‘i-go z-‘eo ziu ken-zing-de. ¹⁵ Nen-cong ih-go nyding, teh-cü zi-go bing hao-de, tao-tseo-cün, hyiang-hyang tsæn-me Jing-ming; ¹⁶ boh-tao Yiæ-su kyiah-‘ô, zia-zia Gyi: keh-go nyding tao wa z Sah-mô-li-üô nyding. ¹⁷ Yiæ-su zi k‘æ k‘eo, wô, “Ky‘i feh-z ‘o-jih-go i ken-zing-de? keh kyiu-go-den læ ‘ah-li? ¹⁸ Tsih k‘en-kyin keh-go nga-koh-nyding cün-læ kwe yüong-wô peh Jing-ming.” ¹⁹ Ziu teng keh-go nyding wô, “Bô-ky‘i-læ, hao ky‘i-de: z ng siang-sing-go sing kyiu ng go.”

¹¹ 耶穌到耶路撒冷去，走過撒瑪利亞等加利利交界地方。¹² 走進一個鄉村，就碰見十個生大麻瘋主顧，是遠遠立間。¹³ 其拉響話：「耶穌，夫子，可憐阿拉。」¹⁴ 耶穌一看見等其拉話：「爾拉

去，撥箇星祭司看一看。」其拉正好去個時候就乾淨了。¹⁵ 內中一個人，得知自個病好了，倒走轉，響響讚美神明，¹⁶ 伏倒耶穌腳下，謝謝其。箇個人倒還是撒瑪利亞人。¹⁷ 耶穌自開口，話：「豈弗是和十個醫乾淨了？箇九個頭來何裏？」¹⁸ 只看見箇個外國人轉來歸榮華撥神明。」¹⁹ 就等箇個人話：「爬起來，好去了。是爾相信個心救爾個。」

²⁰ FAH-LI-SÆ nying meng Yiæ-su, Jing-ming-go koh kyi-z hao læ. Gyi we-teh gyi-lah wô, “Jing-ming-go koh læ, ^[1]feh-z nying k'en-leh-kyin-go: ²¹ yia tsæ-ve wô, ‘Læ dōng-deo!’ ‘ôh-tsia, ‘Læ keh-deo!’ ing-we Jing-ming-go koh ziu ^[2]læ ng-lah-go cong-nyiang.”

²⁰ 法利賽人問耶穌，神明個國幾時好來。其回答其拉話：「神明個國來，弗是人看勒見個^[1]。²¹ 也再嬪話：『來蕩頭！』或者，『來箇頭！』因為神明個國就來爾拉個中央^[2]。」

[1] ‘Ôh wô, feh-z tsiao-liao-tong hao k'en-kyin-go. 或話，弗是照料東好看見個。（原註）

[2] Yiu-teh fæn, læ ng-lah sing-li. 有得翻，來爾拉心裏。（原註）

²² Wa-yiu teng meng-du wô, “Tsiang-læ yiu z-'eo læ-gyi, ng-lah iaو-siang k'en-kyin Nying-go Ng-ts-go nyih-ts ka ih-nyih, yia feh neng-keo. ²³ Nying-kô we teng ng-lah wô, ‘Gyi dōng-deo læ-tong;’ ‘ôh-tsia wô, ‘Keh-deo læ-kæn:’ m-nao tseo-c'ih, m-nao keng gyi-lah ky'i. ²⁴

Ing-we tsing-ziang sin-din dzong t'in dōng-pin fah-c'ih-læ, we liang-ko tao t'in keh-pin, Nying-go Ng-ts z-'eo ih tao, Gyi yia we z-ka-go.²⁵ Dæn-z Gyi pih iao sin ziu hyü-to kw'u-næn, peh yin-dzæ keh-dænying ky'i-diao.²⁶ Tsing-ziang Nô-üô z-'eo-go z-ken, læ Nying-go Ng-ts z-'eo yia we z-ka-go.²⁷ Ing-we Nô-üô z-'eo gyi-lah tu læ-tih ky'üoh læ-tih hah, c'ü-tsing kô-c'ih, ih-dzih tao Nô-üô tseo-tsing fông-jün keh nyih, ziu 'ong-shü-fæn-tsiang, nying ih-ts'ih tu mih-diao.²⁸ Yi ziang Lo-teh z-'eo, keh-sing nying tu ky'üoh-go ky'üoh, hah-go hah, matsing-go ma-tsing, ma-c'ih-go ma-c'ih, cong-din-go cong din, ky'i-oh-go ky'i oh:²⁹ tao Lo-teh dzong Sô-to-mô tseo-c'ih keh-go nyih-ts, ho teng liu-wông dzong t'in lôh-lôh-læ, nying ih-ts'ih tu mih-diao.³⁰ Læ Nying-go Ng-ts hyin-c'ih-læ-go z-'eo yia z-ka-go.³¹ Keh nyih yiu nying læ oh-teng go, gyi-go siu-yüong-kô-sang læ oh-lô li-deo, gyi m-nao tseo-lôh ky'i do; yiu nying læ din-deo læ-kæn-go, yia m-nao tseo-kyü-læ.³² Lo-teh lao-nyüing-go z-ken, ng-lah iao kyi-teh-kyi.³³ Væn-pah iao pao-djün zi sing-ming cü-kwu, *fæn-cün* we sông-diao gyi; væn-pah *k'eng* sông-diao sing-ming cü-kwu, fæn-cün we pao-djün gyi.³⁴ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Keh ih-yia yiu liang-go nying tso min-zông *kw'eng-tih*; ih-go we siu-leh-ky'i, ih-go we dzing-lôh-tong.³⁵ Yiu liang-go nyü-nying bing-ba ky'in mo; ih-go we siu-leh-ky'i, ih-go we

dzing-lôh-tong.³⁶ [1]Yiu liang-go nying læ din-deo læ-kæn; ih-go we siu-leh-ky'i, ih-go we dzing-lôh-tong."

²² 還有等門徒話：「將來有時候來其，爾拉要想看見人個兒子個日子介一日，也弗能夠。²³ 人家會等爾拉話：『其蕩頭來東。』或者話：『箇頭來間。』喰得好走出，喰得好跟其拉去。²⁴ 因爲正像閃電從天蕩邊發出來，會亮過到天箇邊，人個兒子時候一到，其也會是介個。²⁵ 但是其必要先受許多苦難，撥現在箇代人棄掉。²⁶ 正像挪亞時候個事幹，來人個兒子時候也會是介個。²⁷ 因爲挪亞時候其拉都來的喫來的喝，娶進嫁出，一直到挪亞走進方船箇日，就洪水氾漲，人一切都滅掉。²⁸ 又像羅得時候，箇星人都喫個喫，喝個喝，買進個買進，賣出個賣出，種田個種田，起屋個起屋。²⁹ 到羅得從所多瑪走出箇個日子，火等硫礦從天落落來，人一切都滅掉。³⁰ 來人個兒子顯出來個時候也是介個。³¹ 箇日有人來屋頂個，其個手用家生來屋落裏頭，其喰得好走落去駛，有人來田頭來間個，也喰得好走歸來。³² 羅得老嬤個事幹，爾拉要記得記。³³ 凡百要保全性命主顧，反轉會喪掉其；凡百肯喪掉性命主顧，反轉會保全其。³⁴ 我話向爾拉道，箇一夜有兩個人做眠牀睏的；一個會收勒去，一個會剩落東。³⁵ 有兩個女人並排牽磨；一個會收勒去，一個會剩落東。³⁶ 有兩個人來田頭來間；一個會收勒去，一個會剩落東。^[1]」

[1] Keh 36 tsih, yiu-sing iao-kying kwu-kyün-li m̄-teh-go. 簡 36 節，有星要緊古卷裏喺得個。（原註）

³⁷ Meng-du we-teh Gyi, wô, “Cü, læ ‘ah-li yiu keh-go z-ken?’” Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Z s-siu læ ‘ah-li, lao-ing yia we jü-long tao ‘ah-li.”

³⁷ 門徒回答其，話：「主，來何裏有箇個事幹？」耶穌等其拉話：「是屍首來何裏，老鷹也會聚攏到何裏。」

Lk. XVIII.

Yiæ-su ts-tin ny ing tōng-kæ djōng-djōng tao-kao m-nao yiæ-dæ, ziu kōng ih-go pi-fōng peh gyi-lah t'ing, z-ka wô,² “Ih-go zing-li yiu ih-go li-ying-t'ing, feh p'ô-gyü Jing-ming, yia feh ts'iu-ts'æ ny ing.³ Keh-go zing-li yiu ih-go kwu-sōng lao-nyüing, gyi tseo-læ teng kwun wô, ‘Gyiu ng sing ngô ün, kyi u ngô c'ih ün-kô-go siu-li.’⁴ Kwun yiu liang nyih feh k'eng: ‘eo-deo ts'eng-ts'eng, z-ka wô, ‘Ngô se-tsih feh p'ô-gyü Jing-ming, feh ts'iu-ts'æ ny ing;⁵ dæn-z keh-go kwu-sōng lao-nyüing coh-kwun læ lo-so ngô, ngô teng gyi sing ming-bah, sæn-leh gyi dziang-t'ong læ ka ts'ao-nao ngô.’”⁶ Cü ziu wô, “Ng-lah ts'ia t'ing keh feh tsing-dzih-go li-ying-t'ing kōng-go shih-wô:⁷ ka-ni, Jing-ming kæn-dzeh-go pah-sing, nyih-nyih yia-yia wæ-wæ gyiu Gyi, Gyi ziu-z

tæn-kôh, næn-dao tao-ti feh sing gyi ün ma? ⁸ Ngô wô hyiang ng-lah
dao, Jing-ming pih-ding kw'a-kw'a teng gyi sing ming-bah. Dæn-z
Nying-go Ng-ts læ, næn-dao we k'en-kyin shü-kæn-zōng yiu siang-
sing-go sing ma?"

耶穌指點人當該常常禱告喚得好懈怠，就講一個比方撥其拉
聽，是介話：²「一個城裏有一個理刑廳，弗怕懼神明，也弗歎睬
人。³箇個城裏有一個孤孀老嫗，其走來等官話：『求爾申我冤，
救我出冤家個手裏。』」⁴官有兩日弗肯。後頭忖忖，是介話：『我
雖即弗怕懼神明，弗歎睬人，⁵但是箇個孤孀老嫗只管來囉唆我，
我等其申明白，省勒其長通來介吵鬧我。』」⁶主就話：「爾拉且
聽箇弗正直個理刑廳講個說話。⁷介呢，神明揀擇個百姓，日日夜
夜懷求其，其就是耽擱，難道到底弗申其冤嗎？⁸我話向爾拉
道，神明必定快快等其申明白。但是人個兒子來，難道會看見世間
上有相信個心嗎？」

⁹ Yiæ-su k'en-kyin yiu-sing zi sön zi z tsing-dzih-go, k'en bih-nying feh-ky'i, ziu kóng keh-go pi-fông peh gyi-lah t'ing: ¹⁰ "Yiu liang-go ny ing tseo-zōng sing-din-li ky'i tao-kao; ih-go z Fah-li-sæ ny ing, ih-go z siu-zin-liang ny ing. ¹¹ Keh Fah-li-sæ ny ing lih-ts, s-'ô læ-tih tao-kao, z-ka wô, "Jing-ming, ngô zia-zia Ng, ngô yi feh ziang bih-nying tso ts'iang-deh, feh kong-dao, kæn-ying z-ken, yia feh ziang keh siu-

zin-liang ny ing ka.¹² Me ih-go li-pa, ngô yiu liang-tsao kying-zih; z ngô yiu-go tong-si, jih-kwu li-deo tseng-ky'i ih-kwu.'¹³ Keh siu-zin-liang ny ing yün-yün lih-ts, ngæn-tsing tu feh ken dæ-ky'i hyiang-djôh t'in, tsih we hyüong-kwun-deo k'ao-k'ao, z-ka wô, 'Jing-ming ô! k'o-lin ngô væn-ze-go ny ing.'¹⁴ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Keh-go siu-zin-liang ny ing kyü-ky'i, pi keh-go Fah-li-sæ ny ing wa-z gyi sön tsing-dzih-go: ing-we væn-pah zi sing-zông tso kao go, pih-ding kông gyi lôh tso ti; zi kông-lôh tso ti go, pih-ding sing gyi zông tso kao."

⁹ 耶穌看見有星自算自是正直個，看別人弗起，就講箇個比方撥其拉聽：¹⁰ 「有兩個人走上聖殿裏去禱告，一個是法利賽人，一個是收錢糧人。¹¹ 箇法利賽人立仔，私下來的禱告，是介話：『神明，我謝謝爾，我又弗像別人做搶奪，弗公道，姦淫事幹，也弗像箇收錢糧人介。¹² 每一個禮拜，我有兩遭禁食，是我有個東西，十股裏頭尊起一股。』¹³ 箇收錢糧人遠遠立仔，眼睛都弗敢抬起向着天，只會胸腕頭敲敲，是介話：『神明哦！可憐我犯罪個人。』¹⁴ 我話向爾拉道，箇個收錢糧人歸去，比箇個法利賽人還是其算正直個。因為凡百自升上做高個，必定降其落做低；自降落做低個，必定升其上做高。」

¹⁵ YIU-SING ny ing bao-leh na-hwun tao Yiæ-su u-sen læ, iao Gyi siu en-en gyi-lah: meng-du k'en-kyin, heng gyi-lah. ¹⁶ Yiæ-su eo gyi-

lah long-læ, z-ka wô, “Hao peh keh-sing siao-nying tao Ngô u-sen læ; m-nao tsu-djü gyi-lah: ing-we keh-cong-ka nyng, Jing-koh z gyi-lah-go.¹⁷ Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Væn-pah feh keng ziang siao-nying ka tsih-ziu Jing-ming-go koh, feh neng-keo tseo-tsing-ky’i.”

¹⁵ 有星人抱勒奶花到耶穌烏碎來，要其手按按其拉。門徒看見，狠其拉。¹⁶ 耶穌謳其拉攏來，是介話：「好撥箇星小人到我烏碎來，喰得好阻住其拉。因爲箇種介人，神國是其拉個。¹⁷ 我真話向爾拉道，凡百弗跟像小人介接受神明個國，弗能夠走進去。」

¹⁸ YIU ih-go kwun meng-meng Yiæ-su, z-ka wô, “Hao Sin-sang, ngô kæ dza tso-fah hao teh-djôh üong-yün weh-ming?”¹⁹ Yiæ-su teng gyi wô, “Dza-we ts’ing-hwu Ngô z hao ni? hao-go cü-kwu z m-neh-go, tsih-yiu Ih-we, ziu-z Jing-ming.²⁰ Keh-sing lih-fah ng hyiao-teh-go, ziu-z, ‘Ng feh-k’o kæn-ying,’ ‘Feh-k’o sah nyng,’ ‘Feh-k’o t’eo-dao,’ ‘Feh-k’o hwông-kao nyng-kô,’ ‘Yüong kying-djong ng-go vu-meo.’ [C. 20. 12–16.]”²¹ Gyi z-ka wô, “Keh-sing ngô long-tsong dzong siao kwu-djôh-go.”²² Yiæ-su t’ing-meng keh-sing shih-wô, teng gyi wô, “Ng wa ky’üih ih-yiang: ng sô yiu-go tong-si t’ong ky’i ma-diao, feng peh gyüong-nying, ka-ni ng yiu dzæ-veh læ t’in-zông; ping-ts’ia hao læ keng Ngô.” Gyi t’ing-meng keh-go shih-wô, do-nyiang iu-meng; ing-we z do yiu-lao.

¹⁸ 有一個官問耶穌，是介話：「好先生，我該咋做法好得着永遠活命？」¹⁹ 耶穌等其話：「咋會稱呼我是好呢？好個主顧是喰得個，只有一位，就是神明。²⁰ 箇星律法爾曉得個，就是：『爾弗可姦淫』『弗可殺人』『弗可偷盜』『弗可謊告人家』『用敬重爾個父母』[C. 20. 12–16.]」²¹ 其是介話：「箇星我攏總從小顧着個。」²² 耶穌聽聞箇星說話，等其話：「爾還缺一樣。爾所有個東西統去賣掉，分撥窮人，介呢爾有財物來天上，並且好來跟我。」其聽聞箇個說話，大樣憂悶，因爲自大有佬。

²⁴ Yiæ-su k'en-kyin gyi ka iu-meng, ziu wô, “Yiu kô-kyi cü-kwu tseo-tsing Jing-ming-go koh, dza næn! ²⁵ Loh-do c'ün-ko tsing-ngæn, pi yiu-lao tseo-tsing Jing-ming-go koh, wa-z gyi yüong-yi.”

²⁴ 耶穌看見其介憂悶，就話：「有家計主顧走進神明個國，咋難！²⁵ 駱駝穿過針眼，比有佬走進神明個國，還是其容易。」

Keh-sing t'ing-tong-go ny ing ziu wô, “Ka-ni, jü neng-keo teh-djôh kyiu?”²⁷ Yiæ-su wô, “Nying tso-feh-læ z-ken, Jing-ming z we tso-go.”

箇星聽懂個人就話：「介呢，誰能夠得着救？」²⁷ 耶穌話：「人做弗來事幹，神明是會做個。」

²⁸ Pe-teh wô, “Ah-lah z yiang-yiang ky'i-diao-ts, keng-leh Ng.”²⁹ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ngô tsing wô hyiang ng-lah dao, Væn-pah ny ing we-leh Jing-ming-go koh ky'i-diao oh-yü, do-nying, hyüong-di,

lao-bo, ng-nô; ³⁰ wô, kying-si feh teh-djôh hyü-to be-su, 'ô-si feh teh-djôh üong-yün weh-ming, ka tsæ m-neh-go."

²⁸ 彼得話：「阿拉是樣樣棄掉仔，跟勒爾。」²⁹ 耶穌等其拉話：「我真話向爾拉道，凡百人爲了神明個國棄掉屋宇，大人，兄弟，老婆，兒囡，³⁰ 話，今世弗得着許多倍數，下世弗得着永遠活命，介再嚦得個。」

³¹ YIÆ-SU eo keh jih-nyi-go tao Zi sing-pin læ, teng gyi-lah wô, "Ah-lah keh-tsao zōng Yiæ-lu-sah-leng ky'i; z keh-sing sin-cü-nying sia-lôh ts-tin Nying-go Ng-ts go shih-wô, tu pih-ding we ing-nyiæn. ³² Gyi we song-ky'i peh bih-koh-nying, peh gyi-lah hyi-long Gyi, tsao-t'ah Gyi, zæn-t'u t'u Gyi, ³³ ping-ts'ia pin-ts tang Gyi, long-sah Gyi; tao di-sæn nyih yi we weh-cün-læ." ³⁴ Keh-sing z-ken meng-du ih-yiang tu feh tong; keh-go shih-wô læ gyi-lah-go min-zin wa z en-dzōng-go, Gyi kông-c'ih-læ z-ken gyi-lah yia feh ming-bah.

³¹ 耶穌謳箇十二個到自身邊來，等其拉話：「阿拉箇遭上耶路撒冷去，是箇星先知人寫落指點人個兒子個說話，都必定會應驗。

³² 其會送去撥別國人，撥其拉戲弄其，糟蹋其，饑唾吐其，³³ 並且鞭子打其，弄煞其，到第三日又會活轉來。」³⁴ 箇星事幹門徒一樣都弗懂，箇個說話來其拉個面前還是暗藏個，其講出來事幹其拉也弗明白。

³⁵ YIÆ-SU kw'a tao Yiæ-li-ko z-'eo, yiu ih-go hah-ts lu pin-yin zo-ts læ-kæn t'ao-væn: ³⁶ t'ing-meng ih-dziao ny ing tseo-ko, meng-meng keh soh-go z-ken. ³⁷ Gyi-lah wô hyiang gyi dao, "Z Nô-sah-leh-go Yiæ-su tseo-ko." ³⁸ Hah-ts ziu wæ-wæ eo-ky'i-læ, wô, "Da-bih-go 'Eo-dæ, Yiæ-su, k'o-lin ngô." ³⁹ Zin-deo tseo-go cü-kwu heng gyi, eo gyi m-nao hyiang: gyi fæn-cün veng-nga eo-leh hyiang, wô, "Da-bih-go 'Eo-dæ, k'o-lin ngô." ⁴⁰ Yiæ-su lih-lôh, feng-fu gyi-lah tông gyi ko-læ: tseo-long-læ, Yiæ-su meng gyi, z-ka wô, ⁴¹ "Iao Ngô teng ng tso soh-si?" Gyi wô, "Cü, iao peh ngô k'en-kyin." ⁴² Yiæ-su teng gyi wô, "Hao k'en-kyin-de: z ng siang-sing-go sing [1]kyiu ng go." ⁴³ Hah-ts mô-zōng ziu k'en-kyin, keng-leh Yiæ-su ky'i-de, i-lu ts'ing-tsæn Jing-ming: cong pah-sing k'en-kyin yia tsæn-me Jing-ming.

³⁵ 耶穌快到耶利哥時候，有一個瞎子路邊沿坐仔來間討飯。³⁶ 聽聞一潮人走過，問問箇啥個事幹。³⁷ 其拉話向其道：「是拿撒勒個耶穌走過。」³⁸ 瞎子就懷懷謳起來，話：「大闢個後代，耶穌，可憐我。」³⁹ 前頭走個主顧狠其，謳其嚥得好響。其反轉分外謳勒響，話：「大闢個後代，可憐我。」⁴⁰ 耶穌立落，吩咐其拉擋其過來。走攏來，耶穌問其，是介話：⁴¹ 「要我等爾做啥西？」其話：「主，要撥我看見。」⁴² 耶穌等其話：「好看見了。是爾相信個心救爾個^[1]。」⁴³ 瞎子馬上就看見，跟勒耶穌去了，依路稱讚神明。衆百姓看見也讚美神明。

[1] 'Ôh wô, i ng hao. 或話，醫爾好。（原註）

Lk. XIX.

*Yiæ-su tsing-leh Yiæ-li-ko, c'ün-dzing læ-tong tseo-go z-'eo,*² *yiuh-go ny ing ming-z kyiao-leh Sah-kæ, tso siu-zin-liang-go deo-nao, yi z yiu-lao;*³ *iao-siang k'en-k'en Yiæ-su z dza-siang-mao ny ing: ing-we ny ing yi to, gyi-zi yi a-a-ko, k'en-k'en k'en-feh-kyin.*⁴ *Ziu peng-zōng-zin, hyih-zōng ih-cü fong-jü-li, iao-siang k'en Gyi ih-k'en: ing-we keh-da lu Yiæ-su iao tseo-ko-go.*⁵ *Yiæ-su tseo tao keh-t'ah u-dōng, deo dæ-ky'i k'en-kyin gyi, teng gyi wô, "Sah-kæ, kw'a tseo-lôh-læ; Ngô kyih-mih-ts z iao deng læ ng-go oh-li."*⁶ *Sah-kæ ziu kw'a-kw'a lôh-læ, hwun-hwun-hyi-hyi ny ing-tsih Gyi ky'i.*

耶穌進勒耶利哥，穿城來東走個時候，² 有一個人名字叫勒撒該，做收錢糧個頭腦，又是有佬，³ 要想看看耶穌是咋相貌人。因爲人又多，其自又矮矮個，看看看弗見。⁴ 就奔上前，歇上一株楓樹裏，要想看其一看。因爲箇埭路耶穌要走過個。⁵ 耶穌走到箇墳烏蕩，頭抬起看見其，等其話：「撒該，快走落來，我今末仔是要庵來爾個屋裏。」⁶ 撒該就快快落來，歡歡喜喜迎接其去。

⁷ Cong-nying ih k'en-kyin, s-'ô mao-ün Yiæ-su, wô, "Gyi tseotsing ze-nying oh-li ky'i soh-yia." ⁸ Sah-kæ lih-ts, teng Cü wô, "Cü, ngô kô-kyi ih-pun feng peh gyüong-nying; ziah yiu hwông-kao soh-tsô nyng-kô kæn, ngô kô sæn be wæn gyi." ⁹ Yiæ-su teng gyi wô, "Kyih-mih dông-deo ih-kô nyng yiu kyiu-sing; ing-we gyi-zi yia z Üô-pah-lah-hen-go 'eo-dæ. ¹⁰ Ing-we Nying-go Ng-ts z deh-we læ zing læ kyiu keh-sing shih-diao-kæn-go."

⁷ 衆人一看見，私下媚怨耶穌，話：「其走進罪人屋裏去宿夜。」⁸ 撒該立仔，等主話：「主，我家計一半分撥窮人，若有謊告索詐人家間，我加三倍還其。」⁹ 耶穌等其話：「今末蕩頭一家人有救星，因爲其自也是亞伯拉罕個後代。¹⁰ 因爲人個兒子是特爲來尋來救箇星失掉間個。」

¹¹ Yiæ-su yi-kying teng Yiæ-lu-sah-leng siang-gying, cong-nying ts'eng-ts'eng Jing-ming-go koh ziu iao hyin-c'ih-læ, keh-lah gyi-lah wa t'ing-tong z-'eo, Yiæ-su ling-nga kông ih-go pi-fông: Gyi wô,

¹¹ 耶穌已經等耶路撒冷相近，衆人忖忖神明個國就要顯出來，箇拉其拉還聽東時候，耶穌另外講一個比方。其話，

¹² "Yiu ih-go kwe-djong-go nyng iao tao yün-yün di-fông ky'i ziu ih-go koh-wông tsih-veng, kyü-læ. ¹³ Ziu eo-long gyi jih-go nu-boh, kao-dæ gyi-lah ^[1]jih-kw'e nyng-ts, teng gyi-lah wô, 'Ng-lah ky'i tso

sang-i, ih-dzih tao ngô kyü-læ.’¹⁴ Gyi-go pah-sing u-su gyi, ‘eo-deo ts'a nying *tao keh-deo di-fōng* ky'i, wô, ‘Ah-lah feh iao keh-go nying tso ah-lah wông.’¹⁵ Keh kwe-djong-go nying ziu-leh koh-wông-go tsih-veng kyü-læ, feng-fu eo-long keh-sing nu-boh, ziu-z keh-pæn do nying-ts cü-kwu, iao hyiao-teh gyi kôh-nying yiu to-siao dzæn-deo.¹⁶ Deo-ih-go tseo-long-læ, z-ka wô, ‘Cü, ng keh-kw'e yiu jih-kw'e dzæn-deo.’¹⁷ *Cü-nying-kô* teng gyi wô, ‘Hao-hao nu-boh; ng siao-siao z-ken kyi-jün yiu cong-sing, hao ky'i công-kwun jih-go yün-veng.’¹⁸ Di-nyi-go tseo-læ, z-ka wô, ‘Cü, ng keh-kw'e yiu ng-kw'e dzæn-deo.’¹⁹ Yia teng gyi wô, ‘Ng hao ky'i kwun ng-go yün-veng.’²⁰ Wa-yiu ih-go tseo-læ, wô, ‘Cü, ng keh-k'we læ-tong; z ngô ih-hyiang pao-leh siu-kying-li:²¹ ing-we ngô p'ô ng, ng z-go li-'æ nying; ziu feh-z ng en-kæn-go yia we ky'i do-kyü, ziu feh-z ng cong-kæn-go yia we ky'i siu-keh.’²² *Cü-nying-kô* teng gyi wô, ‘Ng ôh nu-boh, ngô tsiao ng-zi-go k'eo-kong p'un-tön ng. *Kyi-jün* hyiao-teh ngô z li-'æ nying, feh-z ngô en-kæn-go yia we ky'i do-kyü, feh-z ng cong-kæn-go yia we ky'i siu-keh;²³ kani, ngô-go nying-ts dza-we feh ky'i dzeng-leh dzin-tin-li, teng ngô læ z-'eo lin li-din tu hao siu-kyü?’²⁴ *Cü-nying-kô* ziu teng bông-pin lih-tong-go nying wô, ‘Gyi keh-kw'e nying-ts hao do-leh gyi, peh keh yiu jih-kw'e-den cü-kwu.’²⁵ Gyi-lah wô, ‘Cü, gyi yi-kying yiu jih-kw'e de!’²⁶ *Cü-nying-kô* wô, ‘Ngô wô hyiang ng-lah dao, Væn-pah yiu-go cü-

kwu, wa iao kô-ts'eo peh gyi; m̄-teh-go cü-kwu, lin gyi sô yiu-go yia
iao teng gyi deh-leh-ky'i.²⁷ Dæn-z ngô keh-sing dziu-dih, feh iao ngô
tso gyi-lah koh-wông cü-kwu, cô-leh dông-deo læ, tông ngô min-zin
sah-diao.”

¹² 「有一個貴重個人要到遠遠地方去受一個國王職份，歸來。

¹³ 就謳攏其十個奴僕，交代其拉十塊^[1]銀子，等其拉話：『爾拉去做生意，一直到我歸來。』¹⁴ 其個百姓惡憤其，後頭差人到箇頭地方去，話：『阿拉弗要箇個人做阿拉王。』¹⁵ 箇貴重個人受勒國王個職份歸來，吩咐謳攏箇星奴僕，就是箇班駛銀子主顧，要曉得其各人有多少賺頭。¹⁶ 頭一個走攏來，是介話：『主，爾箇塊有十塊賺頭。』¹⁷ 主人家等其話：『好好奴僕，爾小小事幹既然有忠心，好去掌管十個縣份。』¹⁸ 第二個走來，是介話：『主，爾箇塊有五塊賺頭。』¹⁹ 也等其話：『爾好去管爾個縣份。』²⁰ 還有一個走來，話：『主，爾箇塊來東，是我一向包勒手巾裏。²¹ 因爲我怕爾，爾是個厲害人，就弗是爾安間個也會去駛歸，就弗是爾種間個也會去收割。』²² 主人家等其話：『爾惡奴僕，我照爾自個口供判斷爾。既然曉得我是厲害人，弗是我安間個也會去駛歸，弗是我種間個也會去收割，²³ 介呢，我個銀子咋會弗去存勒錢店裏，等我來時候連利鈿都好收歸？』²⁴ 主人家就等旁邊立東個人話：『其箇塊銀子好駛勒其，撥箇有十塊頭主顧。』²⁵ 其拉話：『主，其已經有十塊了！』²⁶ 主人家話：『我話向爾拉道，凡百有個主顧，還要加

湊撥其，喰得個主顧，連其所有個也要等其奪勒去。²⁷ 但是我箇星仇敵，弗要我做其拉國王主顧，揸勒蕩頭來，當我面前殺掉。』』

[1] Me-kw'e da-iah jih-to-liang djong. 每塊大約十多兩重。（原註）

²⁸ Keh-sing shih-wô kông-hao, Yiæ-su ih-dzih zông Yiæ-lu-sah-leng ky'i-de.

²⁸ 箇星說話講好，耶穌一直上耶路撒冷去了。

²⁹ KW'A tao Pah-fah-kyi teng Pah-da-nyi, læ ih-zo sæn pin-yin, (keh-zo sæn kyiao-leh Ken-læn sæn,) ziu ts'a liang-go meng-du, z-ka wô, ³⁰ “Ng-lah hao tao te-deo-go hyiang-ts'eng ky'i; tseo-tsing ziu we p'ong-djôh ih-p'ih siao li-ts công-kæn, dzong-læ wa m-nying gyi-ko: ka-ts, ky'in-leh-læ. ³¹ Ziah yiu ny ing meng ng, ‘Tso soh-go ka li-ts?’ hao teng gyi ka wô, ‘Z Cü iao yüong-djôh gyi.’

²⁹ 快到伯法基等伯大尼，來一座山邊沿（箇座山叫勒橄欖山），就差兩個門徒，是介話：³⁰ 「爾拉好到對頭個鄉村去，走進就會碰着一匹小驢子椿間，從來還喰人騎過。解仔，牽勒來。³¹ 若有人問爾，『做啥個解驢子？』好等其介話：『是主要用着其。』』

³² Ts'a-ky'i-go ny ing tao keh-deo, ko-jün p'ong-djôh ziang Yiæ-su teng gyi-lah wô ka-go. ³³ K'eo-k'eo læ-tih ka li-ts z'-eo, ke keh-p'ih li-ts go ny ing-kô teng gyi-lah wô, “Ng ka li-ts tso soh?” Meng-du z-ka

wô, “Cü iao yüong-djôh gyi.” Ziu ky'in-leh tao Yiæ-su u-dông læ; do-leh zi-go i-zông en læ li-ts zông-deo, tông-leh Yiæ-su gyi-zông-ky'i.³⁶ Yiæ-su ky'i-go z-'eo, gyi-lah do-leh i-zông p'u læ lu-li.

³² 差去個人到箇頭，果然碰着像耶穌等其拉話介個。³³ 扣扣來的解驢子時候，居箇匹驢子個人家等其拉話：「爾解驢子做啥？」門徒是介話：「主要用着其。」就牽勒到耶穌烏蕩來，馱勒自個衣裳安來驢子上頭，擋勒耶穌騎上去。³⁶ 耶穌去個時候，其拉馱勒衣裳鋪來路裏。

³⁷ Yiæ-su gying-long Yiæ-lu-sah-leng, k'eo-k'eo iao tseo-lôh Ken-læn sæn z-'eo, keh-do-dziao meng-du, we-leh k'en-kyin-ko-go keh-sing yiu-ho gyi-z, tu hwun-hwun-hyi-hyi do-do sing-hyiang tsæn-me Jing-ming, z-ka wô,³⁸ “K'ao-djôh Cü-go ming-deo læ-go Wông-ti, zing-kæ coh-tsæn-go! læ t'in-zông dæn-nyün yiu t'a-bing, læ ting kao u-dông dæn-nyün yiu yüong-wô!”³⁹ Cong-nying li-hyiang yiu kyi-go Fah-li-sæ nying teng Yiæ-su wô, “Sin-sang, ng-go meng-du wô gyi ih-sing.”⁴⁰ Yiæ-su we-teh gyi-lah wô, “Ngô wô hyiang ng-lah dao, Ziah-z gyi-lah feh k'æ k'eo, ziu-z keh-sing zah-deo tu we eo-c'ih-læ.”

³⁷ 耶穌近攏耶路撒冷，扣扣要走落橄欖山時候，箇大潮門徒，爲了看見過個箇星有夥奇事，都歡歡喜喜大大聲響讚美神明，是介話：³⁸ 「靠着主個名頭來個皇帝，是應該祝讚個！來天上但願有太

平，來頂高烏蕩但願有榮華！」³⁹ 衆人裏向有幾個法利賽人等耶穌話：「先生，爾個門徒話其一聲。」⁴⁰ 耶穌回答其拉話：「我話向爾拉道，若是其拉弗開口，就是箇星石頭都會謳出來。」

⁴¹ Yi-kying gying-de, ih k'en-kyin dzing-ts, ziu k'oh gyi, z-ka wô,
⁴² “Kyih-mih wa z ng-go nyih-ts, ng ziah neng-keo hyiao-teh keh-sing
kwæn-djôh ng t'a-bing go z-ken, ziu hao-de: tsih-z ng-go ngæn-tsing
næn-kæn yi-kying tsô-djü-de.⁴³ Ing-we yiu nyih-ts læ-gyi, ng-go dziu-
dih pih-ding dön-ky'ün coh ih-go jü-dzing lah-cün ng, s-min we-djü
ng,⁴⁴ bô ng bing, ng-noh li-deo deng-tih-go nying tu mih-diao, lin-tsих
ih-kw'e zah-deo tu m-neh dzing-lôh læ zah-deo zōng-teng; ing-we ng
feh hyiao-teh keh k'en-kwu ng go nyih-ts.”

⁴¹ 已經近了，一看見城子，就哭其，是介話：⁴² 「今末還是爾
個日子，爾若能夠曉得箇星關着爾太平個事幹，就好了。只是爾個
眼睛難間已經遮住了。⁴³ 因爲有日子來其，爾個仇敵必定團圈築一
個樹城攔轉爾，四面圍住爾，⁴⁴ 扒爾平，爾儂裏頭庵的個人都滅
掉，連即一塊石頭都喰得剩落來石頭上頂，因爲爾弗曉得箇看顧爾
個日子。」

⁵ Yiae-su tseo-tsing sing-din-li, ken-c'ih sing-din-li keh-sing tso
ma-ma go cü-kwu,⁴⁶ teng gyi-lah wô, “Shü-li yiu sia-tih, ‘Ngô-go oh-
lô z tao-kao-go oh-lô:’ [Y. 56. 7.] ng-lah tao peh gyi tso zeh-k'o de.”

⁴⁵ 耶穌走進聖殿裏，趕出聖殿裏箇星做買賣個主顧，⁴⁶ 等其拉話：「書裏有寫的：『我個屋落是禱告個屋落。』[Y. 56. 7.] 爾拉倒撥其做賊窯了。」

⁴⁷ *Yiæ-su nyih-nyih læ sing-din-li læ-kæn kao-hyüing. Keh-pæn tsi-s-deo, teng doh-shü-nying, wa-yiu pah-sing cong-nyiang keh-sing c'ih-deo-c'ih-nao cü-kwu iao-siang long-sah Gyi,* ⁴⁸ *tsih-z tang-sön-feh-c'ih dza long-fah; ing-we pah-sing tu ôh hwun-hyi t'ing Gyi.*

⁴⁷ 耶穌日日來聖殿裏來間教訓。箇班祭司頭，等讀書人，還有百姓中央箇星出頭出腦主顧要想弄煞其，⁴⁸ 只是打算弗出咋弄法，因爲百姓都惡歡喜聽其。

Lk. XX.

KEH-GO z-'eo yiu ih-nyih, Yiæ-su læ sing-din-li kao-hyüing pah-sing djün foh-ing dao-li, keh-pæn tsi-s-deo doh-shü-nying teng tsiang-lao tseo-long,² teng Yiæ-su wô, “Ng yüong soh-go gyün-ping tso keh-sing z-ken? z jü peh Ng keh-go gyün-ping? hao wô hyiang ah-lah dao.”

³ *Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Ngô yia iao meng ng-lah ih-kyü, hao wô hyiang Ngô dao:* ⁴ *Iah-'en-go si-li wa-z dzong t'in ka læ, wa-z dzong nying ka læ ni?”* ⁵ *Gyi-lah s-'ô siang-liang, z-ka wô, “Ziah wô, Z dzong*

t'in lœ-go; Gyi ziu we wô, 'Ka-ni, ng-lah dza-we feh siang-sing gyi?'⁶

Ziah wô, Z dzong nying lœ-go; pah-sing tu iao do zah-deo k'ang-sah ah-lah: ing-we gyi-lah siang-sing Iah-'en z-go sin-cü-nying."⁷ Ziu we-teh wô feh hyiao-teh z 'ah-li lœ-go.⁸ Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Ngô yüong soh-go gyün-ping tso keh-sing z-ken, yia feh wô hyiang ng-lah dao."

箇個時候有一日，耶穌來聖殿裏教訓百姓傳福音道理，箇班祭司頭、讀書人等長老走攏，² 等耶穌話：「爾用啥個權柄做箇星事幹？是誰撥爾箇個權柄？好話向阿拉道。」³ 耶穌回答其拉，話：「我也要問爾拉一句，好話向我道。⁴ 約翰個洗禮還是從天介來，還是從人介來呢？」⁵ 其拉私下商量，是介話：「若話，是從天來個，其就會話：『介呢，爾拉咋會弗相信其？』」⁶ 若話，是從人來個，百姓都要駁石頭揩煞阿拉。因為其拉相信約翰是個先知人。⁷ 就回答話弗曉得是何裏來個。⁸ 耶穌等其拉話：「我用啥個權柄做箇星事幹，也弗話向爾拉道。」

⁹ Ziu kông keh-go pi-fông peh pah-sing t'ing, z-ka wô, "Yiu ih-nying cong ih-yün ts-bu-dao, tsu-c'ih peh cong-din-nying; ziu c'ih-meng ky'i deng-leh dziang-kyiu.¹⁰ Tao siu tsu z-'eo, ts'a ih-go nu-boh tao cong-din-nying u-sen læ, iao gyi-lah coh yün-li-go ko-ts peh gyi: cong-din-nying tang gyi, peh gyi k'ong-siu kyü-ky'i.¹¹ Tsæ ts'a ih-go

nu-boh læ: gyi-lah yi tang gyi, yi tao gyi me, peh gyi k'ong-siu kyü-ky'i.¹² Di-sæn-tsao ts'a nying læ: gyi-lah kying-z-ka tang-tang-sông, ken gyi c'ih.¹³ Ke-yün-go cü-nying-kô z-ka wô, 'Ngô keh-tsao dza long? Ngô ts'a ngô dzih-din-go ng-ts ky'i: gyi-lah k'en-kyin, iao-bông we kying-djong gyi.'¹⁴ Cong-din-nying ih k'en-kyin gyi ng-ts, ziu dô-kô siang-liang, z-ka wô, 'Keh z tsih-djôh ts'æn-nyih go cü-kwu: ah-lah ts'ia sah-leh gyi, s-teh ts'æn-nyih hao kwe peh ah-lah.'¹⁵ Ziu t'e gyi c'ih yün-nга, sah-diao. Ka-ni, ke-yün-go nyih-cü we dza bæn gyi-lah?¹⁶ Gyi we læ djü-mih keh-pæn cong-din-nying, pô bu-dao-yün kao-dæ bih-nying."

⁹ 就講箇個比方撥百姓聽，是介話：「有一個人種一園紫葡萄，租出撥種田人，就出門去庵了長久。¹⁰ 到收租時候，差一個奴僕到種田人烏碎來，要其拉給園裏個果子撥其。種田人打其，撥其空手歸去。¹¹ 再差一個奴僕來。其拉又打其，又倒其霉，撥其空手歸去。¹² 第三遭差人來。其拉竟是介打打傷，趕其出。¹³ 居園個主人家是介話：『我箇遭咋弄？我差我值鈚個兒子去。其拉看見，要防會敬重其。』¹⁴ 種田人一看見其兒子，就大家商量，是介話：『箇是接着產業個主顧。阿拉且殺勒其，使得產業好歸撥阿拉。』¹⁵ 就推其出園外，殺掉。介呢，居園個業主會咋辦其拉？¹⁶ 其會來除滅箇班種田人，把葡萄園交代別人。」

Gyi-lah t'ing-meng-ts ziu wô, “Dæn-nyün m-nao z-ka.”

其拉聽聞仔就話：「但願喺得好是介。」

¹⁷ Yiæ-su k'en-k'en gyi-lah, z-ka wô, “Ka-ni, Shü-li sô sia-tih ‘Ky'i-oh-go s-vu sô ky'i-diao keh-kw'e zah-deo, z tso-leh oh kôh-lôh-den deo-ih-kw'e zah-deo;’ [S. 118. 22.] keh-kyü shih-wô dza-go? ¹⁸ Væn-pah tih-lôh keh-kw'e zah-deo-zông go, pih-ding tih-wu: *keh-kw'e zah-deo* tih-lôh gyi zông-deo, keh-go cü-kwu pih-ding ah-leh feng-se.”

¹⁷ 耶穌看看其拉，是介話：「介呢，書裏所寫的『起屋個師父所棄掉箇塊石頭，是做勒屋角落頭頭一塊石頭』[S. 118. 22.] 簡句說話咋個？¹⁸ 凡百跌落箇塊石頭上個，必定跌糊；箇塊石頭跌落其上頭，箇個主顧必定壓勒粉碎。」

¹⁹ Keh-sing ts-i-s-deo teng doh-shü-nying, hyiao-teh Yiæ-su kông keh-go pi-fông z ts-tin gyi-lah zi, tông-z iao 'ô-siu k'ô Gyi, tsih-z p'ô pah-sing.

¹⁹ 箇星祭司頭等讀書人，曉得耶穌講箇個比方是指點其拉自，當時要下手柯其，只是怕百姓。

²⁰ GYI-LAH ts'ing-ts'-kyi-we ziu ts'a kyi-go t'en-t'ing cü-kwu, kô-c'ong tsing-dzih-go nyding, iao dziu Gyi-go shih-wô k'ô ngo-deo, hao song-ky'i peh yiu gyün-ping cü-kwu teng tsong-toh-go siu-li. ²¹ Gyi-lah ziu meng Gyi, z-ka wô, “Sin-sang, ah-lah hyiao-teh Ng z tsiao dzih

læ-tih kōng læ-tih kao-hyüing, yia feh cing min-k'ong, tsih-leh jih-jih-we-we læ-tih kōng Jing-ming-go dao-li: ²² ah-lah deo zin-liang peh Kæ-sah, z feh-z?"

²⁰ 其拉趁此機會，就差幾個探聽主顧，假充正直個人，要就其個說話柯訛頭，好送去撥有權柄主顧等總督個手裏。²¹ 其拉就問其，是介話：「先生，阿拉曉得爾是照直來的講來的教訓，也弗准面孔，只勒實實惠惠來的講神明個道理。²² 阿拉投錢糧撥該撒，是弗是？」

²³ *Yiæ-su hyiao-teh gyi-lah-go kæn-kyi, teng gyi-lah wô, "Ng-lah dza-we siang s-s Ngô? ²⁴ Do [1]jih-kw'e fæn-ping peh Ngô k'en. Deo-ts teng koh-'ao z jü-noh-go?" Gyi-lah we-teh wô, "Z Kæ-sah-go."* ²⁵ *Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Ka-ni, z Kæ-sah-go tong-si hao peh Kæ-sah; z Jing-ming-go tong-si hao peh Jing-ming."* ²⁶ *Gyi-lah feh neng-keo læ pah-sing min-zin k'ô Gyi ngo-deo; ziу feh-hyiang-de, læ-tih hyi-gyi Gyi we-teh-go shih-wô.*

²³ 耶穌曉得其拉個奸計，等其拉話：「爾拉咋會想試試我？²⁴ 驁十塊番餅^[1]撥我看。頭子等國號是誰儂個？」其拉回答話：「是該撒個。」²⁵ 耶穌等其拉話：「介呢，是該撒個東西好撥該撒，是神明個東西好撥神明。」²⁶ 其拉弗能夠來百姓面前柯其訛頭，就弗響了，來的稀奇其回答個說話。

[1] *Keh-kw'ē fæn-ping dzih ih-din ny ing-ts.* 該塊番餅值一錮銀子。（原註）

²⁷ Sah-t'u-kæ ny ing, ziu-z wô weh-cün-læ-go z-ken z m̄-teh-go, gyi-lah yiu kyi-go tseo-long-læ, meng Gyi z-ka wô, ²⁸ “Sin-sang, Mo-sia-lôh peh ah-lah, wô, Jü ziah yiu ah-ko si-de, dzing-leh ih-go lao-nyüing, si z-'eo m-neh ng-nô, ah-di kæ c'ü gyi lao-nyüing, hao teng ah-ko djün-cong-tsih-dæ. ²⁹ Næn-kæn yiu *ih-veng ny ing-kô* ts'ih hyüong-di: do-go dæ-leh lao-nyüing, m-neh ng-nô, si-de. ³⁰ Di-nyi dæ-leh keh-go lao-nyüing; yia m-neh ng-nô, si-de. ³¹ Di-sæn yia dæ gyi; 'o-ts'ih-go z-ka: tu m-neh ng-nô gao-lôh, si-de. ³² Ting kyih-sah, lao-nyüing yia si-de. ³³ Ka-ni, weh-cün-læ-go z-'eo, gyi tao-ti sön jü-go lao-nyüing? ing-we keh ts'ih-go ny ing tu c'ü gyi ko-de.”

²⁷ 撒土該人，就是話活轉來個事幹是嚦得個，其拉有幾個走攏來，問其是介話，²⁸ 「先生，摩西寫落撥阿拉，話：誰若有阿哥死了，剩勒一個老嬤，死時候嚦得兒囡，阿弟該娶其老嬤，好等阿哥傳宗接代。²⁹ 難間有一份人家七兄弟。大個抬了老嬤，嚦得兒囡，死了。³⁰ 第二抬了箇個老嬤，也嚦得兒囡，死了。³¹ 第三也抬其；和七個是介。都嚦得兒囡交落，死了。³² 頂結煞，老嬤也死了。³³ 介呢，活轉來個時候，其到底算誰個老嬤？因爲箇七個人都娶其過了。」

³⁴ Yiæ-su we-teh gyi-lah, wô, “Yin-dzæ z-shü-go ny ing yiu c'ü-tsing kô-c'ih: ³⁵ k'o-yi dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ, tsiang-læ z-shü yiu-veng go cü-kwu, m-neh c'ü-tsing kô-c'ih; ³⁶ yia feh we tsæ si; gyi-lah z weh-cün-læ-go ny ing, keh-lah teng t'in-s ih-yiang-go, yia tso Jing-ming-go ng-nô. ³⁷ Ziah-z kông-tao si-nying we weh-cün-læ, ziu-z Mo-si læ ‘Ts'-bang jü’ keh-p'in yia ming-ming ts-tin-ko; gyi ts'ing-hwu Cü z ‘Üô-pah-lah-hen-go Jing-ming, Yi-sah-go Jing-ming, Yüô-kôh-go Jing-ming.’ [C. 3. 6.] ³⁸ Jing-ming feh-z si-nying-go *Jing-ming*, z weh-nying-go *Jing-ming*: ing-we ^[1]long-tsang dziu Jing-ming k'en-læ tu z weh-go.”

³⁴ 耶穌回答其拉，話：「現在時世個人有娶進嫁出。」³⁵ 可以從死人中央活轉來，將來時世有份個主顧，嚥得娶進嫁出，³⁶ 也弗會再死，其拉是活轉來個人，箇拉等天使一樣個，也做神明個兒囡。

³⁷ 若是講到死人會活轉來，就是摩西來『刺棚樹』箇篇也明明指點過，其稱呼主是『亞伯拉罕個神明，以撒個神明，雅各個神明。』

³⁸ 神明弗是死人個神明，是活人個神明。因為攏總就神明看來都是活個^[1]。」

[1] 'Ôh wô, gyi-lah long-tsang we-leh Jing-ming weh-go: k'en Lm. 6. 10, 11. 或話，其拉攏總爲了神明活個。看 Lm. 6. 10, 11. (原註)

³⁹ Yiu kyi-go doh-shü-nying z-ka wô, “Sin-sang, Ng shih-wô tao z-go.” ⁴⁰ Yi-‘eo gyi-lah ih-ngæn feh ken ky‘i meng Gyi.

³⁹ 有幾個讀書人是介話：「先生，爾說話倒是個。」⁴⁰ 以後其拉一眼弗敢去問其。

⁴¹ *Yiæ-su teng gyi-lah wô*, “Nying-kô dza-we wô Kyi-toh z Da-bih-go ‘Eo-dæ? ⁴² Næn-kæn Da-bih zi læ Sing-s-li z-ka wô, ‘Cü teng ngô-go Cü wô, Hao zo læ Ngô jing-siu-pin, ⁴³ teng-tao Ngô pô Ng-go dziu-dih tso Ng-go dah-kyiah-teng.’ [S. 110. 1.] ⁴⁴ Ka-ni, Da-bih *kyi-jün ts‘ing-hwu Gyi* z Cü, Gyi dza-we wa z Da-bih-go ‘Eo-dæ?’”

⁴¹ 耶穌等其拉話：「人家咋會話基督是大關個後代？」⁴² 難間大關自來聖詩裏是介話：『主等我個主話，好坐來我順手邊，⁴³ 等到我把爾個仇敵做爾個踏腳凳。』[S. 110. 1.] ⁴⁴ 介呢，大關既然稱呼其是主，其咋會還是大關個後代？」

⁴⁵ Cong pah-sing t‘ing-tong z-‘eo, Gyi ziu teng meng-du wô, ⁴⁶ “Ng-lah yüong kying-bông keh-sing doh-shü-nying: gyi-lah iao c‘ün-leh diahng-diahang i-zông tseo-læ-tseo-ky‘i; z-min-zông hwun-hyi nyng-kô ts‘ing gyi en; jü-we-dông-li iao zo zông-we, tsiu-yin-zông iao zo deo-we: ⁴⁷ ping-ts‘ia t‘eng-ky‘üoh kwu-sông lao-nyüing-go kô-kyi, kô-hyi-deo tao-kao mæn-diahang. Gyi-lah pih-ding ziu-ze yü-kô djong.”

⁴⁵ 衆百姓聽東時候，其就等門徒話，⁴⁶ 「爾拉用謹防箇星讀書人。其拉要穿勒長長衣裳走來走去，市面上歡喜人家請其安，聚會堂裏要坐上位，酒筵上要坐頭位。⁴⁷ 並且吞喫孤孀老嫗個家計，假戲頭禱告漫長。其拉必定受罪愈加重。」

Lk. XXI.

YLÆ-SU deo dæ-ky'i k'en-kyin keh-sing yiu-lao pô gyi-lah li-veh
tiu-lôh dzin-kw'u-li:² yi k'en-kyin ih-go gyüong kwu-sông lao-nyüing
yia læ keh-ten tiu [1]liang dong-din;³ ziu wô, “Ngô jih-we wô hyiang
ng-lah dao, Keh-go gyüong-gyüong kwu-sông lao-nyüing tiu-tih-go, pi
cong-nying wa to.⁴ Ing-we gyi-lah cong-nying pô to-deo læ Jing-ming-
go li-veh cong-nyiang tiu-tin-tih: keh-go lao-nyüing zi yia ky'üih-li-li,
z gyi sô yiu-go long-tsung tiu-tsing-tih-de.”

耶穌頭抬起看見箇星有佬把其拉禮物丟落錢庫裏，² 又看見一個窮孤孀老嫗也來箇墳丟兩銅鈿^[1]，³ 就話：「我實惠話向爾拉道，箇個窮孤孀老嫗丟的個，比衆人還多。⁴ 因爲其拉衆人把多頭來神明個禮物中央丟點的，箇個老嫗自也缺利利，是其所有個攏總丟進的了。」

[1] *Keh liang dong-din dzih ih-li ny ing-ts: k'en* Mk. 12. 42. 簡兩銅鈿值一釐銀子。看 Mk. 12. 42. (原註)

⁵ YIU kyi-go ny ing læ-tih kōng sing-din-li yiu dza hao zah-deo teng du-long-læ-go tong-si tsōng-sih-tong, *Yiæ-su z-ka wô*, ⁶ “Ng-lah k'en-go keh-sing tong-si, tsiang-læ yiu nyih-ts tao-gyi, lin-tsih ih-kw'e zah-deo tu m-neh dzing-lôh læ zah-deo zōng-teng, long-tsong we ts'ah-diao.”

⁵ 有幾個人來的講聖殿裏有咋好石頭等助攏來個東西裝飾東，耶穌是介話，⁶ 「爾拉看個箇星東西，將來有日子到其，連只一塊石頭都喰得剩落來石頭上頂，攏總會拆掉。」

⁷ Yiu ny ing meng Gyi, z-ka wô, “Sin-sang, kyi-z yiu keh-sing z-ken? ping-ts'ia keh-sing z-ken kw'a læ go z-'eo, yiu soh-go ziao-deo?”

⁷ 有人問其，是介話：「先生，幾時有箇星事幹？並且箇星事幹快來個時候，有啥個兆頭？」

⁸ Yiæ-su z-ka wô, “Ng-lah yüong kwu-djôh, m-nao peh ny ing-kô ta-diao: ing-we yiu hyü-to ny ing we mao-leh Ngô ming-deo læ-gyi, z-ka wô, “Ngô ziu-z Gyi; [1]z-'eo gying-de:” keh-lah m-nao keng-leh gyi ky'i. ⁹ Ng-lah t'ing-meng tang-tsiang teng liao-lön-go z-ken, hao-vong ky'ih-hoh: ing-we keh-sing z-ken pih-ding sin yiu, dæn-z mah-go z-'eo feh-z mō-zōng ziu tao.”

⁸ 耶穌是介話：「爾拉用顧着，喺得好撥人家帶掉，因爲有許多人會冒勒我名頭來其，是介話：『我就是其，時候近了^[1]。』箇拉喺得好跟勒其去。⁹ 爾拉聽聞打仗等繚亂個事幹，好劄喫惱，因爲箇星事幹必定先有，但是末個時候弗是馬上就到。」

[1] 'Ôh wô, yi wô, Z-'eo gying-de. K'en Mt. 3. 2: 4. 17. 或話，又話，時候近了。看 Mt. 3. 2: 4. 17. (原註)

¹⁰ Yi teng gyi-lah wô, "Pah-sing teng pah-sing, koh-kô teng koh-kô, tu we dô-kô tang-tsiang: ¹¹ yiu-sing u-sen do-nyiang di-cing, ping-ts'ia yiu hwông-nyin, teng z-yüoh bing; wa-iyu p'ô-p'ô siang-mao teng do-do ziao-deo dzong t'in-li ka hyin-c'ih-læ. ¹² Keh-sing yiang-ying z-ken feh-zing læ yi-zin, nyung-kô we 'ô-siu k'ô ng-lah, ken-leh-'æ ng, song ng tao jü-we-dông, ky'ih ng lôh lao-kæn, we-leh Ngô-go ming-deo peh gyi-lah ka ng tao wông-ti teng tsong-toh-go min-zin. ¹³ Ng-lah p'ong-djôh keh-sing z-ken ziu yiu kyi-we hao tso te-tsing peh gyi-lah. ¹⁴ Ng-lah sing-li hao k'ô-ding vong yü-sin tang-sön dza-go hao feng-p'eo: ¹⁵ ing-we Ngô we s-peh ng-lah k'eo-dzæ teng ts'ong-ming, s-teh ng-lah te-deo long-tsong poh ng feh-tao, te-dih ng feh-ko. ¹⁶ Ziu-z ng-lah-go do-nying, hyüong-di, ts'ing-kyün, beng-iyu, we pô ng-lah song kwun; ng-lah yiu-sing peh gyi-lah long-sah: ¹⁷ ping-ts'ia we-leh Ngô-go ming-deo ng-lah we peh cong-nying k'eh-ts'eng. ¹⁸ Dæn-z lin ng

deo-li-go deo-fah ih-keng tu feh we shih-diao.¹⁹ Ng-lah sing yüong
jing-næ, ka pao-djün sing-ming.

¹⁰ 又等其拉話：「百姓等百姓，國家等國家，都會大家打仗。」

¹¹ 有星烏碎大樣地震，並且有荒年，等時疫病，還有怕怕相貌等大
大兆頭從天裏介顯出來。¹² 箇星樣樣事幹弗曾來以前，人家會下手
柯爾拉，趕勒害爾，送爾到聚會堂，掣爾落牢監，爲了我個名頭撥
其拉解爾到皇帝等總督個面前。¹³ 爾拉碰着箇星事幹就有機會好做
對證撥其拉。¹⁴ 爾拉心裏好柯定劄預先打算咋個好分割。¹⁵ 因爲我
會賜撥爾拉口才等聰明，使得爾拉對頭攏總駁爾弗倒，對敵爾弗
過。¹⁶ 就是爾拉個大人，兄弟，親眷，朋友，會把爾拉送官，爾拉
有星撥其拉弄煞。¹⁷ 並且爲了我個名頭爾拉會撥衆人刻付。¹⁸ 但是
連爾頭裏個頭髮一根都弗會失掉。¹⁹ 爾拉心用忍耐，介保全性命。

²⁰ “Ng-lah k'en-kyin ping-mô we-djü Yiæ-lu-sah-leng, ziu hao
hyiao-teh gyi hwô-we-bing-di z-'eo gying-de.²¹ Keh-go z-'eo, læ Yiu-
t'a di-fông læ-kæn cü-kwu hao dao tao sæn-li ky'i; læ dzing-cong go
cü-kwu tu kæ tseo-c'ih; læ hyiang-go m-nao tseo-tsing-ky'i.²² Ing-we
keh-sing ziu-z sing-ün wæn-pao-go nyih-ts, s-teh *Shü-li* long-tsang sia-
tih shih-wô yiu yiao-nyiæn.²³ Keh-go z-'eo, do-du teng ky'üoh-na-go
lao-nyüing yiu 'o-se! ing-we *keh* di-fông pih iao tsao do-kyih, keh-go
pah-sing pih iao ziu ô-wông.²⁴ Tao-k'eo-li si-go yia yiu; lo-liah tao

væn-koh ky'i-go yia yiu: ping-ts'ia Yiæ-lu-sah-leng peh bih-koh-nying dah-diao, teng-tao bih-koh-nying-go nyih-ts mun-c'ih.

²⁰ 「爾拉看見兵馬圍住耶路撒冷，就好曉得其化爲平地時候近了。²¹ 箇個時候，來猶太地方來間主顧好逃到山裏去，來城中個主顧都該走出，來鄉個嚦得好走進去。²² 因爲箇星就是申冤還報個日子，使得書裏攏總寫的說話有效驗。²³ 箇個時候，大肚等喫奶個老嫗有禍祟！因爲箇地方必要遭大劫，箇個百姓必要受慄惶。²⁴ 刀口裏死個也有，擄掠到萬國去個也有。並且耶路撒冷撥別國人踏掉，等到別國人個日子滿出。

²⁵ “Nyih-deo, yüih-liang, sing-siu, pih-ding we hyin-c'ih ziao-deo læ; læ di-zōng koh-kô tsao-kyih m-shih-fah; hæ-yang fong-lōng ngô-
ngô-hyang; ²⁶ nying-kô, yi pô keh-sing gyi-z, yi bōng-tao shü-kæn-
zōng iao læ go z-ken, tu hah-leh shih-weng-lin-ky'i: ing-we t'in-zōng
keh-sing yiu gyün-ping go we yiao-dong. ²⁷ Keh-go z-'eo gyi-lah we
k'en-kyin Nying-go Ng-ts, yiu do-do gyün-ping teng yüong-wô, zo-leh
yüing ka læ. ²⁸ Keh-sing z-ken fah-tsôh z-'eo, ng-lah kyi-sing hao dzih-
ky'i-læ, deo hao dæ-ky'i-læ; ing-we c'ü-joh ng-lah go nyih-ts kw'a tao-
de.”

²⁵ 「日頭，月亮，星宿，必定會顯出兆頭來，來地上國家遭劫
嚦設法，海洋風浪牙牙響；²⁶ 人家，又把箇星奇事，又防到世間上

要來個事幹，都嚇勒失魂憐氣。因爲天上箇星有權柄個會搖動。²⁷
箇個時候其拉會看見人個兒子，有大大權柄等榮華，坐勒雲介來。
²⁸ 箇星事幹發作時候，爾拉肌身好直起來，頭好拾起來，因爲取贖
爾拉個日子快到了。」

²⁹ Ziu kōng ih-go pi-fōng peh gyi-lah t'ing, z-ka wō, “Ng-lah hao
k'en vu-hwō-ko teng pah-yang jü-moh. ³⁰ Gyi-lah pao-c'ih ngô-den
læ, ng-lah ih k'en-kyin, zi ziu hyiao-teh 'ô-t'in kw'a tao-de. ³¹ Z-ka-go,
ng-lah k'en-kyin keh-sing z-ken dong-tsôh-ky'i-læ, ziu hao hyiao-teh
Jing-ming-go koh kw'a tao-de. ³² Ngô tsing wō hyiang ng-lah dao,
Keh-go shü-dæ, feh teng-tao keh-sing z-ken tu tso-dzing, feh we ko-
ky'i. ³³ T'in teng di we ko-ky'i: Ngô-go shih-wō feh we ko-ky'i.

²⁹ 就講一個比方撥其拉聽，是介話：「爾拉好看無花果等百樣
樹木。³⁰ 其拉爆出芽頭來，爾拉一看見，自就曉得夏天快到了。³¹
是介個，爾拉看見箇星事幹動作起來，就好曉得神明個國快到了。
³² 我真話向爾拉道，箇個世代，弗等到箇星事幹都做成，弗會過
去。³³ 天等地會過去，我個說話弗會過去。

³⁴ “Ng-lah zi yüong kwu-djōh; zōng-k'ong-p'ô to ky'üoh to hah,
teng kying-si-go zeo-meng, long-leh sing ngæ-teng-teng, ka keh-go
nyih-ts deh-jün ling-djōh ng-lah. ³⁵ Ing-we ziang ih-go gyiang tiao-siu
go tong-si, keh-go nyih-ts ih tao, p'u-t'in-di-'ô en-tæn deng-tih-go

nying tu we peh gyi tsao-tsing.³⁶ Keh-lah ng-lah kæ su-sing, djōng-djōng tao-kao, s-teh ng-lah k'o-yi bi-diao tsiang-læ long-tsong keh-sing z-ken, yia hao lih læ Nying-go Ng-ts min-zin.”

³⁴ 「爾拉自用顧着，尚恐怕多喫多喝，等今世個愁悶，弄勒心呆頓頓，介箇個日子突然臨着爾拉。³⁵ 因爲像一個弶鳥獸個東西，箇個日子一到，普天地下安耽庵的個人都會撥其罩進。³⁶ 箇拉爾拉該甦醒，常常禱告，使得爾拉可以避掉將來攏總箇星事幹，也好立來人個兒子面前。」

³⁷ *Yiæ-su me-nyih læ sing-din-li kao-hyüing; me-yia tseo-c'ih tao ih-zo sæn kyiao-leh Ken-læn sæn, ky'i soh-yia.* ³⁸ Cong pah-sing tsao t'in-nyiang tao sing-din-li ky'i t'ing Gyi kông.

³⁷ 耶穌每日來聖殿裏教訓，每夜走出到一座山叫勒橄欖山，去宿夜。³⁸ 衆百姓早天亮到聖殿裏去聽其講。

Lk. XXII.

VU-KAO-PING-GO tsih-k'eng, kyiao-leh Yü-yüih-tsih, kw'a tao-de:² keh-sing tsi-s-deo teng doh-shü-nying tang-sön dza-go hao long-sah Yiæ-su; ing-we p'ô pah-sing.

無酵餅個節肯，叫勒逾越節，快到了。² 簇星祭司頭等讀書人打算咋個好弄煞耶穌，因爲怕百姓。

³ Jih-nyi-go meng-du li-hyiang ih-go, kyiao-leh Kyüô-liah-go Yiu-da, Sah-dæn jih-tsing gyi li-hyiang: ⁴ gyi ziu teng keh-sing tsi-s-deo teng z-we ky'i siang-liang dza-go hao pô Yiæ-su ma peh gyi-lah. ⁵ Gyi-lah ziu hwun-hyi, kông-k'æ coh ny ing-ts peh gyi. ⁶ Yiu-da ing-dzing, ky'i zing ^[1]feh peh cong-nying nao-z go kyi-we, hao pô Yiæ-su kao-dæ gyi-lah.

³ 十二個門徒裏向一個，叫勒加略個猶大，撒但入進其裏向。⁴ 其就等箇星祭司頭等侍衛去商量咋個好把耶穌賣撥其拉。⁵ 其拉就歡喜，講開給銀子撥其。⁶ 猶大應承，去尋弗撥衆人鬧事個機會^[1]，好把耶穌交代其拉。

[1] 'Ôh wô, cong-nying m-neh læ-tong go kyi-we. 或話，衆人喚得來東個機會。（原註）

⁷ VU-KAO-TSIH keh nyih, ziu-z kæ sah yü-yüih siao-yang go nyih-ts, tao-de: ⁸ Yiæ-su ts'a Pe-teh teng Iah-'en, z-ka wô, "Hao ky'i be-bæn yü-yüih peh ah-lah ky'üoh." ⁹ Gyi-lah wô, "Ng iao ah-lah 'ah-li ky'i be-bæn?" ¹⁰ Yiæ-su teng gyi-lah wô, "Ng-lah tseo-tsing zing-li, we p'ong-djôh ih-go ny ing yiu ih-bing shü ky'ih-tih; gyi tseo-tsing-go oh-li hao keng gyi tsing-ky'i. ¹¹ Hao teng keh-veng cü-nying-kô wô,

‘Sin-sang meng ng z-ka wô, Ngô teng Ngô-go meng-du hao ky’üoh yü-yüih keh-kæn k’ah-vông læ ‘ah-li?’¹² Gyi ziu we pô pa-shih-hao-liao ih-kæn do-do leo-teng peh ng-lah k’en: læ keh-deo ng-lah hao be-hao-kæn.’¹³ Gyi-lah ky’i-de, *ko-jün* p’ong-djôh ziang *Yiæ-su* teng gyi-lah sô wô ka: ziu pô yü-yüih be-hao-kæn.

⁷ 無酵節箇日，就是該殺逾越小羊個日子，到了。⁸ 耶穌差彼得等約翰，是介話：「好去備辦逾越撥阿拉喫。」⁹ 其拉話：「爾要阿拉何裏去備辦？」¹⁰ 耶穌等其拉話：「爾拉走進城裏，會碰着一個人有一瓶水掣的，其走進個屋裏好跟其進去。」¹¹ 好等箇份主人家話：『先生問爾是介話，我等我個門徒好喫逾越箇間客房來何裏？』¹² 其就會把擺設好了一間大大樓頂撥爾拉看。來箇頭爾拉好備好間。」¹³ 其拉去了，果然碰着像耶穌等其拉所話介。就把逾越備好間。

¹⁴ Z-’eo tao-de, *Yiæ-su* zo-zih: jih-nyi-go s-du yia dô-kô zo-zih.¹⁵ *Yiæ-su* teng gyi-lah wô, “Ngô z do-nyiang ky’i-mo, feh-zing ziu næn zin-deo teng ng-lah dô-kô ky’üoh keh-go yü-yüih:¹⁶ ing-we Ngô wô hyiang ng-lah dao, dzong-kying-yi-’eo Ngô feh tsæ ky’üoh keh-go yü-yüih, ih-dzih teng-tao læ Jing-koh li-hyiang yiu yiao-nyiæn de.”¹⁷ Ziu tsih-ziu-leh pe-ts, coh-zia-hao, z-ka wô, “Ng-lah do-leh keh-go, dô-kô

feng-tæn-k'æ. ¹⁸ Ngô wô hyiang ng-lah dao, Ngô feh tsæ ky'üoh bu-dao tsiu, ih-dzih teng-tao Jing-ming-go koh tao-de.”

¹⁴ 時候到了，耶穌坐席，十二個使徒也大家坐席。¹⁵ 耶穌等其拉話：「我是大樣企慕，弗會受難前頭等爾拉大家喫箇個逾越。¹⁶ 因爲我話向爾拉道，從今以後我弗再喫箇個逾越，一直等到來神國裏向有效驗了。」¹⁷ 就接受了杯子，祝謝好，是介話：「爾拉馱勒箇個，大家分帶開。¹⁸ 我話向爾拉道，我弗再喫葡萄酒，一直等到神明個國到了。」

¹⁹ Keh-tsao do-leh mun-deo, coh-zia-ts p'ah-k'æ, kao-fu gyi-lah, z-ka wô, “Keh z Ngô-go kyi-sing, we-leh ng-lah sô-c'ih-go: ng-lah yüong ka ky'i tso, hao kyi-teh Ngô.” ²⁰ Yü-yüih ky'üoh-hao-ts, yia z-ka do-leh pe-ts, wô, “Keh-go pe-ts z ts'oh-tsæn-sing-go iah, k'ao-djôh Ngô-go hyüih shih-lih-go, we-leh ng-lah liu-c'ih-læ-go. ²¹ Dæn-z ma-diao Ngô go cü-kwu, gyi-go siu teng Ngô dô-kô læ coh-teng-zông. ²² Nying-go Ng-ts nyün-z iao ky'i, tsiao yi-zin ding-hao-liao-go: dæn-z ma-diao Gyi keh-go nying yiu 'o-se!” ²³ Gyi-lah ziu dô-kô meng-læ-meng-ky'i, tao-ti 'ah-li ih-go tsiang-læ tso keh-go z-ken.

¹⁹ 箇遭馱勒饅頭，祝謝仔脈開，交付其拉，是介話：「箇是我個肌身，爲了爾拉捨出個。爾拉用介去做，好記得我。」²⁰ 逾越喫好仔，也是介馱勒杯子，話：「箇個杯子是簇嶄新個約，靠着我個

血設立個，爲了爾拉流出來個。²¹但是賣掉我個主顧，其個手等我大家來桌凳上。²²人個兒子原是要去，照以前定好了個。但是賣掉其箇個人有禍祟！」²³其拉就大家問來問去，到底何裏一個將來做箇個事幹。

²⁴ Meng-du cong-nyiang yia yiu tsang-leng, tao-ti 'ah-li ih-go sön do. ²⁵ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Keh-sing bih-koh-go wông-ti ah-jih pah-sing; tsih-công gyün-ping kwun-djü gyi-lah cü-kwu, nying-kô eo gyi-lah z eng-nying. ²⁶ Dæn-z ng-lah m-nao z-ka-go: ng-lah cong-nyiang tso do-go cü-kwu kæ ziang siao; tso deo go cü-kwu kæ ziang tông-dzih-go nying ka-go. ²⁷ Jü do ni, wa-z zo-zih-go cü-kwu, wa-z tông-dzih-go cü-kwu? feh-z zo-zih-go cü-kwu do ma? Dæn-z Ngô læ ng-lah cong-nyiang ziang tông-dzih-go cü-kwu ka-go. ²⁸ Ngô tsao-næn-go z-'eo, z ng-lah dziang-t'ong dô-kô læ-tong: ²⁹ Ngô yia pô ih-go koh iah-hao peh ng-lah, ziang Ngô Ah-tia iah peh Ngô ka-go; ³⁰ hao peh ng-lah læ Ngô-go koh-li teng Ngô tso-coh ky'üoh-ky'üoh hah-hah, ping-ts'ia hao zo læ zo-we-li sing-p'un Yi-seh-lih jih-nyi-go ts-p'a.”

²⁴ 門徒中央也又爭論，到底何裏一個算大。²⁵ 耶穌等其拉話：「箇星別國個皇帝壓實百姓，執掌權柄管住其拉主顧，人家謳其拉是恩人。²⁶ 但是爾拉喰得好是介個。爾拉中央做大個主顧該像小，

做頭個主顧該像當值個人介個。²⁷ 誰大呢，還是坐席個主顧，還是當值個主顧？弗是坐席個主顧大嗎？但是我來爾拉中央像當值個主顧介個。²⁸ 我遭難個時候，是爾拉長通大家來東。²⁹ 我也把一個國約好撥爾拉，像我阿爹約撥我介個，³⁰ 好撥爾拉來我個國裏等我做桌喫喫喝喝，並且好坐來座位裏審判以色列十二個支派。」

³¹ Cü yi wô, "Si-meng, Si-meng, Sah-dæn yiu gyün-ping t'ao-kode hao po-long ng-lah, ziang mah ka-go." ³² Dæn-z Ngô we-leh ng-noh gyiu-ko-de, s-teh ng siang-sing-go sing feh we shih-diao: teng ng voh-cün-læ z-'eo, hao kyin-kwu ng keh-pæn hyüong-di-go sing." ³³ Pe-teh teng Gyi wô, "Cü, ziu-z teng Ng dô-kô lôh-kæn dô-kô si, ngô yia dzing-nyün-go." ³⁴ Yiæ-su z-ka wô, "Pe-teh, Ngô wô hyiang ng dao, Kyih-mih-ts, kyi feh-zing di-go zin-deo, ng we sæn-tsao wô feh nyi-geh Ngô."

³¹ 主又話：「西門，西門，撒但有權柄討過了好簸籠爾拉，像麥介個。³² 但是我爲了爾儂求過了，使得爾相信個心弗會失掉。等爾復轉來時候，好堅固爾箇班兄弟個心。」³³ 彼得等其話：「主，就是等爾大家落監大家死，我也情願個。」³⁴ 耶穌是介話：「彼得，我話向爾道，今末仔，雞弗會啼個前頭，爾會三遭話弗認得我。」

³⁵ *Yiæ-su yi teng gyi-lah wô*, “*Ngô zin-deo ts'a ng-lah feh ta sōng-mun, feh ta pao-voh, feh ta 'a, keh z-'eo yiu soh-go ky'üih-siao ma?*” *Gyi-lah wô*, “*M-kao ky'üih.*” ³⁶ *Ziu teng gyi-lah wô*, “*Næn-kæn yiu-leh sōng-mun, hao ta-leh-ky'i; yiu-leh pao-voh, yia z-ka-go: m-neh tao cü-kwu, hao ma-diao gyi i-zōng, ky'i ma ih-pô tao.*” ³⁷ *Ngô wô hyiang ng-lah dao, Shü-li sô sia-tih, 'Gyi læ væn-nying li-hyang sön-tsing dzænen,*’ [Y. 53. 12.] *lin keh-kyü shih-wô yia pih-ding ing-djôh Ngô sing-zōng: ing-we z kwæn-djôh Ngô go z-ken, tu læ-tih wun-djün.*” ³³ *Meng-du z-ka wô*, “*Cü, dōng-deo yiu liang-pô tao læ-tong.*” *Yiæ-su teng gyi-lah wô*, “*Keo-de.*”

³⁵ 耶穌又等其拉話：「我前頭差爾拉弗帶賞滿，弗帶包袱，弗帶鞋，箇時候有啥個缺少嗎？」其拉話：「嚦告缺。」³⁶ 就等其拉話：「難間有勒賞滿，好帶勒去，有勒包袱，也是介個，嚦得刀主顧，好賣掉其衣裳，去買一把刀。³⁷ 我話向爾拉道，書裏所寫的，『其來犯人裏向算進在內』[Y. 53. 12.] 連箇句說話也必定應着我身上。因為是關着我個事幹，都來的完全。」³⁸ 門徒是介話：「主，蕩頭有兩把刀來東。」耶穌等其拉話：「夠了。」

³⁹ *YIÆ-SU tseo-c'ih-ts, ziang 'æn-djōng ka tao Ken-læn sæn ky'i; meng-du yia keng-leh Gyi ky'i.* ⁴⁰ *Tao-leh keh-t'ah di-fōng, teng gyi-*

lah wô, “Ng-lah yüong gyiu-gyiu feh s-teh ng tseo-tsing mi-'ôh li-hyiang.”

³⁹ 耶穌走出仔，像閒常介到橄欖山去，門徒也跟勒其去。⁴⁰ 到了箇墳地方，等其拉話：「爾拉用求求弗使得爾走進迷惑裏向。」

⁴¹ Ziu li-k'æ gyi-lah, iah-læ ziang zah-deo k'ang-ky'i ka yün, kyiah-k'o-deo gyü-lôh gyiu-gyiu, z-ka wô, ⁴² “Ah-tia, [1]Ng ziah k'eng min-diao Ngô keh-go pe-ts, gyiu Ng min-diao-ts: se-tsih ka-go, feh-z Ngô-go cü-i, z Ng-go cü-i hao tso-dzing.” ⁴³ Yiu ih-go dzong t'in læ-go t'in-s yin-c'ih-læ peh Gyi k'en, teng Gyi kô lih-dao. ⁴⁴ Yiæ-su næn-ko tao gyih-deo, veng-nga gyiu-leh kyih: Gyi-go 'en ziang tin-tang-tin nyung-long-liao hyüih ti-lôh di-yang ka. ⁴⁵ Gyiu-hao-de bô-ky'i-læ, tseo tao meng-du u-sen, k'en-kyin gyi-lah be tæn iu-meng kw'eng-joh-tih, ⁴⁶ teng gyi-lah wô, “Dza-we kw'eng-joh-tong? yüong bô-ky'i-læ tao-kao, sæn-leh tseo-tsing mi-'ôh li-hyiang ky'i.”

⁴¹ 就離開其拉，約來像石頭擡起介遠，腳剗頭跪落求求，是介話，⁴² 「阿爹，爾若肯免掉我箇個杯子^[1]，求爾免掉仔。雖即介個，弗是我個主意，是爾個主意好做成。」⁴³ 有一個從天來個天使現出來撥其看，等其加力道。⁴⁴ 耶穌難過到極頭，分外求勒急。其個汗像點打點凝攏了血滯落地咩介。⁴⁵ 求好了爬起來，走到門徒烏

碎，看見其拉被擔憂悶睏熟的，⁴⁶ 等其拉話：「咋會睏熟東？用爬起來禱告，省勒走進迷惑裏向去。」

[1] 'Ôh wô, Ng ziah k'eng, keh-go pe-ts teng Ngô do-ko. 或話，爾若肯，箇個杯子等我馱過。（原註）

⁴⁷ Gyi wa læ-tih kông-go z-'eo, yiu ih-dziao ny ing tao-de; jih-nyi-go meng-du li-hyiang ih-go kyiao-leh Yiu-da ling-zin, ziu tseo-long Yiæ-su u-dông, iao teng Gyi hyüong-cü. ⁴⁸ Yiæ-su teng gyi wô, "Yiu-da, ng pô hyüong-cü læ-tih ma-diao Nying-go Ng-ts ma?" ⁴⁹ Yiæ-su sing-pin ny ing k'en-kyin gyi-lah iao tso-c'ih-læ z-ken, teng Gyi wô, "Cü, ah-lah hao dong tao tsæn feh?" ⁵⁰ Gyi-cong yiu ih-go ny ing tsæn tsi-s-deo-go nu-boh, siah-lôh gyi jing-tsah ng-to. ⁵¹ Yiæ-su we-teh z-ka wô, "Eo gyi tao ka-go." Ziu en-en gyi ng-to, i gyi hao.

⁴⁷ 其還來的講個時候，有一潮人到了，十二個門徒裏向一個叫勒猶大領前，就走攏耶穌烏蕩，要等其嗅嘴。⁴⁸ 耶穌等其話：「猶大，爾把嗅嘴來的賣掉人個兒子嗎？」⁴⁹ 耶穌身邊人看見其拉要做出來事幹，等其話：「主，阿拉好動刀斬弗？」⁵⁰ 其中有一個人斬祭司頭個奴僕，削落其順隻耳朵。⁵¹ 耶穌回答是介話：「候其到介個。」就按按其耳朵，醫其好。

⁵² Yiæ-su teng læ k'ô Gyi keh-pæn tsi-s-deo, sing-din-li-go z-we, tsiang-lao keh-sing, z-ka wô, "Ng-lah tseo-c'ih-læ, dza-we do-leh tao

teng kweng-ts, ziang k'ô gyiang-dao ka? ⁵³ Ngô nyih-nyih læ sing-din-li ng-lah cong-nyiang læ-kæn, keh z-'eo feh 'ô-siu k'ô Ngô. Dæn-z keh-zōng z ng-lah-go z-'eo, teng heh-en *di-fōng-go shü-dao*.”

⁵² 耶穌等來柯其箇班祭司頭，聖殿裏個侍衛，長老箇星，是介話：「爾拉走出來，咋會馱勒刀等棍子，像柯強盜介？⁵³ 我日日來聖殿裏爾拉中央來間，箇時候弗下手柯我。但是箇晌是爾拉個時候，等黑暗地方個勢道。」

⁵⁴ GYI-LAH k'ô Yiæ-su, ta-leh-ky'i, ta tao tsi-s-deo-go ngô-meng-li. Pe-teh yün-yün keng-kæn. ⁵⁵ Ming-dōng cong-nyiang sang-leh ho, gyi-lah dô-kô zo-lôh; Pe-teh yia læ gyi-lah cong-nyiang zo-kæn. ⁵⁶ Yiu ih-go ô-deo k'en-kyin Pe-teh hyiang-djôh ho-kwông zo-kæn, ziu ts'ing-ting k'en-k'en gyi, wô, “Keh-go ny ing yia teng Gyi dô-kô læ-kæn-go.” ⁵⁷ Pe-teh feh tsiao-jing Yiæ-su, z-ka wô, “Nyü-nying, ngô feh ny ing-teh Gyi.” ⁵⁸ Ko-leh ih-zōng, yi yiu ih-go ny ing k'en-kyin Pe-teh, ziu wô, “Ng yia z gyi-lah tso-de ny ing.” Pe-teh wô, “Ng-go ny ing, ngô feh-z.” ⁵⁹ Tsæ deng pun z-zing ka-siang-mao, yi yiu ih-go ny ing dziah-jih wô, “Keh-go ny ing jih-dzæ z teng Gyi dong-de-go: ing-we z-go Kyüô-li-li ny ing.” ⁶⁰ Pe-teh wô, “Ng-go ny ing, ng læ-tih kông ngô feh tong.” Gyi wa læ-tih kông-go z-'eo, kyi lih-k'eh di-de. ⁶¹ Cü nyin-cün k'en-k'en Pe-teh: Pe-teh kyi-teh-tao Cü-go shih-wô, ziu-z wô, “Kyi feh-

zing di-go zin-deo, ng we sæn-tsao feh tsiao-jing Ngô.”⁶² Pe-teh ziu tseo-c'ih nga-deo, k'oh-leh sōng-sing.

⁵⁴ 其拉柯耶穌，帶勒去，帶到祭司頭個衙門裏。彼得遠遠跟間。⁵⁵ 明堂中央生勒火，其拉大家坐落，彼得也來其拉中央坐間。⁵⁶ 有一個丫頭看見彼得向着火光坐間，就清盯看看其，話：「箇個人也等其大家來間個。」⁵⁷ 彼得弗招認耶穌，是介話：「女人，我弗認得其。」⁵⁸ 過了一晌，又有一個人看見彼得，就話：「爾也是其拉做隊人。」彼得話：「爾個人，我弗是。」⁵⁹ 再庵半時辰介相貌，又有一個人着實話：「箇個人實在是等其同隊個。因爲是個加利利人。」⁶⁰ 彼得話：「爾個人，爾來的講我弗懂。」其還來的講個時候，雞立刻啼了。⁶¹ 主扭轉看看彼得。彼得記得到主個說話，就是話：「雞弗會啼個前頭，爾會三遭弗招認我。」⁶² 彼得就走出外頭，哭勒傷心。

⁵³ Kwun-siu Yiæ-su cü-kwu hyi-long Gyi, tang Gyi:⁶⁴ ngæn-tsing teng Gyi tsô-ts tang Gyi pô-công, meng Gyi wô, “Ng ts'ia kông-kông sin-cü shih-wô, wô tang Ng go cü-kwu z jü.”⁶⁵ Wa-yiu pô hyü-to bih-nyiang-kao shih-wô sih-doh Gyi.

⁶³ 管守耶穌主顧戲弄其，打其。⁶⁴ 眼睛等其遮仔打其巴掌，問其話：「爾且講講先知說話，話打爾個主顧是誰？」⁶⁵ 還有把許多別樣告說話褻瀆其。

⁶⁶ TAO-LEH t'in-liang, pah-sing-go tsiang-lao, cong tsi-s-deo, teng doh-shü-nying, tu jü-long-læ, ta-leh Yiæ-su tao gyi-lah kong-weli, *meng Gyi*, wô, ⁶⁷ “Ng ziah z Kyi-toh, yüong wô hyiang ah-lah dao.” Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ziah-z wô hyiang ng dao, ng-lah feh k'eng siang-sing: ⁶⁸ ziah-z meng ng, ng-lah feh k'eng we-teh, yi feh k'eng fông Ngô. ⁶⁹ Dzong-kying-yi-'eo Nying-go Ng-ts we zo. læ yiu neng-ken Jing-ming-go jing-siu-pin.” ⁷⁰ Cong-nying wô, “Ka-ni, Ng z Jing-ming-go Ng-ts feh?” Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ng-lah wô-djôh-de: Ngô z Gyi.” ⁷¹ Gyi-lah z-ka wô, “Ah-lah 'o-yüong bih-ylang te-tsing? Gyi ts'ing-k'eo kông-go ah-lah zi t'ing-meng-de.”

⁶⁶ 到了天亮，百姓個長老，衆祭司頭，等讀書人，都聚攏來，帶勒耶穌到其拉公會裏，問其，話，⁶⁷ 「爾若是基督，用話向阿拉道。」耶穌等其拉話：「若是話向爾道，爾拉弗肯相信。⁶⁸ 若是問爾，爾拉弗肯回答，又弗肯放我。⁶⁹ 從今以後人個兒子會坐來有能幹神明個順手邊。」⁷⁰ 衆人話：「介呢，爾是神明個兒子弗？」耶穌等其拉話：「爾拉話着了。我是其。」⁷¹ 其拉是介話：「阿拉何用別樣對證？其親口講個阿拉自聽聞了。」

Keh-pæn ny ing long-tsong bô-ky'i-læ, pô Yiæ-su ka tao Pe-lah-to u-dông.² Ziu kao Gyi zōng, wô, "Keh-go Nying ah-lah yi-kying k'ao-jih Gyi z yiao-'ôh pah-sing go, kying-djü gyi-lah vong deo zin-liang peh Kæ-sah, Gyi-zi ts'ing Zi z Kyi-toh ih-go wông-ti."³ Pe-lah-to meng Yiæ-su, z-ka wô, "Ng z Yiu-t'a ny ing-go Wông-ti feh?" Yiæ-su we-teh gyi wô, "Ng wô-djôh-de."

箇班人攏總爬起來，把耶穌解到彼拉多烏蕩。²就告其上，話：「箇個人阿拉已經靠實其是搖惑百姓個，禁住其拉留投錢糧撥該撒，其自稱自是基督一個皇帝。」³ 彼拉多問耶穌，是介話：「爾是猶太人個皇帝弗？」耶穌回答其話：「爾話着了。」

⁴ Pe-lah-to teng keh-sing tsi-s-deo teng cong-nying wô, "Ngô k'en keh-go Nying z ih-ngæn m-kao ze."⁵ Cong-nying p'ing-ming eo-ky'i-læ, z-ka wô, "Gyi z t'iao-dong pah-sing go, læ Yiu-t'a 'en-tao-c'ü, dzong Kyüô-li-li k'æ-dæ ih-dzih tao dông-deo, læ-tih 'ang kyiao."⁶ Pe-lah-to ih t'ing-meng Kyüô-li-li sæn-go z, ziu meng Gyi z Kyüô-li-li ny ing feh.⁷ Kyi-jün hyiao-teh z Hyi-lih kæ-kwun, ziu song Gyi tao Hyi-lih u-dông ky'i: keh-go z-'eo Hyi-lih k'eo-k'eo læ Yiæ-lu-sah-leng læ-tong.

⁴ 彼拉多等箇星祭司頭等衆人話：「我看箇個人是一眼嘸告罪。」⁵ 衆人拼命謳起來，是介話：「其是挑動百姓個，來猶太咸

到處，從加利利開檯一直到蕩頭，來的行教。」⁶ 彼拉多一聽聞加利利三個字，就問其是加利利人弗。⁷ 既然曉得是希律該管，就送其到希律烏蕩去。箇個時候希律扣扣來耶路撒冷來東。

⁸ Hyi-lih ih k'en-kyin Yiæ-su, do-nyiang hwun-hyi: z iao-siang k'en-kyin Gyi dziang-yün-de, ing-we t'ing-meng Gyi-go z-ken hyü-to; yi siang-vông k'en-kyin Gyi tso-c'ih soh-go jing-tsих læ. ⁹ *Hyi-lih* meng Gyi hyü-to shih-wô; Yiæ-su ih-ngæn feh ing. ¹⁰ Keh-sing tsi-s-deo teng doh-shü-nying lih-ts, p'ing-ming kao Gyi. ¹¹ Hyi-lih teng gyi-go ping tsao-siao Yiæ-su, hyi-long Gyi, do ih-gyin üong-üong i-zông p'i-leh Gyi sing-zông, *dzing-gyiu* song-ky'i peh Pe-lah-to. ¹² Pe-lah-to teng Hyi-lih yi-zin yiu ün-ky'i, keh nyih ziu dô-kô 'o-long-de.

⁸ 希律一看見耶穌，大樣歡喜。是要想看見其長遠了，因為聽聞其個事幹許多，又想望看見其做出啥個神蹟來。⁹ 希律問其許多說話，耶穌一眼弗應。¹⁰ 箇星祭司頭等讀書人立仔，拼命告其。¹¹ 希律等其個兵嘲笑耶穌，戲弄其，馱一件雍雍衣裳披勒其身上，仍舊送去撥彼拉多。¹² 彼拉多等希律以前有怨氣，箇日就大家和攏了。

¹³ Pe-lah-to dziao-long keh-sing tsi-s-deo, lin kwun-fu, lin pah-sing, ¹⁴ teng gyi-lah wô, “Ng-lah ka keh-go Nying peh ngô, wô Gyi yiao-'ôh pah-sing: ng-lah kao Gyi keh-sing z-ken yi-kying læ ng-lah

tōng-min sing-ko-de, ngô k'en Gyi ih-ngæn m-kao ze.¹⁵ Ziu-z Hyi-lih yia z-ka-go; ing-we ngô ts'a ng-lah ky'i kyin Hyi-lih ko-de, *dziu Hyi-lih p'un-tön k'en-læ* Gyi tso-go z-ken m-kao soh-go kæ si go en-gyin.¹⁶ Ka-ni, ngô tang-ko-ts ziu fōng Gyi.”¹⁷ (Tao tsih-k'eng-go nyih-ts, vu-pih-ts iao fōng ih-go væn-nying peh gyi-lah.)¹⁸ Gyi-lah 'eh-k'eo-zi-dong wæ-ky'i-læ, wô, “Ky'i-diao keh-go Nying; fōng Pô-lah-pô peh ah-lah.”¹⁹ *Keh-go Pô-lah-pô* ziu-z we-leh zing-li dzao-fæn sah-nying-go en-gyin ky'ih-lôh lao-kæn go.

¹³ 彼拉多朝攏箇星祭司頭，連官府，連百姓，¹⁴ 等其拉話：
「爾拉解箇個人撥我，話其搖惑百姓。爾拉告其箇星事幹已經來爾拉當面審過了，我看其一眼嘸告罪。¹⁵ 就是希律也是介個，因爲我差爾拉去見希律過了，就希律判斷看來其做個事幹嘸告啥個該死個案件。¹⁶ 介呢，我打過仔就放其。」¹⁷ (到節肯個日子，務必子要放一個犯人撥其拉。)¹⁸ 其拉合口齊動懷起來，話：「棄掉箇個人，放巴拉巴撥阿拉。」¹⁹ 箇個巴拉巴就是爲了城裏造反殺人個案件挈落牢監個。

²⁰ Pe-lah-to i-s iao fōng Yiæ-su, tsæ *teng gyi-lah* kōng ih-fæn.²¹ Gyi-lah wæ-ky'i, z-ka wô, “Ting Gyi læ jih-z-kô-zōng! ting Gyi læ jih-z-kô-zōng!”²² Pe-lah-to di-sæn-tsao teng gyi-lah wô, “Gyi tso soh-go ôh z-ken? ngô k'en-feh-c'ih Gyi yiu kæ si go ze-ming: ka-ni, ngô tang-

ko-ts ziu fōng Gyi.”²² Gyi-lah wæ-wæ-hyiang pih *Pe-lah-to*, z iao Yiæ-su ting læ jih-z-kô-zōng: cong-nying teng keh-sing tsi-s-deo-go shih-wô ying-de.²⁴ Pe-lah-to ziu tsiao gyi-lah t'ao-go shih-wô ka tön-fah:²⁵ pô pah-sing t'ao-go, keh dzao-fæn sah ny ing ky'ih-lôh kæn-li cü-kwu, fōng-diao; pô Yiæ-su kao-dæ *ping*, i pah-sing sing-siang *ky'i bæn*.

²⁰ 彼拉多意思要放耶穌，再等其拉講一番。²¹ 其拉懷起，是介話：「釘其來十字架上！釘其來十字架上！」²² 彼拉多第三遭等其拉話：「其做啥個惡事幹？我看弗出其有該死個罪名。介呢，我打過仔就放其。」²² 其拉懷懷響逼彼拉多，是要耶穌釘來十字架上，衆人等箇星祭司頭個說話贏了。²⁴ 彼拉多就照其拉討個說話介斷法。²⁵ 把百姓討個，箇造反殺人挈落監裏主顧，放掉，把耶穌交代兵，依百姓心想去辦。

²⁶ GYI-LAH pô Yiæ-su ta-leh-ky'i z-'eo, yiu ih-go Kwu-li-næ ny ing *kyiao-leh* Si-meng, dzong din-pæn-li ka læ; gyi-lah k'ô-leh gyi, pô jih-z-kô fōng-leh gyi sing-zōng, peh gyi pe-leh Yiæ-su 'eo-pe.

²⁶ 其拉把耶穌帶勒去時候，有一個古利奈人叫勒西門，從田畈裏介來，其拉柯勒其，把十字架放勒其身上，撥其揩勒耶穌後背。

²⁷ Yiu ih-do-dziao pah-sing wa-yiu-sing nyü-nying keng-kæn; keh-sing nyü-nying k'ao-k'ao *hyüong-kwun-deo* læ-tih k'oh Gyi.²⁸ Yiæ-su nyin-tæn-cün teng gyi-lah wô, “Yiæ-lu-sah-leng-go nyü-nying,

hao-vong we-leh Ngô k'oh; tōng-kæ we-leh ng-lah zi teng ng-nô ka k'oh.²⁹ Ing-we yiu nyih-ts læ-gyi, yiu nying we wô, ‘Ve sang go, teng gyi du-bi wa m-neh sang-ko go, teng gyi na m-neh *peh na-hwun* c'ih-ko go nyü-nying, yiu foh-ky'i.’³⁰ Keh-go z-'eo nying we hyiang-djôh sæn wô, ‘Hao tih-tao ah-lah sing-zông!’ yi teng siao sæn wô, ‘Hao kæ-djü ah-lah!’³¹ Ing-we ts'ing za zông-ts'ia we z-ka long gyi; ken za tao iao dza-go!”

²⁷ 有一大潮百姓還有星女人跟間，箇星女人敲敲胸腕頭來的哭其。²⁸ 耶穌扭帶轉等其拉話：「耶路撒冷個女人，好留爲了我哭，當該爲了爾拉自等兒因介哭。²⁹ 因爲有日子來其，有人會話，『儻生個，等其肚皮還喰得生過個，等其奶喰得撥奶花出過個女人，有福氣。』³⁰ 箇個時候人會向着山話，『好跌倒阿拉身上！』又等小山話，『好蓋住阿拉！』³¹ 因爲青柴尚且會是介弄其，乾柴到要咋個！」

³² Wa-yiu liang-go t'o-leh-ky'i, z-go væn-nying, iao teng Yiæ-su veng-zi long-sah.

³² 還有兩個拖勒去，是個犯人，要等耶穌份齊弄煞。

³³ TSEO tao ih-t'ah di-fông kyiao-leh [1]Kw'u-leo, læ keh-deo pô Yiæ-su teng keh *liang* væn-nying ting læ jih-z-kô-zông; ih-go læ *Gyi jing-siu-pin*, ih-go læ *tsia-siu-pin*.³⁴ Yiæ-su z-ka wô, “Ah-tia, nyiao-sô

gyi-lah; ing-we gyi-lah læ-tih tso-go z-ken gyi-z*i* feh hyiao-teh.” Gyi-lah ts'eh ts-meh-den, feng Yiæ-su i-zōng.

³³ 走到一墳地方叫勒骷體^[1]，來箇頭把耶穌等箇兩犯人釘來十字架上，一個來其順手邊，一個來借手邊。³⁴ 耶穌是介話：「阿爹，饒赦其拉，因為其拉來的做個事幹其自弗曉得。」其拉撮指末頭，分耶穌衣裳。

[1] *Ziu-z Kw'u-lu-deo*. 就是骷顱頭。（原註）

³⁵ Pah-sing lih-leh k'en-tong. Kwun-fu teng gyi-lah dô-kô lang-siao *Gyi*, wô, “*Gyi yiu bih-nying kyiu-ko-de; ziah z Kyi-toh, Jing-ming kæn-djôh-go, næn-kæn hao Zi kyiu Zi.*” ³⁶ Keh-sing ping yia c'ü-siao *Gyi*, tseo-long-ky'i do sön-tsiu peh *Gyi ky'üoh*, z-ka wô, ³⁷ “*Ng ziah z Yiu-t'a nyding-go Wông-ti, hao Zi kyiu Zi.*” ³⁸ Yiæ-su zōng-deo yiu ih-tsiang diao-ts, yüong Hyi-li-nyi, Lo-mô, Hyi-pah-læ-go z-ngæn sia-tih, *ziu-z wô*, “*KEH Z YIU-T'A NYING-GO WÔNG-TI.*”

³⁵ 百姓立勒看東。官府等其拉大家冷笑其，話：「其有別人救過了，若是基督，神明揀着個，難間好自救自。」³⁶ 箇星兵也取笑其，走攏去馱酸酒撥其喫，是介話，³⁷ 「爾若是猶太人個皇帝，好自救自。」³⁸ 耶穌上頭有一張條子，用希利尼，羅馬，希伯來個字眼寫的，就是話：「箇是猶太人個皇帝。」

³⁹ Keh liang kwô-kæn-go væn-nying ih-go sih-doh Yiæ-su, wô, “Ng ziah z Kyi-toh, hao kyi Zi teng ah-lah.” ⁴⁰ Di-nyi-go ing-ky‘i-læ, tsah-vah gyi, wô, “Ng ding-leh ih-yiang-go ze, wa we feh p’ô Jing-ming! ⁴¹ Ah-lah z ing-kæ-go; læ-tih ziu-go ze z pao-ing ah-lah tso-go z-ken: dæn-z Keh-we ih-ngæn m̄-teh tso-dzæn.” ⁴² Gyi ziu teng Yiæ-su wô, “Cü, Ng tsih-công Ng koh-kô-go gyün-ping læ z-‘eo, kyi-teh ngô kyi.” ⁴³ Yiæ-su teng gyi wô, “Ngô tsing wô hyiang ng dao, Kyih-mih-ts ng we teng Ngô dô-kô læ foh-yün li-hyiang.”

³⁹ 箇兩掛間個犯人一個褻瀆耶穌，話：「爾若是基督，好救自等阿拉。」⁴⁰ 第二個應起來，責罰其，話：「爾定了一樣個罪，還會弗怕神明！」⁴¹ 阿拉是應該個，來的受個罪是報應阿拉做個事幹。但是箇位一眼喰得做賺。」⁴² 其就等耶穌話：「主，爾執掌爾國家個權柄來時候，記得我記。」⁴³ 耶穌等其話：「我真話向爾道，今末仔爾會等我大家來福園裏向。」

⁴⁴ Jih-nyi tin-cong ka kwông-kying, [1]pin-di heh-en, ih-dzih en tao sæn tin-cong. ⁴⁵ Nyih-deo pin-leh en; sing-din-li-go mun-tsiang cong-nyiang te-lih-k’æ: ⁴⁶ Yiæ-su do-do sing-hyiang eo-ky‘i-læ, wô, “Ah-tia, ‘Ngô weh-ling t’ôh læ Ng-go siu-li.’ [S. 31. 5.]” Kông-hao, ky‘i ziu dön-de.

⁴⁴ 十二點鐘介光景，遍地^[1]黑暗，一直暗到三點鐘。⁴⁵ 日頭變勒暗，聖殿裏個幔帳中央尙裂開。⁴⁶ 耶穌大大聲響誼起來，話：「阿爹，『我活靈託來爾個手裏。』[S. 31. 5.]」講好，氣就斷了。

[1] Yiu-teh fæn, pin-t'in-di-'ô. Mt. Mk. yia z-ka. 有得翻，遍天地下。Mt. Mk. 也是介。（原註）

⁴⁷ Pah-tsong k'en-kyin keh-go z-ken, ziu kwe yüong-wô peh Jing-ming, z-ka wô, “Keh-go Nying jih-dzæ z tsing-dzih-go.” ⁴⁸ Tseo-long-læ k'en-k'en go cong-nying, ih k'en keh-sing z-ken, long-tsong k'ao-k'ao hyüong-kwun-deo ka kyü-ky'i-de. ⁴⁹ Yiæ-su siang-joh-go ny ing, teng Kyüô-li-li keng-leh-læ-go nyü-nying, tu yün-yün lih-tong k'en-kyin keh-sing z-ken.

⁴⁷ 百總看見箇個事幹，就歸榮華撥神明，是介話：「箇個人實在是正直個。」⁴⁸ 走攏來看看個衆人，一看箇星事幹，攏總敲敲胸腕頭介歸去了。⁴⁹ 耶穌相熟個人，等加利利跟勒來個女人，都遠遠立東看見箇星事幹。

⁵⁰ YIU ih-go ny ing, ming-z kyiao-leh Iah-seh, z nyi-z-bu-li-go kwun; tso-nying yi hao yi tsing-dzih, ⁵¹ gyi-lah siang-liang teng tso-go z-ken tu feh k'eng shing-dzing; z Yiu-t'a di-fông Üô-li-mô-t'a zing-li-go ny ing, yia z siang-vông Jing-koh lœ go cü-kwu; ⁵² gyi tseo-tsing-ky'i kyin Pe-lah-to, t'ao Yiæ-su-go s-siu. ⁵³ Ziu do-lôh-læ, yüong si mô-pu

ko-hao-ts, en-leh zah-ngæn zôh-c'ih-læ-go veng li-hyiang; dzong m̄-teh ih-go nyih tsông-ko.⁵⁴ Keh nyih z yü-be-nyih; en-sih-nyih z-'eo gying-de.

⁵⁰ 有一個人，名字叫勒約瑟，是議事部裏個官，做人又好又正直，⁵¹ 其拉商量等做個事幹都弗肯徇情，是猶太地方亞利馬太城裏個人，也是想望神國來個主顧，⁵² 其走進去見彼拉多，討耶穌個屍首。⁵³ 就駛落來，用細麻布裹好仔，安勒石巖鑿出來個墳裏向，從喰得一個人葬過。⁵⁴ 箇日是預備日，安息日時候近了。

⁵⁵ Dzong Kyüô-li-li teng Yiæ-su dô-kô læ keh-sing nyü-nying, yia keng-leh 'eo-deo ky'i, k'en-k'en veng-mo, teng Gyi s-siu dza tsông-fah.
⁵⁶ Ziu kyü-ky'i, pô hyiang-liao meh-yiah be-hao-ts; tsiao lih-fah deng-ko en-sih-nyih.

⁵⁵ 從加利利等耶穌大家來箇星女人，也跟勒後頭去，看看墳墓，等其屍首咋葬法。⁵⁶ 就歸去，把香料沒藥備好仔，照律法庵過安息日。

Lk. XXIV.

Ts'ih-nyih-go deo-nyih, heh-tsao t'in-nyiang, gyi-lah ta-leh be-hao-kæn-go hyiang-liao tao veng-deo læ; wa-jiu kyi-go nyih dô-kô

læ. ² K'en-kyin zah-deo dzong veng meng-k'eo yi-kying fæn-ko-de: ³ tseo-tsing-ky'i, m-neh k'en-kyin Cü Yiæ-su-go s-siu.

七日個頭日，黑早天亮，其拉帶勒備好間個香料到墳頭來，還有幾個人大家來。²看見石頭從墳門口已經翻過了。³走進去，喫得看見主耶穌個屍首。

⁴ Keh-go z-ken tsing-hao læ-kæn nyi-'oh-peh-kyüih z-'eo, yiu liang-go ny ing c'ün-leh shih-kwah-liang i-zōng hweh-jün lih læ gyi-lah bōng-pin. ⁵ Nyü-nying p'ô-ky'i-læ, deo eo-tao hyiang di: keh liang-go ny ing teng gyi-lah wô, "Si-nying u-dōng dza-we læ-tih zing weh-nying? ⁶ Gyi feh læ dōng-deo, z weh-cün-læ-de: ng-lah hao kyi-teh wa læ Kyüô-li-li z-'eo, Gyi dza teng ng-lah kōng-ko-de, ziu-z wô, ⁷ 'Nying-go Ng-ts pih iao song peh ze-nying-go siu-li, ting-sah læ jih-z-kô-zōng, tao di-sæn nyih tsæ weh-cün-læ."

⁴ 箇個事幹正好來間疑惑不決時候，有兩個人穿勒雪刮亮衣裳忽然立來其拉旁邊。⁵女人怕起來，頭樞倒向地。箇兩個人等其拉話：「死人烏蕩咋會來的尋活人？」⁶其弗來蕩頭，是活轉來了。爾拉好記得還來加利利時候，其咋等爾拉講過了，就是話，⁷『人個兒子必要送撥罪人個手裏，釘煞來十字架上，到第三日再活轉來。』』

⁸ Nyü-nying ziu kyi-teh-tao Yiæ-su-go shih-wô: ⁹ dzong veng-deo ka cün-læ, pô keh-sing z-ken long-tsang t'ong-cü jih-ih-go s-du, teng bih-go cong meng-du. ¹⁰ Læ wô hyiang s-du keh-sing z-ken dao, ziu-z Meh-da-lah-go Mô-li-üô teng Iah-üô-nô, Yüô-kôh-go ah-nyiang Mô-li-üô, wa-yiu keh-sing dô-kô læ-kæn-go bih-go nyü-nying.

⁸ 女人就記得到耶穌個說話。⁹ 從墳頭介轉來，把箇星事幹攏總通知十一個使徒，等別個衆門徒。¹⁰ 來話向使徒箇星事幹道，就是抹大拉個馬利亞等約亞拿，雅各個阿嬢馬利亞，還有箇星大家來間個別個女人。

¹¹ Nyü-nying-go shih-wô dziu s-du k'en-læ ôh-ziang z yiao-yin, feh siang-sing gyi-lah. ¹² Dæn-z Pe-teh lih-ky'i-sing peng tao veng-mo u-sen, deo eo-tao tsih k'en-kyin mô-pu en-kæn; ziu kyü tao zi-go u-sen, læ-tih hyi-gyi keh-go z-ken.

¹¹ 女人個說話就使徒看來惡像是謠言，弗相信其拉。¹² 但是彼得立起身奔到墳墓烏碎，頭傴倒只看見麻布安間，就歸到自個烏碎，來的稀奇箇個事幹。

¹³ KEH nyih yiu liang-go meng-du tao ih-go hyiang-ts'eng ky'i, teng Yiæ-lu-sah-leng ts'ô nyiæn-ng li; di-ming kyiao-leh Yi-mô-ngwu: ¹⁴ gyi-lah i-lu dô-kô læ-tih kông-kông long-tsang keh-sing gying-læ z-ken. ¹⁵ Tsing-hao læ-tih kông læ-tih nyi-leng z-'eo, Yiæ-su Zi gying-

long-ky'i, teng gyi-lah dô-kô tseo.¹⁶ Gyi-lah ngæn-tsing mi-djü-de, feh nyiny-teh Gyi.

¹³ 箇日有兩個門徒到一個鄉村去，等耶路撒冷差廿五里，地名叫勒以馬忤。¹⁴ 其拉依路大家來的講講攏總箇星近來事幹。¹⁵ 正好來的講來的議論時候，耶穌自近攏去，等其拉大家走。¹⁶ 其拉眼睛迷住了，弗認得其。

¹⁷ *Yiæ-su* teng gyi-lah wô, “Ng iu-meng-siang læ-tih tseo z-'eo dô-kô kông-læ-kông-ky'i, z soh-go shih-wô?”¹⁸ Keh ih-go kyiao-leh Keh-liu-pô we-teh Gyi, wô, “Yiæ-lu-sah-leng ziu-z tæn-kôh-kæn cü-kwu, iao-bông tsih-leh Ng ih-go nying feh hyiao-teh keh liang nyih zing-li-go z-ken ma!”¹⁹ *Yiæ-su* teng gyi-lah wô, “Soh-go z-ken?” Gyi-lah wô, “Kông Nô-sah-leh Yiæ-su-go z-ken; Gyi z-go sin-cü-nying, læ Jing-ming teng cong pah-sing-go min-zin kông shih-wô tso z-t'i tu yiu neng-ken;²⁰ ah-lah-go cong-nyiang keh-sing tsi-s-deo teng kwun-fu dza song Gyi ky'i *peh tsong-toh* ding si-ze, ting læ jih-z-kô-zông.²¹ Dæn-z ah-lah *zin-deo* siang-vông z Gyi tsiang-læ iao c'ü-joh Yi-seh-lih *pah-sing* go. Yia feh tæn-tsih z-ka, keh-sing z-ken 'eo-deo, kyih-mih yi-kying z di-sæn nyih de.²² Ping-ts'ia ah-lah cong-nyiang yiu kyi-go nyü-nying long-leh ah-lah ky'ih-hoh; gyi-lah tsao t'in-nyiang tao veng-deo læ-kæn,²³ m-neh k'en-kyin Gyi s-siu, tseo-læ wô k'en-kyin yiu

liang-go t'in-s yin-c'ih-læ, wô Yiæ-su weh-de. ²⁴ Ah-lah de-ho yiu kyi-go tao veng-deo ky'i, ko-jün p'ong-djôh ziang nyü-nying wô ih-yiang-go; tsih-z feh k'en-kyin Yiæ-su."

¹⁷ 耶穌等其拉話：「爾憂悶相來的走時候大家講來講去，是啥個說話？」¹⁸ 箇一個叫勒革流巴回答其，話：「耶路撒冷就是耽擱間主顧，要防只勒爾一個人弗曉得箇兩日城裏個事幹嗎！」¹⁹ 耶穌等其拉話：「啥個事幹？」其拉話：「講拿撒勒耶穌個事幹，其是個先知人，來神明等衆百姓個面前講說話做事體都有能幹，²⁰ 阿拉個中央箇星祭司頭等官府咋送其去撥總督定死罪，釘來十字架上。²¹ 但是阿拉前頭想望是其將來要取贖以色列百姓個。也弗單只是介，箇星事幹後頭，今末已經是第三日了。²² 並且阿拉中央有幾個女人弄勒阿拉喫惱，其拉早天亮到墳頭來間，²³ 噰得看見其屍首，走來話看見有兩個天使現出來，話耶穌活了。²⁴ 阿拉隊夥有幾個到墳頭去，果然碰着像女人話一樣個，只是弗看見耶穌。」

²⁵ Yiæ-su ziu teng gyi-lah wô, “Nyü-beng-go nying, sing-li ka næn-teh siang-sing keh-sing sin-cü-nying wô-ko-go long-tsong z-ken!

²⁶ Kyi-toh sin ziu keh-sing kw'u-næn, 'eo-deo hyiang Gyi yüong-wô, soh feh-z ing-kæ-go?”²⁷ Keh-tsao dzong Mo-si ky'i-deo teng cong sin-cü-nying, z væn-pah Sing-shü-li ts-tin Gyi go shih-wô, djiang-si ka-shih peh gyi-lah t'ing.

²⁵ 耶穌就等其拉話：「愚笨個人，心裏介難得相信箇星先知人話過個攏總事幹！²⁶ 基督先受箇星苦難，後頭享其榮華，啥弗是應該個？」²⁷ 箇遭從摩西起頭等衆先知人，是凡百聖書裏指點其個說話，詳細解說撥其拉聽。

²⁸ Kw'a gying-long gyi-lah sô ky'i-go hyiang-ts'eng, Yiæ-su ôh-zhang ih-dzih iao tseo-ko-ky'i: ²⁹ gyi-lah sah-k'eo liu Gyi, z-ka wô, “Yin-dzæ nyih-deo tang-ts'ia, kw'a yia-de; ts'ing teng ah-lah dô-kô deng-tong.” Ziu tseo-tsing-ky'i, teng gyi-lah dô-kô ky'i deng.

²⁸ 快近攏其拉所去個鄉村，耶穌惡像一直要走過去。²⁹ 其拉煞扣留其，是介話：「現在日頭打笪，快夜了，請等阿拉大家庵東。」就走進去，等其拉大家去庵。

³⁰ Yiæ-su teng gyi-lah zo-zih-go z-'eo, do-leh mun-deo, coh-foh-ts, p'ah-k'æ kao-fu gyi-lah. ³¹ Keh liang-go ny ing ngæn-tsing ziu k'æ-de, ny ing-teh Gyi: hweh-r-jün li-k'æ gyi-lah k'en Gyi feh-kyin. ³² Gyilah dô-kô z-ka wô, “Lu-zông teng ah-lah kông, ka-shih Sing-shü peh ah-lah t'ing, keh z-'eo ah-lah sing soh feh-z nyih-go?”

³⁰ 耶穌等其拉坐席個時候，馱勒饅頭，祝福仔，脈開交付其拉。³¹ 箇兩個人眼睛就開了，認得其。忽然離開其拉看其弗見。

³² 其拉大家是介話：「路上等阿拉講，解說聖書撥阿拉聽，箇時候阿拉心啥弗是熱個？」

³³ Gyi-lah tōng-z dong-sing, kyü Yiæ-lu-sah-leng ky‘i; p‘ong-djôh jih-ih-go s-du teng gyi de-ho jü-long-kæn, tsing-hao læ-kæn kōng,³⁴ “Cü jih-dzæ z weh-cün-læ-de, peh Si-meng k‘en-kyin-ko-de.”³⁵ Keh liang-go ny ing ziu pô lu-zōng-go z-ken, teng Yiæ-su p‘ah-k‘æ mun-deo ziu peh gyi-lah ny ing-teh go z-ken, tu wô-c‘ih-læ-de.

³³ 其拉當時動身，歸耶路撒冷去，碰着十一個使徒等其隊夥聚攏間，正好來間講，³⁴ 「主實在是活轉來了，撥西門看見過了。」³⁵ 箇兩個人就把路上個事幹，等耶穌脈開饅頭就撥其拉認得個事幹，都話出來了。

³⁶ Tsing læ-tong kōng keh-sing z-ken, Yiæ-su lih læ gyi-lah cong-nyiang, teng gyi-lah wô, “Ts‘ing ng-lah bing-en!”³⁷ Gyi-lah ky‘ih-ih-kying p‘ô-ky‘i-læ-de, keh-go k‘en-kyin-go ding-dao z ing-weng.³⁸ Yiæ-su teng gyi-lah wô, “Ng-lah soh-go z-ken we ling-ling-dong? sing-li dza-we yiu ka nyi-‘ôh-go sing-siang bô-ky‘i-læ?³⁹ Hao k‘en Ngô siu Ngô kyiah, z Ngô-zi: ts‘ia moh-moh Ngô, hao k‘ao-jih; ing-weng z m-neh kweh-deo nyüoh, ziang ng k‘en-kyin Ngô z yiu-go.”⁴⁰ Keh-go shih-wô kōng-hao, ziu peh gyi-lah k‘en siu teng kyiah.

³⁶ 正來東講箇星事幹，耶穌立來其拉中央，等其拉話：「請爾拉平安！」³⁷ 其拉喫一驚怕起來了，箇個看見個定道是陰魂。³⁸ 耶穌等其拉話：「爾拉啥個事幹會慄慄動？心裏咋會有介疑惑個心想

爬起來？³⁹ 好看我手我腳，是我自。且摸摸我，好靠實，陰魂是嚦得骨頭肉，像爾看見我是有個。」⁴⁰ 箇個說話講好，就撥其拉看手等腳。

⁴¹ Meng-du we-leh hwun-hyi dzing-gyiu feh siang-sing, yi hyi-gyi; Yia-su teng gyi-lah wô, “Yiu soh-go ky'üoh-zih læ-tong m̄-teh?”⁴² Gyi-lah ziu do-tin tsih-joh-liao-go ng, teng ih-kw'e mih-fong-k'o peh Gyi.⁴³ Yia-su do-ts læ gyi-lah min-zin ky'üoh-de. Ziu teng gyi-lah wô, “Keh ziu-z Ngô wa teng ng-lah dô-kô læ-tong z-'eo kông-ko-liao shih-wô, z-ka wô, ‘Væn-pah læ Mo-si-go lih-fah, sin-cü-nying-go shü, teng Sing-s li-deo sia-tih ts-tin Ngô go, tu kæ yiu yiao-nyiæn go.’”

⁴¹ 門徒爲了歡喜仍舊弗相信，又稀奇，耶穌等其拉話：「有啥個喫食來東嚦得？」⁴² 其拉就馱點炙熟了個魚，等一塊蜜蜂窠撥其。⁴³ 耶穌馱仔來其拉面前喫了。就等其拉話：「箇就是我還等爾拉大家來東時候講過了說話，是介話，『凡百來摩西個律法，先知人個書，等聖詩裏頭寫的指點我個，都該有效驗個。』」

⁴⁵ Keh-tsao Yia-su ziu k'æ gyi-lah-go ts'ong-ming, peh gyi haoming-bah Sing-shü-go i-s:⁴⁶ wa-yiu teng gyi-lah wô, “Shü-li yiu ka sia-tih, Kyi-toh ing-kæ z-ka ziu næn, tao di-sæn nyih dzong si-nying congyiang weh-cün-læ:⁴⁷ ping-ts'ia k'ao-djôh Gyi-go ming-deo kæ djün we-sing-cün-i sô-ze-go dao-li, dzong Yia-lu-sah-leng ky'i-deo, tao t'in-

‘ô væn-koh.⁴⁸ Ng-lah z keh-sing z-ken-go kyin-tsing.⁴⁸ Ngô Ah-tia sô ing-hyü-go, Ngô we s-lôh peh ng-lah: dæn-z ng-lah hao deng læ Yiæ-lu-sah-leng zing-li, teng-tao dzong zôn-deo kông-lôh neng-ken peh ng-lah.’

⁴⁵ 箇遭耶穌就開其拉個聰明，撥其好明白聖書個意思。⁴⁶ 還有等其拉話：「書裏有介寫的，基督應該是介受難，到第三日從死人中央活轉來。⁴⁷ 並且靠着其個名頭該傳回心轉意赦罪個道理，從耶路撒冷起頭，到天下萬國。⁴⁸ 爾拉是箇星事幹個見證。⁴⁹ 我阿爹所應許個，我會賜落撥爾拉。但是爾拉好庵來耶路撒冷城裏，等到從上頭降落能幹撥爾拉。」

⁵⁰ YIÆ-SU ling-leh meng-du tseo-c'ih tao Pah-da-nyi, liang-tsah siu di-tæn-ky'i coh-foh peh gyi-lah.⁵¹ Tsing-hao coh-foh z-'eo, li-k'æ gyi-lah, sing-zôn t'in ky'i-de.

⁵⁰ 耶穌領勒門徒走出到伯大尼，兩隻手提帶起祝福撥其拉。⁵¹ 正好祝福時候，離開其拉，升上天去了。

⁵² Gyi-lah pa-pa Gyi, ziu hwun-hwun-hyi-hyi kyü Yiæ-lu-sah-leng ky'i:⁵³ djöng-djöng læ sing-din-li læ-tih tsæn-me coh-zia Jing-ming. Üô-meng.

⁵² 其拉拜拜其，就歡歡喜喜歸耶路撒冷去。⁵³ 常常來聖殿裏來的讚美祝謝神明。亞們。